

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Vaizdo konferencijos>Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose (civilinių bylų ETT) yra parengęs įvairias informacijos suvestines, kuriose pateikiama praktinė informacija apie taisykles, procedūras ir technines priemones įvairių ES šalių teismų vaizdo konferencijoms vykdyti.

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1206/2001, kuris apima įvairių ES šalių teismų tarpusavio bendradarbiavimą renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose, nustatoma bendra teisinė sistema, taikoma renkant įrodymus kitoje šalyje, nei yra įsikūręs teismas. Vis dėlto kiekviena ES šalis šioje srityje taiko savo proceso įstatymus, todėl proceso detalės skiriasi atsižvelgiant į šalies, kuriai teikiamas prašymas bendradarbiauti, teisę.

Kad teisminės institucijos skirtingose ES šalyse galėtų lengviau bendradarbiauti ir visapusiškai naudotis vaizdo konferencijomis rinkdamos įrodymus kitoje ES šalyje, **Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose** (angl. *EJN civil*) parengė **informacijos suvestinių** rinkinį. Jose pateikiama praktinės informacijos apie įvairių ES šalių taisykles, procedūras ir techninę įrangą.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 21/02/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Belgija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima surinkti abiem šiais būdais. Procedūros parengtos *ad hoc*; Belgijos teisės aktuose nėra nuostatų dėl vaizdo konferencijų, bet jos nedraudžiamos.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Įrodymus galima rinkti ir iš liudytojų, ir iš ekspertų. Praktiškai įrodymai jau buvo surinkti iš šalių pagal 17 straipsnį.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Šiuo atveju turi būti taikoma prašančiojo teismo valstybės nacionalinė teisė. Renkant prašomus įrodymus negali būti pažeidžiami pagrindiniai Belgijos nacionalinės teisės principai (17 straipsnio 5 dalies c punktas)).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Nagrinėjimas vaizdo konferencijos būdu neprivalo vykti teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Prašantysis teismas, remdamasis savo taisyklėmis, nustato, ar teismo posėdis turi būti įrašytas, ir tuo pasirūpina.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) tik olandų, prancūzų ar vokiečių kalbomis (Belgijos teisė).

b) kalbos reikalavimų nėra.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Prašantysis teismas pasirūpina vertimu žodžiu ir padengia vertimo žodžiu išlaidas. Vykstant vaizdo konferencijai vertėjas žodžiu paprastai teikia paslaugas prašančiajame teisme. Tačiau tai nereiškia, kad vertėjas žodžiu fiziškai negali būti šalia liudytojo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Tai nustatoma remiantis prašančiojo teismo valstybės nacionaline teise.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidas padengia prašantysis teismas.

Skambina prašantysis teismas. Kelionės išlaidas taip pat turi padengti prašantysis teismas. Patvirtinusi prašymo gavimą centrinė įstaiga praneša apie tai prašančiajam teismui.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Kitos valstybės teismas praneša liudytojui apie kvietimą, kuriame pabrėžiamas savanoriškas jo dalyvavimo pobūdis.

Centrinė įstaiga prašo prašančiojo teismo išsiųsti jai kvietimą prieš siunčiant J formą. Kvietime turi būti aiškiai nurodyta, kad asmuo buvo informuotas, jog jo dalyvavimas posėdyje yra savanoriškas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal tapatybės dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Tai daroma remiantis prašančiosios valstybės nacionaline teise.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Centrinės įstaigos darbuotojas laikinai eina koordinatoriaus pareigas, kad būtų suderinti praktiniai klausimai, kaip antai bandomojo posėdžio ir tikrojo posėdžio data ir laikas.

Už sistemos įjungimą ir išjungimą atsako administratorius (biuro darbuotojas).

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašymus pateikti papildomos informacijos prašančiajam teismui prieš posėdį teikia centrinė įstaiga.

Paskutinis naujinimas: 23/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Bulgarija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima surinkti dviem būdais. Procedūros parengiamos *ad hoc* pagrindu. Bulgarijos teisės aktuose nėra nuostatų dėl vaizdo konferencijos, tačiau ji ir nedraudžiama. Prašymai surinkti įrodymus, taip pat ir vaizdo konferencijos būdu, teikiami apylinkės teismui, kurio geografinėje jurisdikcijoje turi būti renkami įrodymai (2008 m. Civilinio proceso kodekso (bulg. *Grazhdanski protsesualen kodeks, GPK*) 617 straipsnio 1 dalis). Bulgarijoje provincijos teismas, kurio geografinėje jurisdikcijoje turi būti tiesiogiai renkami įrodymai, yra kompetentingas leisti juos surinkti tiesiogiai (2008 m. GPK 617 straipsnio 2 dalis). Kompetentingas teismas nustatomas naudojantis Europos e. teisingumo portalo / Europos teismo atlaso paieškos sistema. Prašyme turi būti nurodyti šie duomenys: proceso šalių vardai, pavardės ir adresai, bylos pobūdis ir dalykas, įrodymų rinkimo, kuris turi būti atliekamas, aprašymas ir kt. Reikia naudoti toliau nurodytas formas: A forma: prašymas surinkti įrodymus (pagal 10–12 straipsnius); I forma: prašymas tiesiogiai surinkti įrodymus (pagal 17 straipsnį). Bulgarija netaiko ir nėra sudariusi susitarimų ar bendros tvarkos su kitomis ES valstybėmis narėmis, kuriais būtų palengvintas įrodymų rinkimas ir kurie būtų suderinami su Reglamentu (EB) Nr. 1206/2001. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 taikymas turi viršenybę Bulgarijos su kitomis valstybėmis narėmis sudarytų susitarimų nuostatų, susijusių su įrodymų rinkimu civilinėse ir komercinėse bylose, atžvilgiu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Ne, tokių apribojimų nėra. Bulgarijos Civilinio proceso kodekse, priešingai negu Baudžiamojo proceso kodekse (bulg. *Nakazatelen protsesualen kodeks, NPK*), nėra konkrečių nuostatų dėl įrodymų rinkimo vaizdo konferencijos būdu, o atitinkamas teismas, kurio geografinėje jurisdikcijoje turi būti renkami įrodymai, turi teisę savo nuožiūra nuspręsti, kuriuos asmenis apklausti tokiu būdu (GPK 617 straipsnio 1 ir 2 dalys). Pagal GPK galima apklausti ir liudytojus, ir ekspertus, ir pačias bylos šalis. Nepilnamečius galima apklausti tik dalyvaujant jų teisiniui atstovui, vaikų negalima apklausti, jeigu jiems nėra suėję dešimt metų (Vaiko apsaugos įstatymo (bulg. *Zakon za zakrila na deteto*) 15 straipsnis).

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Ne, tokių apribojimų nėra. Jeigu prašantysis teismas arba prašomasis teismas neturi galimybės naudotis vaizdo konferencijos įranga, tokia įranga teismams gali būti suteikta pagal susitarimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Pagal GPK 163 straipsnio 1 dalį asmenys paprastai apklausiami atitinkamo teismo pastate. Dėl svarbių priežasčių apklausa gali būti atliekama ir ne teisme, jeigu yra prieinama techninė įranga įrodymams vaizdo konferencijos būdu surinkti ir yra pranešta bylos šalims, kad šios dalyvautų apklausoje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Posėdžiai vaizdo konferencijos būdu gali vykti tik sutikus šalims (GPK 148 straipsnis). Teisę įrašyti posėdį turi tik vaizdo konferenciją rengianti komanda. Atitinkamas teismas, kurio geografinėje jurisdikcijoje vykdomas posėdis, turi teisę savo nuožiūra nuspręsti, ar vaizdo konferencijos posėdis bus įrašomas. Galima daryti posėdžio garso įrašą. Toks garso įrašas saugomas duomenų laikmenoje, kuri yra bylos medžiagos dalis.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Visi Bulgarijos teismai posėdžius vykdo savo oficialiaja kalba (bulgarų kalba), prireikus skiriamas vertėjas žodžiu. Kai pateikiami prašymai netiesiogiai surinkti įrodymus pagal 10–12 straipsnius, vartojama prašomojo teismo kalba. Kai pateikiami prašymai tiesiogiai surinkti įrodymus pagal 17 straipsnį, priklausomai nuo sąlygų, kurias nustato kompetentingas provincijos teismas, vartojama prašančiojo teismo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Šis klausimas Bulgarijos teisės aktuose neregamentuojamas. Vertėjai žodžiu skiriami *ad hoc* pagrindu ir šiuo tikslu: prašantysis teismas užtikrina, kad, jeigu reikia, dalyvautų apklausiamam asmeniui skirtas vertėjas žodžiu. Prašyme prašantysis teismas nurodo kalbą, kuri bus vartojama, ir informuoja prašomąjį teismą. Prašantysis teismas ir prašomasis teismas atitinkamai atvejais gali prašyti, kad visas procesas arba jo dalis būtų vykdoma užsienio kalba. Jeigu reikia, prašančiosios valstybės narės ar asmens, kurį planuojama apklausti, prašymu prašomoji valstybė narė užtikrina vertėjo žodžiu dalyvavimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kiek laiko, nustatant posėdžio datą, reikėtų numatyti, kad asmeniui būtų galima laiku pranešti? Bulgarijos teisėje šis klausimas konkrečiai neregamentuojamas, tačiau turėtų būti taikomos GPK įtvirtintos bendrosios teismo posėdžių rengimo ir liudytojų, šalių bei ekspertų informavimo apie būtinumą dalyvauti taisyklės. Asmenims turėtų būti pranešama pakankamai iš anksto, t. y. likus mažiausiai septynioms dienoms iki numatytos teismo posėdžio datos (GPK 56 straipsnio 3 dalis). Apklausos atlikimo vaizdo konferencijos būdu procedūra organizuojama pagal prašomosios valstybės teisę.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Bulgarijos teismas vaizdo konferencijos išlaidų nepriteisia. Prašantysis teismas užtikrina, kad būtų kompensuotas ekspertams ir vertėjams žodžiu sumokėtas užmokestis ir vaizdo konferencijos ryšio sudarymo išlaidos. Prašomojo teismo prašymu prašantysis teismas turėtų užtikrinti, kad būtų kompensuotos išlaidos, susidarantys dėl vaizdo konferencijos įrangos naudojimo.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Bulgarijos procesinėje teisėje konkrečių nuostatų šiuo klausimu nėra. Iš esmės prašymus tiesiogiai surinkti įrodymus pagal Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį galima vykdyti tik savanorišku pagrindu, nesimant prievartinių priemonių. Jeigu liudytojui neatstovauja advokatas, liudytojo apklausos pradžioje Bulgarijos teismas jam paaiškina jo procesines teises ir pareigas. Liudytojas, kurį planuojama apklausti, turi teisę atsisakyti liudyti pagal GPK 166 straipsnyje nustatytas taisykles.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Taikoma prašomosios valstybės teisė. Pagal GPK 170 straipsnį, jeigu asmuo apklausiamas kaip liudytojas ar ekspertas, jo tapatybė nustatoma pateikiant asmens tapatybės dokumentą, išsiaiškinama, ar jis gali būti suinteresuotas, ir jam primenama apie atsakomybę pagal įstatymą priešais pažeidimo atvejais (NPK 290 straipsnis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Kai prašantysis Bulgarijos teismas įrodymus renka tiesiogiai pagal 17 straipsnį, taikoma GPK 170 straipsnio 2 dalis, apklausiamas liudytojas arba ekspertas prisiekia sakyti tiesą ir įspėjamas dėl baudžiamosios atsakomybės už priešais pažeidimą arba už melagingos ekspertizės parengimą (NPK 290 ir 291 straipsniai).

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Bulgarijos teismuose dirba reikiamų kompiuterinių įgūdžių turintys sistemos administratoriai, kurie, atlikdami atitinkamas savo pareigas, gali dalyvauti ruošiantis vaizdo konferencijai. Jeigu kyla techninių problemų, sistemos administratorius užmezga ryšį su atitinkamu teismu ir užtikrina sklandžią asmenų apklausą vaizdo konferencijos būdu.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Siekiant užmegzti vaizdo konferencijos ryšį tarp prašančiojo teismo ir prašomojo teismo, gali būti reikalinga papildoma techninė informacija.

Paskutinis naujinimas: 30/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba CS neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Čekija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

2017 m. rugsėjo mėn. įsigaliojus Akto Nr. 99/1963 (Civilinio proceso kodeksas) daliniams pakeitimams, vaizdo konferencijų įrangos naudojimas civilinėse bylose tiesiogiai reglamentuojamas tuo aktu. Civilinio proceso kodekso 102a straipsnyje aiškiai nustatyta, kad teismas gali atlikti užduotis naudodamas vaizdo konferencijų įrangą šalies prašymu arba kai tai laikoma naudinga. Vaizdo konferencijos gali būti naudojamos visų pirma tam, kad būtų sudarytos sąlygos klausyme dalyvauti šaliai ar vertėjui žodžiu arba apklausti liudytoją, ekspertą arba šalį.

Šis klausimas išsamiau reglamentuojamas Teisingumo ministerijos nurodymo Nr. 505/2001 dėl apylinkių, regionų ir aukštųjų teismų vidaus ir raštinės taisyklių 10a straipsniu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Akte aiškiai numatyta liudytojų, ekspertų ir partijų apklausa. Tačiau asmenų kategorijos jokių būdu nėra ribojamos; dalyvauti klausyme per vaizdo konferenciją gali būti kviečiami kiti asmenys, pavyzdžiui, vertėjai žodžiu. Vaizdo konferencijos rengiamos, kai tai naudinga arba kai to paprašo viena iš šalių.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Įstatyme bendrųjų apribojimų nėra. Tačiau apribojimų gali atsirasti dėl konkrečių bylos aplinkybių (techninių galimybių ir pan.).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jeigu pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) užduotis atlieka per vaizdo konferenciją, šaukime taip pat turi būti nurodyta vaizdo konferencijos vieta ir laikas. Todėl šiai užduočiai atlikti nedraudžiama naudoti bet kokias tinkamas patalpas, pavyzdžiui, vietas, kuriose yra ekspertai arba liudytojai (pvz., liginės, laboratorijos).

Tačiau svarbu, kad teismo darbuotojai, kuriems pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) paveda tokias užduotis, patikrintų asmens, su kuriuo susijusios užduotys, tapatybę. Numatyta, kad asmuo paprastai apklausiamas teisme, kalėjime arba sveikatos priežiūros įstaigoje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Akte nustatyta, kad, kai užduotis atliekama naudojant vaizdo konferenciją, turi būti daromas garso ir vaizdo įrašas. Jei, be įrašo, rengiama ataskaita, asmuo, su kuriuo susijusi užduotis, pasirašyti ataskaitos neprivalo.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu liudytojas nemoka kalbos, kuria vyksta procesas, jis turi teisę naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis pagal Konstitucinio akto Nr. 2/1993 37 straipsnio 4 dalį (Pagrindinių teisių ir laisvių chartiją). Pagal Civilinio proceso kodekso 18 straipsnio 2 dalį teismas privalo paskirti vertėją žodžiu bet kuriai šaliai, kurios pirmoji kalba nėra čekų, kai to prireikia nagrinėjant bylą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Pagal Civilinio proceso kodekso 18 straipsnio 1 ir 2 dalis teismas privalo suteikti šalims vienodas galimybes naudotis savo teisėmis ir bet kuriai šaliai, kurios pirmoji kalba nėra čekų, turi paskirti vertėją žodžiu, kai to prireikia nagrinėjant bylą.

Vertėjas žodžiu klausyme gali būti pakviestas dalyvauti naudojantis vaizdo konferencijų įranga. Todėl nereikalaujama, kad vertėjas žodžiu fiziškai būtų toje pačioje vietoje, kurioje yra apklausiamas asmuo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Teismas privalo pakviesti asmenį pagal Civilinio proceso kodekso 51 straipsnį. Išskyrus tuos atvejus, kai pagal šį aktą ar specialius teisės aktus, susijusius su šaukimu, reikalaujama daugiau duomenų, šaukime turi būti nurodyta ši informacija: bylos, į kurią asmuo kviečiamas, pavadinimas, teismo proceso tikslas, vieta ir pradžios laikas, teismo šaukimo priežastis, į teismo procesą kviečiamo asmens vaidmuo, jo pareigos ir prireikus – numatoma bylos nagrinėjimo trukmė. Kai per klausymą naudojama vaizdo konferencijų įranga, šaukiamam asmeniui pranešama, kada ir kur jis turėtų atvykti.

Šaukimas gali būti įteikiamas popieriuje arba elektroniniu pavidalu ir skubiais atvejais telefonu arba faksu.

Jeigu liudytojas arba ekspertas turi būti apklausiamas per vaizdo konferenciją ir apklausiamas asmuo turi atvykti į kito teismo jurisdikcijai priklausantį rajoną, už šaukimą yra atsakingas tas teismas; prašantysis teismas kreipiasi į kitą teismą su prašymu atlikti šią užduotį. Pagal Civilinio proceso kodekso 115 straipsnio 2 dalį teismo šaukimas šalims įteikiamas taip, kad joms būtų suteikta pakankamai laiko pasiruošti; paprastai tai yra bent 10 dienų iki klausymo dienos, nebent surengiamas parengiamasis klausymas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Naudojantis vaizdo konferencijų įranga reikia mokėti duomenų perdavimo mokesčių. Šias išlaidas turėtų padengti prašantysis teismas, inicijuojantis vaizdo konferenciją.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 1 dalį bet kuris fizinis asmuo, kuris nėra proceso šalis, gavęs šaukimą turi atvykti į teismą ir duoti liudytojo parodymus. Liudytojas gali atsisakyti duoti parodymus tik tais atvejais, kai dėl tokių parodymų kyla liudytojo arba jo artimųjų baudžiamojo persekiojimo rizika. Prieš klausymą liudytojai visada informuojami apie jų teises ir pareigas, taip pat apie nusikalstamas klaidingų parodymų pasekmes.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Posėdžio pradžioje pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalį teismas turi patvirtinti liudytojo tapatybę. Paprastai tai daroma pareikalaujant pateikti asmens tapatybės kortelę arba pasą.

Kai apklausama naudojant vaizdo konferencijų įrangą, teismo darbuotojai, kuriems pirmininkaujantis teisėjas (vienas posėdžiaujantis teisėjas) paveda tokią užduotį, turi patikrinti asmens, kuris bus apklausiamas naudojant vaizdo konferencijų įrangą, tapatybę. Gavęs pirmininkaujančio teisėjo (vieno posėdžiaujančio teisėjo) sutikimą, asmuo, tikrinantis asmens tapatybę patalpose, kuriose yra apklausiamas asmuo, taip pat gali būti teismo, kalėjimo ar sulaikymo įstaigos darbuotojas, jei tam asmeniui patikėta ta užduotis.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Remiantis Privatines tarptautinės teisės akto Nr. 91/2012 104 straipsnio 1 dalimi, kitos šalies valdžios institucijai paprašius liudytojai, ekspertai ir šalys gali būti išklausomi prisiėkusi. Liudytojų ir proceso šalių priesaikos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad į visus teismo užduotus klausimus atsakysiu išsamiai ir sąžiningai ir nieko nenuslėpsiu“. Eksperto priesaikos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad nuomonė, kurią pateiksiu, pagrįsta visomis mano žiniomis ir įsitikinimu“. Jei duodama paskesnė priesaika, jos žodžiai atitinkamai pakeičiami.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

Paskutinis naujinimas: 30/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Vokietija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymų rinkimas vaizdo konferencijos priemonėmis leidžiamas pagal Vokietijos civilinio proceso teisę, kaip numatyta Civilinio proceso kodekso (ZPO – *Zivilprozessordnung*) 128a straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje, jei šalys sutinka. Nagrinėjimas turi būti sinchroniškai transliuojamas vaizdo ir garso priemonėmis į vietą, kurioje vykstant posėdžiui yra liudytojas ar ekspertas, ir į teismo posėdžių salę. Jeigu šalims, teisiniams atstovams ar patarėjams leidžiama būti kitoje vietoje, nagrinėjimas turi būti sinchroniškai transliuojamas vaizdo ir garso priemonėmis ir į tą vietą. Vykstant bylos nagrinėjimui vaizdo priemonėmis Vokietijos teisme pagal prašymą, pateiktą remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1206/2001 (aktyvioji teisminė pagalba), norint atlikti tam tikrus pakeitimus gali reikėti taikyti ZPO 128a straipsnį, nes įrodymus renkantis teismas nėra bylą nagrinėjantis teismas, kuriam svarbus tiesiogiai susidarantis įspūdis. Jeigu prašantysis teismas prašo surinkti įrodymus tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį (pasyvioji teisminė pagalba), iš esmės visi prašymai tiesiogiai surinkti įrodymus naudojantis ryšio priemonėmis turi būti vykdomi; taip pat galimas įrodymų rinkimas ne tik pagal ZPO 128a straipsnį. Atsisakyti vykdyti prašymus galima tik 17 straipsnio 5 dalyje išvardytais pagrindais. Tačiau centrinė įstaiga gali nustatyti tiesioginio įrodymų rinkimo sąlygas pagal Vokietijos teisę.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Liudytojai, ekspertai ir proceso šalys gali būti išklausomi vaizdo konferencijos priemonėmis (ZPO 128a straipsnio 2 dalies pirmas sakiny).

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Pagal Vokietijos civilinio proceso teisę įrodymai gali būti renkami apklausiant liudytojus, ekspertus ir proceso šalis vaizdo konferencijos technologijų priemonėmis (ZPO 128a straipsnio 2 dalis). Kitų įrodymų (dokumentų ir vizualios apžiūros) rinkimas vaizdo konferencijos priemonėmis konkrečiai nenumatomas.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įstatymuose nenumatyta, kur turi vykti asmens apklausa. Tačiau pagal Vokietijos civilinio proceso teisę vieta, iš kurios vyksta transliacija į teismo posėdžių salę, turi būti Vokietijoje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Pagal ZPO 128a straipsnio 3 dalies pirmą sakinį vaizdo konferencijos priemonėmis rengiamus klausymus įrašyti draudžiama. Šis draudimas taip pat taikomas, kai teisminė pagalba teikiama renkant įrodymus tiesiogiai, pagal Reglamento 17 straipsnį, nes tai yra vienas pagrindinių Vokietijos proceso teisės principų.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Kai pateikti prašymai pagal 10–12 straipsnius, klausymas turi vykti vokiečių kalba. Jeigu posėdyje dalyvauja vokiečių kalbos nemokantys asmenys, turi būti pakviestas vertėjas žodžiu. Vertėjo žodžiu paslaugų galima atsisakyti, jeigu visi dalyvaujantys asmenys moka atitinkamą užsienio kalbą.

b) Kai teisminė pagalba teikiama renkant įrodymus tiesiogiai, nagrinėjimo kalbą nustato prašantysis teismas. Tačiau centrinė įstaiga gali priimti sprendimą pagal 17 straipsnio 4 dalį nustatyti tiesioginio įrodymų rinkimo sąlygas, pavyzdžiui, susijusias su klausymo ar nagrinėjimo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kai teikiama aktyvioji teisminė pagalba, už proceso vykdymą ir įrodymų rinkimą atsako pagalbą teikiantis Vokietijos teismas. Vokietijos teismams renkant įrodymus vertėjo žodžiu paslaugomis turi būti naudojamos net jeigu tik vienas dalyvaujantis asmuo nemoka vokiečių kalbos. Teismas turi patikrinti, ar asmuo pakankamai moka vokiečių kalbą, neatsižvelgiant į tai, ar šalys to prašė. Teismas gali laisvai rinktis vertėją žodžiu. Kai teikiama pasyvioji teisminė pagalba pagal 17 straipsnį, sprendimą, ar reikia vertėjų žodžiu ir kuriuos vertėjus pasirinkti, priima prašantysis teismas. Pagal 17 straipsnio 4 dalį centrinė įstaiga gali suteikti leidimą tam tikromis sąlygomis: pavyzdžiui, ji gali reikalauti, kad būtų naudojamos vertėjų žodžiu paslaugomis. Nustatydamas tokias sąlygas, centrinė įstaiga taip pat gali nurodyti, kad įrodymai būtų renkami vokiečių kalba.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kai teikiama aktyvioji teisminė pagalba, liudytojus ir ekspertus neoficialiai šaukia prašomojo teismo administracija, nebent prašomasis teismas nuspręstų, kad šaukimas turi būti įteikiamas oficialiai. Jeigu teismas nurodo, kad nagrinėjimas vyktų vaizdo konferencijos priemonėmis, asmenys, kurių parodymai transliuojami, turi būti šaukiami atvykti į patalpas, iš kurių vyks transliacija. Šaukime turi būti nurodyta šalys, nagrinėjimo dalykas, nagrinėjimo data ir pasekmės neatvykus. Šaukime turi būti konkrečiai nurodyta nagrinėjimo vieta ir laikas. Konkretus terminas, likus kiek laiko turi būti įteikiamas šaukimas, nenumatytas.

Jeigu prašantysis teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį, apie nagrinėjimo laiką ir vietą išklausomam asmeniui turi pranešti prašantysis teismas. Laikas ir vieta paprastai priklauso nuo padėties Vokietijos teismuose (kur įrengta sistema ir kada galima ją pasinaudoti). Tad nagrinėjimo laikas ir vieta glaudžiai susiję su centrinės įstaigos leidimu. Iš esmės fiksuoto termino nėra; tačiau reikėtų atsižvelgti į tai, kad tarptautiniu lygmeniu pašto pristatymas užtrunka ilgiau.

Jokios specialios procedūros, susijusios su pačios vaizdo konferencijos planavimu, nenumatyta. Praktiškai centrinė įstaiga įprasta tvarka paskiria kontaktinį asmenį teisme, kuriame turėtų vykti vaizdo konferencija. Tas asmuo atsako į visus praktinius klausimus.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Vaizdo konferencijų technologijų naudojimas sietinas su įrangos pirkimo, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudomis. Šių sąnaudų negalima nurodyti padengti civilinio proceso šalims. Taip pat reikia mokėti telekomunikacijų mokesčius. Prašomasis teismas gali prašyti padengti jo telekomunikacijų mokesčius pagal reglamento 10 straipsnio 4 dalį, taikomą kartu su 18 straipsnio 2 dalimi.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal Reglamento dėl teisminės pagalbos civilinėse bylose (ZRHO – *Rechtshilfeordnung für Zivilsachen*) 63 straipsnio 2 dalį prašantysis teismas turi informuoti išklausomą asmenį, kad apklausa savanoriška.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Jeigu kyla abejonų dėl išklausomo asmens tapatybės, teismas turi ją patikrinti bet kokiame proceso etape.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Jeigu Vokietijos teismo prašoma surinkti įrodymus prašančiajam teismui vaizdo konferencijos priemonėmis, tai daroma ir priešaiškos duodamos remiantis prašančiojo teismo procedūrinėmis taisyklėmis. Kadangi asmens, teikiančio informaciją tiesiogiai renkant įrodymus, bendradarbiavimas ir atitinkamai bendradarbiavimas duodant priešaišką yra bet kuriuo atveju savanoriškas (ir asmeniui turi būti oficialiai pranešta apie tai), prašomasis teismas negali nustatyti papildomų priešaiškos reikalavimų. Tačiau centrinė įstaiga turi bet kuriuo atveju užtikrinti, kad būtų paisoma draudimo duoti parodymus arba būtų išklausytam, kurio informaciją teikiantis asmuo negali atsakyti (pagal Vokietijos teisę). Pavyzdžiai: draudimai apklausti Vokietijos valstybės tarnautojus negavus išankstinio valdžios institucijos, kurioje jie dirba, sutikimo arba apklausti gydytojus neatleidus jų nuo konfidencialumo prievolės.

Sprendimą, ar galima duoti priešaišką ir kokios informacijos reikia iš prašančiojo teismo, priima atitinkama centrinė įstaiga. Priimdama sprendimą dėl leidimo, centrinė įstaiga privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi informaciją teikiančiam asmeniui taikomo draudimo duoti parodymus. Tam centrinė įstaiga gali, pavyzdžiui, patikrinti aplinkybes, kuriomis informaciją teikiantis asmuo tariamai ją įgijo. Pavyzdžiui, pagal Vokietijos teisę Vokietijos valstybės tarnautojai gali teikti parodymus tik gavus išankstinį valdžios institucijos, kurioje jie dirba, sutikimą.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Teismų sistema organizuojama federaliniu principu; tai atitinkamos žemės teismų administracijos atsakomybė. Tai reiškia, kad šiuo klausimu nacionaliniu lygmeniu nėra standartinių taisyklių ir kad įrodymų rinkimo procedūrą vykdo ir įgyvendina atitinkamos žemės teismų administracija. Taigi įvairių žemių procedūros gali gerokai skirtis. Praktiškai procedūrinės taisyklės rengia aukštesnysis apygardos teismas, kurio jurisdikcijai priklauso prašomasis teismas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Iš užsienio gaunami prašymai surinkti įrodymus ir pranešimai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 turi būti vokiečių kalba arba teikiami kartu su vertimu į vokiečių kalbą (ZPO 1075 straipsnis).

Paskutinis naujinimas: 08/06/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Estija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima rinkti vaizdo konferencijos priemonėmis. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose 10 straipsnio 4 dalyje numatyta teisė prašyti naudoti vaizdo konferencijos priemones. Vaizdo konferencijos priemonėmis taip pat gali būti naudojamos renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį; centrinė įstaiga ar kompetentinga institucija turi skatinti naudoti tokias ryšio technologijas, kaip vaizdo konferencijos ir telekonferencijos. Estijos teismai aprūpinti būtina vaizdo konferencijų įranga. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 6 dalį (paskelbta [internetu](#)) kodekso nuostatos taikomos pagalbai renkant įrodymus Estijoje Europos Sąjungos valstybių narių teismų prašymu, jeigu nenumatyta kitaip pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose. Remiantis kodekso 15 straipsnio 5 dalimi, nebent būtų kitaip numatyta įstatymuose ar tarptautiniuose susitarimuose, Estijos teismas teikia procedūrinę pagalbą vykdant procedūrinį aktą užsienio teismo prašymu, jeigu pagal Estijos teisę procedūrinis aktas, kurį prašoma vykdyti, priklauso Estijos teismo jurisdikcijai ir nedraudžiamas įstatymais. Procedūrinis aktas taip pat gali būti vykdomas pagal kitos valstybės teisę, jeigu tai būtina nagrinėjant bylą kitoje valstybėje ir dėl to nebūtų pažeisti bylos šalių interesai. Teismo posėdžiams, rengiamiems procedūrinės konferencijos formatu, taikomas kodekso 350 straipsnis. Nėra jokių konkrečių nuostatų ar apribojimų dėl vaizdo konferencijų pagal Reglamentą Nr. 1206/2001, įskaitant procedūrinę konferenciją, kurią tiesiogiai rengia kitos valstybės narės prašantysis teismas pagal reglamento 17 straipsnį.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalimi, procedūrinės konferencijos formatu vykstančio teismo posėdžio dalyvis turi galimybę vykdyti procedūrinius aktus realiuoju laiku, t. y. gali duoti pareiškimą prisiekus arba pareiškimą neprisiekus apeliaciniame procese; pagal 350 straipsnio 2 dalį procedūrinės konferencijos formatu galima išklausti ir liudytoją ar ekspertą.

Tai reiškia, kad proceso dalyvis gali duoti pareiškimą prisiekus arba apeliaciniame procese pareiškimą neprisiekus vykstant procedūrinei konferencijai; procedūrinės konferencijos formatu taip pat galima išklausti liudytoją ar ekspertą.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Žr. atsakymą į ankstesnį klausimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalį teismas gali organizuoti posėdį procedūrinės konferencijos formatu, kad proceso dalyvis arba jo atstovas ar patarėjas turėtų galimybę per teismo posėdį būti kitoje vietoje ir iš ten realiuoju laiku vykdyti procedūrinius aktus.

Tai reiškia, kad teismas gali organizuoti procedūrinę konferenciją taip, kad apklausiamas asmuo galėtų būti kitur, ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, teismo posėdžius leidžiama įrašyti. Jie turi būti įrašomi Civilinio proceso kodekso 52 arba 42 straipsnyje nustatyta tvarka. Naudojant nuotolinio klausymo technologijas teismuose galima įrašyti posėdžius pagal kodekso 52 straipsnį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 1 dalį teismo proceso ir teismo procedūrų kalba yra estų kalba. Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 2 dalį teismo posėdžių ir kitų procedūrinių aktų protokolai rengiami estų kalba. Teismas taip pat gali įrašyti teismo posėdyje duotus parodymus ar pareiškimus užsienio kalba protokole juos išdėstant ta kalba, kuria jie buvo duoti, ir kartu pateikiant vertimą į estų kalbą, jeigu tai būtina, kad parodymai ar pareiškimas būtų išdėstyti tiksliai. Estijos civilinio proceso kodekse nėra konkrečių nuostatų dėl kalbų imant parodymus ar pareiškimą kitos valstybės narės teismo prašymu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose, taip pat dėl kalbų renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 34 straipsnio 1 dalimi, jeigu proceso dalyvis nemoka estų kalbos ir neturi atstovo, teismas, jei įmanoma, kviečia vertėją žodžiu ar raštu tokio proceso dalyvio prašymu ar teismo iniciatyva. Vertėjas žodžiu ar raštu nebūtinai, jeigu teismas ir kiti proceso dalyviai supranta proceso dalyvio pareiškimus. Jeigu neįmanoma nedelsiant pasikviesti vertėjo žodžiu ar raštu, teismas priima nutartį, pagal kurią proceso dalyvis, kuriam reikia vertėjo žodžiu ar raštu pagalbos, turi susirasti vertėją žodžiu ar raštu arba pakankamai estų kalbą mokantį atstovą per teismo nustatytą laiką (kodekso 34 straipsnio 2 dalis). Estijos civilinio proceso kodekse nėra specialių nuostatų dėl vertėjo žodžiu ar raštu buvimo vietos renkant įrodymus pagal reglamentą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 343 straipsnio 1 dalimi, siekdamas pateikti informaciją apie teismo posėdžio laiką ir vietą, teismas įteikia šaukimus proceso dalyviams ir kitiems į teismo posėdį šaukiamiems asmenims. Pagal kodekso 343 straipsnio 2 dalį tarp šaukimų įteikimo datos ir teismo posėdžio datos turi praeiti bent dešimt dienų. Tas laikotarpis gali būti trumpesnis, jei proceso dalyviai neprieštarauja.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Įrodymų rinkimo sąnaudos pagal Reglamentą Nr. 1206/2001 nurodytos reglamento 18 straipsnyje. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 4 dalį prašantysis teismas nedengia procedūrinio akto išlaidų. Procedūrinį aktą vykdomas teismas praneša prašančiajam teismui apie išlaidas ir jos laikomos su bylos nagrinėjimu susijusiomis išlaidomis. Kaip su byla tiesiogiai susijusios išlaidos, įrodymų rinkimo išlaidos turi būti apmokamos pagal kodekso 148 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad, nebent teismas nuspręstų kitaip, su procesu tiesiogiai susijusias išlaidas teismo nurodymu iš anksto padengia proceso dalyvis, pateikęs apeliacinį skundą, dėl kurio tos išlaidos patiriamos. Jeigu apeliacinį skundą teikia abi šalys arba jeigu šaukiamas liudytojas ar ekspertas arba teismo iniciatyva vykdomas patikrinimas, išlaidas lygiomis dalimis pasidalija visos šalys. Kadangi teismai aprūpinti vaizdo konferencijų įranga, už jos naudojimą joks mokestis neturėtų būti imamas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Reglamento 17 straipsnio 2 dalis taikoma informuojant asmenis, kad prašančiojo teismo tiesiogiai vykdoma apklausa yra savanoriška.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal Civilinio proceso kodekso 347 straipsnio 2 dalies 1 punktą teismo posėdžio pradžioje teismas patikrina, kas iš šaukiamų asmenų atvyko, ir nustato jų tapatybę. Kodekse nėra konkrečios procedūros, kaip teismo posėdyje turi būti tikrinama asmenų tapatybė. Teismas turi patikrinti šaukiamų asmenų tapatybę. Tam jis, pavyzdžiui, patikrina šaukiamo asmens tapatybės dokumentą su nuotrauka. Vaizdo konferencijos metu dalyvaujančio asmens tapatybę gali būti nustatyta, pavyzdžiui, remiantis iš anksto teismui pateikto dokumento kopija.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Pagal Civilinio proceso kodekso 269 straipsnio 2 dalį proceso dalyvis turi duoti tokią priešaišką prieš duodamas parodymus:

„Aš (vardas ir pavardė) prisiekiu, duodamas garbės žodį ir sąmoningai, kad sakysiu visą tiesą nagrinėjamu klausimu nieko nenuslėpdamas, nepridedamas ar nekeisdamas“. Proceso dalyvis duoda priešaišką žodžiu ir pasirašo priešaiškos tekstą.

Pagal kodekso 36 straipsnio 1 dalį estų kalbos nemokantis asmuo turi duoti priešaišką jam žinoma kalba; pagal 36 straipsnio 2 dalį pasirašomas priešaiškos tekstas estų kalba, tą tekstą tiesiogiai išverčiant asmeniui prieš jam jį pasirašant.

Kodekso 262 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyta, kad prieš duodant parodymus teismas turi paaiškinti liudytojui jo pareigą sakyti tiesą ir kodekso 256–259 straipsnių turinį. Pagal kodekso 303 straipsnio 5 dalį nuostatos dėl liudytojų apklausos taip pat taikomos ekspertų apklausoms. Ekspertas, kuris nėra teismo medicinos ekspertas arba oficialiai sertifikuotas ekspertas, prieš jam pateikiant savo ekspertinę nuomonę, perspėjamas, kad jis negali tyčia pateikti neteisingos ekspertinės nuomonės, o ekspertas tai patvirtina pasirašydamas teismo protokolą arba perspėjimo tekstą. Pasirašytas perspėjimas pateikiamas teismui kartu su eksperto nuomone.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 3 dalį procedūrinės konferencijos formatu vykstančiame teismo posėdyje turi būti užtikrinama visų proceso dalyvių teisė teikti apeliacinius skundus ir ieškinius ir atsiliepti į kitų proceso dalyvių apeliacinius skundus ir ieškinius bei turi būti techniškai saugiai vykdomos kitos teismo posėdžio sąlygos realioju laiku transliuojant vaizdą ir garsą iš teismo posėdžių salėje nesančio proceso dalyvio buvimo vietos į teismą ir atvirkščiai.

Kiekviename teisme dirba Registrų ir informacinių sistemų centro darbuotojas, teisme einantis IT specialisto pareigas, kuris užtikrina, kad vaizdo konferencijų įranga tinkamai veiktų, ir sprendžia visas technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašoma informacija nurodoma prašymo formoje. Papildoma informacija priklauso nuo konkrečių kiekvienos bylos aplinkybių.

Paskutinis naujinimas: 27/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Airija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Airijos teismuose įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – kitos valstybės narės teismas gali ir pats dalyvauti renkant, ir rinkti juos tiesiogiai. Procedūroms taikoma Aukštojo teismo (angl. *High Court*) praktikos direktyva „HC45. Vaizdo konferencijų ryšio naudojimas renkant įrodymus civilinėse bylose“.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių panašaus pobūdžio apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nėra jokių apribojimų dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jei teisėjas neprieštarauja, apribojimai netaikomi.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Airijoje yra įranga, naudojama apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti. Galimybė peržiūrėti tokį įrašą turėtų būti suteikta teismo nurodymu.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei apklausa vyksta Airijoje, turėtų būti vartojama anglų arba airių kalba. Tačiau jei apklausa vyksta ne Airijoje, kalbai netaikoma jokių apribojimų.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu teismo posėdis vyksta Airijoje ir jei klausimas susijęs su šeimos teise ar baudžiamąja byla, Airijos teisminės institucijos turi skirti vertėją žodžiu.

Civilinėse bylose pasirūpinti vertimu žodžiu turi šalys.

Jeigu proceso dalyviai prašančiajame teisme nesupranta anglų arba airių kalbos, tas teismas turi pasirūpinti vertimu žodžiu.

Nėra jokių apribojimų dėl vertėjo žodžiu buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Abu teismai susitaria dėl visų -procedūros aspektų. Prieš teismo posėdį rekomenduojama išbandyti ryšį, kad jis veiktų tinkamai.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos gali skirtis ir priklausyti nuo įvairių aplinkybių, tarp jų nuo vaizdo konferencijos vietos (t. y. ar ji vyksta teismo, ar kitose patalpose), apklausos laiko (t. y. jei ji vyksta pasibaigus įprastoms teismo darbo valandoms, darbuotojų bus prašoma dirbti ilgiau), būtinybės taikyti kokias nors specialias procedūras ir kokių nors galimų išlaidų, susijusių su įrangos naudojimu. Prašomasis teismas informuos prašantįjį teismą apie išlaidas. Mokėjimai turėtų būti atliekami eurais.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašantysis teismas turi suteikti liudytojui informaciją.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Apklaustino asmens tapatybę privalo nustatyti teismas.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Priesaika turėtų būti duodama įprastine Airijos teismo tvarka.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl to turi susitarti abu teismai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nereikalinga jokia papildoma informacija, išskyrus tada, kai yra specialių poreikių (pvz., vartojama ženklų kalba, naudojamas asmenims su neįgaliumų vežimėliais skirtas įėjimas, priesaikai taikomi tam tikri religiniai reikalavimai ir pan.).

Paskutinis naujinimas: 17/12/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Graikija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, bet (kol kas) tik Atėnų pirmosios instancijos teisme.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Apribojimų nėra. Vaizdo konferencijos priemonėmis galima apklausti visus proceso dalyvius.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Apribojimų dėl liudytojų, šalių, ekspertų ir kitų asmenų apklausos žodžiu nėra.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausa gali vykti specialiai tam skirtose patalpose teisme arba Graikijos konsulinėje įstaigoje užsienyje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Vaizdo konferencijos priemonėmis vykdomus klausymus leidžiama įrašyti ir teismo sekretorius arba Graikijos konsulinės įstaigos užsienyje sekretorius rengia protokolą.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Posėdis turi vykti graikų kalba; prireikus dalyvaus vertėjas žodžiu.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu proceso šalis prašo teismo apklausti liudytoją, šalį ar ekspertą, kuris turėtų duoti parodymus vaizdo konferencijos priemonėmis, bet nemoka graikų kalbos, rasti vertėjus žodžiu ir apmokėti jų paslaugas turi ta šalis. Vertėjai žodžiu turi būti toje pačioje salėje, kurioje yra vaizdo konferenciją vedantis teisėjas arba Graikijos konsulinės įstaigos užsienyje sekretorius.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal Prezidento dekretą Nr. 142/2013 3 straipsnį: „Teismas savo iniciatyva arba šalies prašymu priima sprendimą, ar tam tikroje byloje turėtų būti surengta vaizdo konferencija. Teismas gali spręsti, ar patenkinti tokį prašymą, pirmiausia nustatęs, ar norint veiksmingai išnagrinėti bylą būtina naudoti tokias

technologijas. Atsižvelgdamas į kiekvienos bylos aplinkybes, teismas gali patenkinti prašymą surengti vaizdo konferenciją ir prašyti papildomų garantijų, kad procesas vyks tinkamai. a) Šalies prašymu: Suinteresuotoji šalis teismo, kuriame nagrinėjama byla, kancleriui pateikia prašymą surengti posėdį vaizdo konferencijos priemonėmis (Civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 7 dalis) arba apklausą vaizdo konferencijos priemonėmis arba vaizdo konferenciją parodymams išklausti (Civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 8 dalis). Prašyme nurodomas teismas arba konsulinė įstaiga užsienyje, asmenų, kurie dalyvaus vaizdo konferencijoje, vardai ir pavardės, jų adresai (įskaitant elektroninio pašto adresus) ir telefono ir fakso numeriai, kuriais su jais galima susisiekti, procedūrinis etapas, kuriame prašoma surengti vaizdo konferenciją, numatoma jos trukmė ir reikiama specializuota įranga. Taip pat nurodomos specialiosios sąlygos, kurias dėl vaizdo konferencijos rengimo nustato šalys. Prašymas gali būti teikiamas bet kuriame proceso etape, jeigu jį tenkinant nebus viršijamas Civilinio proceso kodekse nustatytas tam procedūriniam etapui skirtas laikotarpis. Prašymas ir visi patvirtinamieji dokumentai taip pat gali būti teikiami elektroninėmis priemonėmis pagal taikytinas nuostatas. Už bendravimą planuojant ir rengiant vaizdo konferenciją atsako teismo ir kitos vietos pareigūnai; jis gali vykti bet kokiomis tinkamomis priemonėmis, kaip antai telefonu, elektroniniu paštu ar faksu. Prašymas tenkinamas arba atmetamas teismo sprendimu. Kancleris pateikia sprendimą prašančiajai šaliai bet kokiomis tinkamomis priemonėmis. Jeigu prašymas tenkinamas, prašančioji šalis informuoja kitas šalis, kad procedūrinis etapas vyks vaizdo konferencijos priemonėmis. b) Teismo iniciatyva: Bylą nagrinėjantis teismas gali priimti sprendimą surengti vaizdo konferenciją ir savo iniciatyva praneša apie tai šalims.“

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu proceso šalis prašo teismo apklausti liudytoją, šalį ar ekspertą, kuris turėtų duoti parodymus vaizdo konferencijos priemonėmis, bet nemoka graikų kalbos, rasti vertėjus žodžiu ir apmokėti jų paslaugas turi ta šalis. Šalis sumoka už paslaugas tiesiogiai vertėjui žodžiu.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmenį informuoja teismas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Bylą nagrinėjantis teisėjas turi patikrinti apklausiamo asmens tapatybę. Kad būtų patikrinti kitoje vietoje esančio asmens tapatybė, teisėjui padeda tos kitos vietos kancleris ar sekretorius arba kitas konsulo įgaliotas asmuo.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaisoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiska?

Bylą nagrinėjantis teisėjas paklausia liudytojo, eksperto ar kito asmens, ar jis pageidauja duoti religinę, ar civilinę priešaiską. Tas pats taikytina vertėjams žodžiu prieš jiems pradėdant darbą.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Prieš vaizdo konferenciją ir joje turi dalyvauti atsakingi teismo pareigūnai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nėra.

Paskutinis naujinimas: 13/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Ispanija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Tai galima padaryti dviem būdais.

Taisyklės ir įstatymai:

Civilinio proceso įstatymo (isp. *Ley de Enjuiciamiento Civil*, LEC) 177 straipsnis, pagal 2015 m. liepos 30 d. Įstatymą Nr. 29/2015 dėl tarptautinio teisinio bendradarbiavimo civilinėse bylose;

dėl vaizdo konferencijų – Organinio teismų įstatymo (isp. *Ley Orgánica del Poder Judicial*, LOPJ) 229 straipsnis; Organinio teismų įstatymo (Ley Orgánica del Poder Judicial, LOPJ) 229 straipsnio 3 dalyje leidžiama rengti apklausas, rinkti įrodymus, rengti liudytojų akistatą, tirti, surašyti protokolus, tvirtinti ekspertų išvadas ir rengti posėdžius per vaizdo konferenciją dalyvaujant teisėjui ar teismui, taip pat, jei reikia, dalyvaujant šalims. Joje užtikrinama, kad kiekviena šalis galėtų kvestionuoti kitos šalies įrodymus ir pateikti priešingus įrodymus bei užsitikrinti savo teisę į gynybą. Tai daroma viešame posėdyje, išskyrus išimtiniais atvejais.

Reglamentas Nr. 1/2018 dėl tarptautinės savitarpio teisinės pagalbos ir tarptautinio teismo bendradarbiavimo tinklų.

Bylos, kuriose Ispanijai reikalingas užsienio valdžios institucijos bendradarbiavimas

Tose bylose pagal ES teisės viršenybės principą Įstatymas Nr. 29/2015 yra subsidarius, nes pirmenybė šioje srityje teikiama Europos Sąjungos taisyklių ir tarptautinių sutarčių bei susitarimų, kurių šalis yra Ispanija, taikymui. Tarptautinio teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose srityje Ispanijos valdžios institucijos gali bendradarbiauti su užsienio valdžios institucijomis. Nors abipusiškumo nereikalaujama, vyriausybė Karališkuoju dekretu gali nustatyti, kad valdžios institucijos nebendradarbiaus su užsienio valstybės institucijomis, jeigu šios valstybės valdžios institucijos pakartotinai atsisako bendradarbiauti arba nustato teisinį bendradarbiavimo draudimą.

Kai Ispanijos teismai gali palaikyti tiesioginius ryšius su užsienio teismais:

visada paisoma kiekvienoje valstybėje galiojančių įstatymų. Tiesioginiai ryšiai – tai nacionalinių ir užsienio teismų ryšiai, palaikomi be jokių tarpininkų. Tokie ryšiai nedaro poveikio ryšius palaikančių teismų nepriklausomumui ar šalių teisei į gynybą ir nekenkia šiam nepriklausomumui ir teisėms.

Ispanijos teismai atsisako tenkinti tarptautinio teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose prašymus, jeigu:

prašomo bendradarbiavimo tikslas ar paskirtis prieštarauja viešajai tvarkai;

procesui, dėl kurio pateikiamas bendradarbiavimo prašymas, taikoma išimtinė Ispanijos jurisdikcija;

numatomo veiksmo turinys neatitinka prašomo Ispanijos teismo įgaliojimų. Jei taikytina, Ispanijos teismas gali siųsti prašymą kompetentingai institucijai ir informuoti apie tai prašančiąją valdžios instituciją;

tarptautinio bendradarbiavimo prašymas neatitinka Įstatymo Nr. 29/2015 turinio ir juo nustatytų būtiniausių reikalavimų, todėl negali būti nagrinėjamas; vyriausybė Karališkuoju dekretu nustato, kad Ispanijos valdžios institucijos nebendradarbiaus su užsienio valstybės, kuri ne kartą atsisakė patenkinti bendradarbiavimo prašymus arba teisiškai uždraudžia šios valstybės valdžios institucijoms bendradarbiauti, valdžios institucijomis.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Šalių ar bet kurio renkant įrodymus dalyvaujančio asmens įstojimas į bylą neribojamas, nesvarbu, ar jis būtų liudytojas, ar ekspertas. Ekspertams pateiktų įrodymų ir informacijos tinkamumą teismas vertina savo nuožiūra.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Apribojimai, kurie visada yra išimtiniai ir turi būti nustatyti motyvuotu teismo sprendimu, kuriuo atsižvelgiama į apribojimo proporcingumą, yra grindžiami pagrindinių teisių ar nepilnamečių interesų apsauga.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Tai turi vykti teisme, kuriame nagrinėjama byla ir renkami įrodymai, viešajame posėdyje arba išimtiniais atvejais – uždaramame posėdyje. Netaikomi jokie asmens, dalyvaujančio teismo procese per vaizdo konferenciją, buvimo vietos apribojimai. Teismo, kuriame nagrinėjama byla, sekretorius (isp. *Letrado de la administración de justicia*) turi pačiame teisme nustatyti vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų tapatybę, remdamasis iš anksto persiųstais arba tiesiogiai pateiktais dokumentais, arba nurodyti, kad asmeniškai pažįsta asmenį.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip. Be to, jie turi būti įrašomi.

Pagal Civilinio proceso įstatymo 147 straipsnio nuostatas žodinis teismo procesas, teismo posėdžiai ir proceso dalyvių parodymai turi būti įrašomi garsui ir vaizdui atgaminti tinkamoje laikmenoje. Visuose Ispanijos teismuose yra parūpinama garso ir vaizdo įrašymo įranga. Techninė archyvavimo įranga yra DVD, kurį įrašo teismo sekretorius. Kopijos gali būti išduodamos šalims jų sąskaita.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu byla nagrinėjama Ispanijos teisme, atrodytų svarbu, kad byla būtų nagrinėjama ir susiję dokumentai parengti ispanų kalba, nors tai leidžiama daryti viena iš kitų oficialiųjų kalbų – tam tikro šalies regiono oficialiąja kalba (galisų, katalonų, valensiečių ir baskų), jeigu per vaizdo konferenciją apklausiami asmenys moka ir nori vartoti šią kalbą.

Jeigu taikomas 17 straipsnis, neprieštaraujama, jeigu vartojama prašančiosios šalies kalba, nes parodymai duodami savanoriškai.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Civilinėse bylose nagrinėjant bylą ir vėliau, rengiant susijusius dokumentus, galima naudotis vertėjų žodžiu paslaugomis. Jeigu šalis, kuriai reikia vertėjo žodžiu paslaugų, tokio vertėjo neturi, vertėją parūpina teismo tarnybos, kurios tam tikrose autonominėse srityse buvo decentralizuotos. Kitais atvejais šias paslaugas užtikrina Teisingumo ministerija. Šių paslaugų teikimo kainą gali tekti mokėti šaliai, kuri įpareigota padengti bylinėjimosi išlaidas, tinkamai atsižvelgiant į atvejus, kai asmuo turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą.

Siekiant veiksmingai užtikrinti, kad per procesą būtų ir toliau galima vykdyti apklausą ir pateikti priešingus įrodymus, vertėjas žodžiu gali dirbti pačiame teisme arba kartu su asmeniu, kuris kalbės teismo posėdžio metu per vaizdo konferenciją.

Visais atvejais vertėjui žodžiu reikia prisiekti arba pažadėti sakyti tik tiesą ir atliekant savo pareigas būti kuo objektyvesniam.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Vidaus apklausos procedūra Reglamento 10 straipsnyje numatytu atveju yra nurodyta LEC 301 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su šalių apklausa; 360 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su liudytojų apklausa, ir 335 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su protokolų surašymu ir kai jie pateikiami nagrinėti ekspertams ir kryžminei apklausai viešuosiuose teismo posėdžiuose.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Iš esmės vaizdo konferencijos yra nemokamos, tačiau jeigu suinteresuotoji šalis nori gauti įrašo kopiją, ji turi pateikti atitinkamą laikmeną arba sumokėti atitinkamą mokestį.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Tai daroma Ispanijos teismui nurodžius.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Žr. atsakymą į 4 klausimą.

Teismo, kuriame nagrinėjama byla, sekretorius turi pačiame teisme nustatyti vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų tapatybę, remdamasis iš anksto persiųstais arba tiesiogiai pateiktais dokumentais, arba nurodyti, kad asmeniškai pažįsta asmenį.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaiškoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Būtina skirti toliau nurodytus atvejus:

šalys neprivalo prisiekti ar pažadėti per apklausą, nors pranešime dėl patikros atitinkamai šaliai turi būti pranešta, kad jeigu ji neatvyktų be pagrįstos priežasties, teismas gali faktines aplinkybes, su kuriomis ši šalis yra susijusi asmeniškai, laikyti pripažintomis; jeigu šios faktinės aplinkybės nustatomos kaip įrodytos, tai yra labai nepalanku šaliai;

liudytojai: prieš duodamas parodymus, kiekvienas liudytojas privalo prisiekti arba pažadėti sakyti tiesą, nes kitaip jam gali būti taikomos sankcijos, nustatytos už melagingus parodymus civilinėse bylose. Teismas praneša liudytojui apie šias sankcijas, jeigu liudytojui jos nėra žinomos. Jeigu liudytojai yra tokio amžiaus, kad jiems dar negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė, duoti priešaišką ar pažadėti sakyti tiesą nebūtina;

ekspertai: pateikdami išvadą ekspertai turi prisiekti arba pažadėti sakyti tiesą, taip pat pareikšti, kad jie veikė ir, jei taikytina, veiks kuo objektyviau, atsižvelgdami į veiksnius, kurie gali būti palankūs ar nepalankūs kiekvienai šaliai, ir kad jiems yra žinomos baudžiamosios sankcijos, kurios gali būti taikomos, ekspertui neįvykdžius savo pareigų. Ši priešaiška arba pažadas pakartojamas per teismo posėdį, kai pateikiama nuomonė vykstant rungtyniškumo principu grindžiamam procesui tarp šalių ir teismo.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl garso ir vaizdo priemonių susitariama iš anksto. Vyriausiojo teisėjo sekretoriatas (isp. *Secretaría del Decanato*) arba teismo pareigūnas nustato vaizdo konferencijos datą, laiką ir vietą ir užtikrina, kad ją rengiant dalyvautų pakankamai darbuotojų. Paprastai siekiant užtikrinti tinkamą ryšio ir įrangos veikimą atliekami išankstiniai bandymai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Visa informacija, laikoma tinkama, kad įrodymai būtų renkami kuo tinkamiau ir sklandžiau.

Paskutinis naujinimas: 22/11/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Kroatija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Kroatijos Respublikoje įrodymų rinkimas apklausiant liudytoją, šalį ar ekspertą gali būti atliekamas naudojant vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (toliau – reglamentas) 10–12 ir 17 straipsnius taip, kad, jei įrodymai turi būti renkami pagal reglamentą, Kroatijos Respublikos teismas gali:

1. prašyti rinkti įrodymus tiesiogiai iš kompetentingo kitos valstybės narės teismo arba
2. pagal reglamento 17 straipsnyje nurodytas prielaidas prašyti tiesiogiai rinkti įrodymus kitoje valstybėje narėje.

Įrodymų rinkimas pagal minėtą reglamentą reglamentuotas Civilinio proceso įstatymo (kroat. *Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys) Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14; toliau – ZPP) 507d–507h straipsniuose.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencija gali būti naudojama liudytojams apklausti, taip pat specialistų ir (arba) ekspertų ir šalių parodymams rinkti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Kroatijos Respublikoje nėra specialių apribojimų dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, rūšies. Bylą nagrinėjantis teismas sprendžia, kokių rūšių įrodymai bus renkami ir kaip tai bus daroma, kad būtų nustatyta tam tikra faktinė aplinkybė. Teismas savo nuožiūra sprendžia, kurią faktinę aplinkybę jis laikys įrodyta, sąžiningai ir atidžiai įvertinęs kiekvieną įrodymą pavieniui ir visus įrodymus kartu, remdamasis viso proceso baigtimi. Tačiau vaizdo konferencija paprastai naudojama įrodymams rinkti iš klausant šalis ir liudytojus, nes kai įrodymai renkami tikrinant dokumentą arba atliekant tyrimą vietoje, kyla tam tikrų faktinių ir techninių kliūčių.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai apklausa rengiama teisme, tačiau nėra jokių specialių teisinių apribojimų, susijusių su vieta, kurioje šalį reikėtų apklausti naudojant vaizdo konferenciją.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Nėra teisės aktų nuostatų, pagal kurias būtų specialiai reikalaujama įrašyti vaizdo konferencija rengiamas apklausas, tačiau ZPP 126a–126c straipsniuose numatytas apklausų garsinio įrašymo teisinis pagrindas. Oficialių sprendimų dėl garso įrašo teismas priima savo iniciatyva arba šalių prašymu. Garso įrašų saugojimo ir perdavimo būdai, techniniai reikalavimai ir įrašymo būdai reglamentuoti Teismo reglamente (kroat. *Sudski poslovnik*) (NN Nr. 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15 ir 45/16).

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei pateikiamas prašymas pagal reglamento 10–12 straipsnius, apklausa paprastai rengiama kroatų kalba, o kitų kalbų vartojimas civilinėse bylose reglamentuotas specialiu įstatymu (civilinė byla nagrinėjama kroatų kalba, nebent pagal įstatymą konkrečiuose teismuose ji turi būti nagrinėjama kita kalba). Be to, pagal ZPP 102 straipsnį, jei byla nagrinėjama ne šalies ar kitų bylos dalyvių kalba, užtikrinamas vertimas žodžiu į jų kalbą to, kas pasakoma per posėdį, taip pat išverčiami per posėdį įrodymams pateikti naudojami dokumentai.

Jei įrodymai renkami tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį, įrodymų rinkimas posėdžio metu gali būti vykdomas užsienio kalba, nes tai tiesiogiai daro teismas, kuris prašo surengti posėdį, tačiau turi būti užtikrintas tinkamas vertimas į šalims ir kitiems bylos dalyviams suprantamą kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Iš esmės prašomasis teismas posėdžio reikmėms parūpina patvirtintą teismo vertėją pagal reglamento 10–12 straipsnius. Tam tikromis sąlygomis (ZPP 251 straipsnis, kuriame daroma nuoroda į 263 straipsnį) teismas gali nuspręsti, kad vertimą žodžiu atliks šalies pasiūlyti teismo vertėjai.

Be to, teismas, kuris prašo rinkti įrodymus, ir prašomasis teismas gali susitarti dėl naudojimosi vertimo žodžiu paslaugomis ir vertėją žodžiu gali parūpinti vienas arba kitas teismas. Praktiškai teismo vertėjai žodžiu paskiriami į tą vietą, kurioje yra asmuo, kuriam reikalingas vertimas, arba į prašomojo teismo vietą, jei prašomasis teismas rengia posėdį savo kalba pagal reglamento 17 straipsnį, arba į prašančiojo teismo vietą, jei posėdį rengia prašantysis teismas pagal reglamento 10–12 straipsnius.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal ZPP 242 straipsnį liudytojai gauna rašytinį šaukimą į teismą, kuriame, be kitų dalykų, nurodomas posėdžio laikas ir vieta. Šaukimas į posėdį, kuriame bus renkami įrodymai, apklausiant šalį, turi būti įteiktas šiai šaliai pagal įteikimo asmeniškai taisyklės. Jei šalis turi atstovą, šaukimą į teismo posėdį, kuriame bus renkami įrodymai apklausiant šalis, šaliai ar asmeniui, kuris bus apklausiamas šalies atžvilgiu, perduoda atstovas (ZPP 268 straipsnis, kuriame daroma nuoroda į ZPP 138 ir 142 straipsnius). Liudytojai, kurie negali dalyvauti teismo posėdyje dėl senyvo amžiaus, ligos ar sunkios fizinės negalios, gali būti apklausiami jų namuose. ZPP nenurodyta, prieš kiek laiko liudytojams reikia įteikti šaukimą į teismą; tačiau šalims turi būti suteikta pakankamai laiko pasirengti posėdžiui (bent 8 dienos iki posėdžio).

Jei posėdžiai rengiami pagal reglamento 10–12 straipsnius, prašomasis teismas praneša liudytojui ar šaliai apie posėdžio laiką ir vietą, o jei posėdis rengiamas pagal reglamento 17 straipsnį, šaukimą įteikia prašantysis teismas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal ZPP 153 straipsnį šalis, prašanti rinkti įrodymus, teismo nurodymu privalo iš anksto deponuoti sumą, reikalingą numatomoms įrodymų rinkimo išlaidoms padengti. Jei įrodymus rinkti siūlo abi šalys arba teismas įpareigoja tai daryti savo iniciatyva, teismas prašo, kad abi šalys deponuotų reikalingą sumą lygiomis dalimis.

Išlaidoms, susijusioms su vaizdo konferencija, taikomas reglamento 18 straipsnis.

Kroatijos Respublikoje įrodymų rinkimas naudojant vaizdo konferenciją yra nemokamas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmeniui apie tai pranešama šaukime į teismą, tačiau ZPP papildomų reikalavimų nenustatyta.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš apklausiant liudytojus jų paprašoma nurodyti savo vardą ir pavardę, asmens kodą, tėvavardį, profesiją, adresą, gimimo vietą, amžių ir santykį su šalimis (ZPP 243 straipsnio 3 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Pagal ZPP 246 straipsnį teismas gali nuspręsti, kad liudytojas turi prisiekti dėl savo parodymų, tačiau pagal reglamento 17 straipsnyje nurodytą atvejį tam tikromis sąlygomis gali būti taikomos prašančiosios valstybės taisyklės, taip pat ir jei prieš posėdį ši valstybė praneša kompetentingai institucijai ar centrinei prašomosios valstybės įstaigai apie savo ketinimą gauti liudytojų parodymus prisiekus.

Pagal ZPP 270 straipsnį šalys apklausiamos nereikalaujant duoti priešais.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

ZPP šiuo klausimu nėra jokių nuostatų, tačiau praktiškai techninis personalas ir atitinkami teismų darbuotojai turi dalyvauti prieš vaizdo konferenciją ir jos metu, kad įvykdytų visus techninius vaizdo konferencijos rengimo reikalavimus.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nėra nustatyta jokių taisyklių, kuriomis reikėtų vadovautis prašant papildomos informacijos, tačiau nustatant apklausos dieną prašantysis ir prašomasis teismas gali padaryti išvadą, jog būtina išspręsti tam tikrus techninius klausimus, kad apklausa būtų surengta sėkmingai. Iš tikrųjų šiuos klausimus teisėjai paprastai suderina e. laiškais.

Paskutinis naujinimas: 22/02/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Italija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Italijos teisės sistemoje, visų pirma Civilinio proceso kodekse (it. *Codice di Procedura Civile*), nėra konkrečių nuorodų į įrodymų rinkimą naudojantis vaizdo konferencijomis.

Tačiau vaizdo konferencijos iš tikrųjų yra mūsų teisės sistemos bruožas.

Civilinio proceso kodekso 202 straipsnyje numatyta, kad tiriantis teisėjas, rūpindamasis įrodymų rinkimu, turėtų „nustatyti įrodymų rinkimo laiką, vietą ir metodą“. Laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001, į įrodymų rinkimo metodus, kuriuos gali taikyti teisėjas, įtrauktos vaizdo konferencijos.

Civilinio proceso kodekso 261 straipsnyje numatyta, kad teisėjas gali naudotis filmuota medžiaga, kuriai parengti reikalingos mechaninės priemonės, įrankiai ar procedūros.

Vaizdo konferencijos konkrečiai numatytos Baudžiamojo proceso kodekse (it. *Codice di Procedura Penale*) (pvz., jo 205b straipsnyje).

Taigi, kalbant apie reglamento 10 ir tolesniuose straipsniuose reglamentuojamą procedūrą, galima atmesti 10 straipsnio 4 dalyje nurodytą apribojimą, kurį sudaro „nesuderinamumas“ su mūsų teisės sistema.

Vienintelis apribojimas, kuris galėtų būti taikomas prašymui surengti vaizdo konferenciją, būtų didelių praktinių sunkumų buvimas.

Kalbant apie įvairių rūšių įrodymų rinkimo metodą, taikomas ES reglamentas ir Italijos Civilinio proceso kodeksas, taip pat atitinkami įgyvendinimo teisės aktai.

Kalbant apie 17 straipsnyje reglamentuojamą procedūrą, patikrinusi, ar įvykdyti 5 dalyje numatyti reikalavimai, ir tada davusi leidimą tiesiogiai rinkti įrodymus, prašomoji valstybė narė turėtų „skatinti“ naudotis vaizdo konferencijomis, kurias, tiesiog kaip įrodymų rinkimo metodą, kiekvienu konkrečiu atveju turėtų patikrinti prašomoji teisminė institucija.

Todėl, išskyrus atvejus, kai kyla didelių praktinių sunkumų, t. y. kai prašomoji teisminė institucija negali naudotis šia ryšių priemone, visi įrodymai gali būti renkami naudojantis vaizdo konferencijomis, jeigu gaunamas pagrįstas prašymas pagal 10 ir tolesnius straipsnius arba duodamas leidimas pagal 17 straipsnį.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencijos yra naudinga priemonė liudytojams ir proceso šalims apklausti. Šiuo atžvilgiu suderinamumo su Italijos teise problemų nėra – priešingai, Italijos teisėje numatyta rinkti liudytojų teikiamus įrodymus, neoficialiai apklausti proceso šalis ir apklausti prisiekusias proceso šalis.

Kalbant apie ekspertų apklausas, reikėtų svarstyti, kaip panaikinti problemos, susijusios su eksperto nuomonės leistinumumu, esminę priežastį, ypač susijusią su tiesioginiu įrodymų rinkimu (17 straipsnis).

Italijos teisėje ekspertų parodymai reglamentuojami Civilinio proceso kodekso 61 ir 191–201 straipsniuose. Ekspertai paprastai rengia raštišką nuomonę (Civilinio proceso kodekso 195 straipsnio 2 dalis), tačiau teismas taip pat gali paprašyti paaiškinimo. Kai nuomonė pripažįstama įrodymu, kliūčių apklausti ekspertus naudojant vaizdo konferencijos metodą neturėtų kilti. Beje, Italijos Civilinio proceso kodekse numatyta, kad „kai teismo pirmininkas mano, jog tai tikslinga, jis kviečia ekspertą dalyvauti diskusijoje kartu su teisėjų kolegija ir pareikšti nuomonę uždaramame posėdyje dalyvaujant proceso šalims, kurios gali paaiškinti ir išdėstyti savo argumentus per advokatą“.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Praktiškai atrodo, kad vaizdo konferencija yra veiksminga įrodymų rinkimo, tiesioginės liudytojų apklausos ir šalių pareiškimų išklauso priemonė.

Vis dėlto taisyklėse tiesiogiai nesprenžiamas įrodymų rūšies ar privalomo pobūdžio klausimas ir gali kilti su eksperto konsultacijomis susijusių praktinių problemų, pavyzdžiui, dėl ranka rašytų įrodymų, genetinių duomenų ar telefonu gautų įrodymų.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įrodymai paprastai renkami prašomosios valstybės narės teritorinę kompetenciją turinčioje teisminėje ar policijos įstaigoje, kuri turi ir reikiamą įrangą, ir registravimo funkcijas atliekančių pagalbinių darbuotojų. Vis dėlto šiuo metu nėra vaizdo konferencijų naudojimo civiliniame procese „atvejų istorijos“.

Kai vaizdo konferencijos naudojamos baudžiamajame procese, paprastai naudojama viena iš galimų tinkamas patalpas turinčių vietų, esanti prašomosios teisminės institucijos Apeliacinio teismo apygardoje (teismo salė, apsaugota teismo salė arba kabinetas įkalinimo įstaigos patalpose).

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Teisės aktuose nenumatyta kliūčių įrašyti teismo posėdžius, kai tai leidžiama prašančiosios valstybės teisės aktuose.

Tačiau įrodymų rinkimui pagal 4 ir tolesnius straipsnius taikomi Civilinio proceso kodekso 126 straipsnis ir to paties kodekso įgyvendinimo nuostatų 46 straipsnis, susiję su proceso įrašų rengimu.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Šis aspektas taisyklėse nėra tiesiogiai reglamentuojamas.

5 straipsnis, kuriame teigiama, kad prašymai turėtų būti rengiami ir ryšiai turėtų būti palaikomi prašomosios valstybės narės valstybine kalba, galėtų būti nuoroda, kuria kalba turi būti rengiami posėdžiai.

Kai prašymai pateikiami pagal 10 ir tolesnius straipsnius, t. y. kai taikoma šalies vidaus teisė, posėdis turi vykti italų kalba.

Civilinio proceso kodekso 122 straipsnyje nustatyta, kad „visame teismo procese privaloma vartoti italų kalbą. Jeigu apklausiamas itališkai nekalbantis asmuo, teisėjas gali skirti vertėją žodžiu“.

Tačiau 17 straipsnyje nurodytuose procesuose taikoma prašančiosios valstybės teisė. Ši nuostata gali turėti padarinių ir dėl kalbos, kuria renkami įrodymai. Šiuo atveju taip pat turi būti vartojama prašančiosios valstybės kalba. Šiuo atveju gali prireikti vertėjų žodžiu.

Valdžios institucija, turinti kompetenciją leisti tiesiogiai rinkti įrodymus, taip pat galėtų pateikti rekomendacijas dėl įrodymų rinkimo sąlygų; ten galėtų būti nurodyta ir vartotina kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Taisyklėse nėra jokių konkrečių nuostatų šiuo aspektu.

10 ir tolesniuose straipsniuose nurodytuose procesuose taikoma prašomosios valstybės teisė.

Bet kuriuo atveju taikoma Civilinio proceso kodekso 122 straipsnio 2 dalis.

Kodekse numatyta skirti vertėją žodžiu, kai apklausiamas itališkai nekalbantis asmuo. Taigi daroma prielaida, kad teismo proceso (ir teismo proceso teisėjo) kalba yra italų kalba.

Išlaidos vertėjams žodžiu turėtų būti kompensuojamos, jas sumoka prašančioji teisminė institucija (žr. 18 straipsnį).

Dėl 17 straipsnyje nurodytos procedūros žr. 6 punktą. Posėdžio kalba turėtų būti prašančiosios valstybės kalba. Taigi siekiant nustatyti, kas yra atsakingas už vertėjo (-ų) žodžių skyrimą, turėtų būti remiamasi prašančiosios valstybės teise. Šiuo atveju leidimą tiesiogiai rinkti įrodymus duodanti kompetentinga institucija galėtų prašyti informacijos dėl vertėjo žodžių skyrimo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Civilinio proceso kodekso 250 straipsnyje numatyta, kad teismo pareigūnas suinteresuotos šalies prašymu turėtų informuoti liudytojus, kad jie turi tam tikrą dieną tam tikru laiku atvykti į tam tikrą vietą, ir informuoti juos apie teisėją, kuris rinks įrodymus, taip pat apie teismo procesą, kuriame jie bus apklausiami.

Civilinio proceso kodekso įgyvendinimo nuostatų 103 straipsnyje nurodyta, kad liudytojai turi būti informuoti likus bent septynioms dienoms iki posėdžio, į kurį jie šaukiami atvykti.

Liudytojų apklausos reglamentavimo taisyklės numatytos Civilinio proceso kodekso 244–257a straipsniuose ir jo įgyvendinimo nuostatų 102–108 straipsniuose.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal 4 straipsnį (netiesioginiai įrodymai) vykdomų vaizdo konferencijų išlaidos, kaip numatyta 10 straipsnio 4 dalyje, kompensuojamos prašomosios institucijos prašymu pagal 18 straipsnio 2 dalį.

Šis įpareigojimas kompensuoti išlaidas nenumatytas tiesioginio įrodymų rinkimo atveju, kai surengus vaizdo konferenciją juos pagal 17 straipsnį renka užsienio šalies institucija.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašančioji institucija privalo informuoti apklausiamą asmenį, kad įrodymai bus renkami savanorišku pagrindu; pagal 17 straipsnį ši sąlyga yra vienas iš veiksnių, kuriuo grindžiamas leidimas tiesiogiai rinkti įrodymus.

Vis dėlto taisyklėse nenumatyta jokių panašaus įpareigojimo prašomajai teisminei institucijai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Paprastai prašančioji institucija, rengianti vaizdo konferenciją, privalo patikrinti liudytojų tapatybę pagal 17 straipsnį. Netiesioginių įrodymų atveju, kai vykdoma liudytojų apklausa, liudytojo tapatybės tikrinimas reglamentuojamas Civilinio proceso kodekso 252 straipsnyje, kuriame teigiama: „Tiriantis teisėjas paprašo liudytojo nurodyti savo vardą, pavardę, tėvavardį, amžių ir profesiją ir paragina liudytoją nurodyti, ar jis turi šeiminių ryšių [...] su proceso šalimis ir ar jis yra suinteresuotas teismo proceso eiga“. Tapatybė nustatoma po priesaikos davimo, tai reglamentuojama Civilinio proceso kodekso 251 straipsnyje. Praktiškai tiriantis teisėjas dar paprašo liudytojo pateikti tapatybės dokumentą ir nurodo įrašyti jo duomenis posėdžio protokole.

Kalbant apie apklausiamą proceso šalį, jeigu dalyvauja specialusis prokuroras, taip pat reikia pateikti specialųjį įgaliojimą.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Kalbant apie 17 straipsnyje nurodytą procedūrą, konkrečios taisyklės nėra numatyta. Galėtų būti naudinga gauti informaciją apie melagingų parodymų arba nutylėjimo aktualumą (prašančiosios valstybės) baudžiamajam procesui – tai priklauso nuo prašančiosios valstybės teisės aktų, kuriais reglamentuojamas teismo procesas.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Italijos įkalinimo įstaigų administravimo departamentas, atsakingas už vaizdo konferencijų ryšius, prieš pat vaizdo konferenciją atlikdamas pasirengimo darbus, su užsienio valstybės techniniais darbuotojais patikrina suderinamumą.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Tarptautinės teisinės pagalbos prašanti teisminė institucija kartu su prašymu taip pat turėtų pateikti (jeigu turi) techninę informaciją apie savo šalįje naudojamą vaizdo konferencijų sistemą ir kontaktinio asmens, geriausia techninio specialisto, vardą, pavardę ir telefono numerį ir šioje veikloje vartotiną kalbą.

Paskutinis naujinimas: 07/06/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Kipras

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymai gali būti surenkami naudojantis vaizdo ryšiu dalyvaujant prašančiosios valstybės teismui arba tiesiogiai. Tokio perdavimo teisinis pagrindas numatytas nacionalinėje teisėje – įrodymų įstatymo su pakeitimais, padarytais įstatymu Nr. 122(I)/2010, 9 skyriaus 36A straipsnyje. Remiantis 36A straipsniu, teismas savo nuožiūra gali nustatyti bet kokias įrodymų rinkimo sąlygas, kurias jis laiko reikalingomis, jeigu šios sąlygos neprieštarauja Kipro Respublikos tarptautiniams įsipareigojimams.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Tokių apribojimų nėra. Bet kuris asmuo, kurio parodymai laikomi reikalingais, gali būti apklaustas, jeigu prašymas surinkti įrodymus patenka į Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 taikymo sritį ir neprieštarauja nacionalinei teisei.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Įrodymų, kurie gali būti surenkami naudojantis vaizdo ryšiu, rūšys neribojamos, jeigu prašymas surinkti įrodymus neprieštarauja nacionalinei teisei ir prašomas įrodymų surinkimas yra praktiškai įmanomas.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apribojimų nėra.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Įrašomi tik proceso protokoliai.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Įrodymai renkami liudijančio asmens gimtąja kalba ir tada juos vertėjas žodžiu verčia į oficialiąją teismo kalbą, t. y. graikų kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Teismo, nagrinėjančio bylą, kurioje atitinkamas asmuo apklausiamas, kanceliarija yra atsakinga už priemones, būtinas vertimo žodžiu paslaugoms teikti.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Apklaustinam asmeniui išduodamas teismo šaukimas liudyti, o bylos nagrinėjimo data nustatoma tokia, kad būtų galima laiku apie tai pranešti atitinkamam asmeniui.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Su vertėjais žodžiu susijusias išlaidas padengia valstybė, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas, o techninės pagalbos, teikiamos apklausos dieną, teikimo išlaidas padengia valstybė, kurioje yra liudytojas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Tuo tikslu išduodamas teismo šaukimas liudyti.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Duodama priesaika arba viešai pasižadama sakyti tiesą teisme ir deklaruojami apklaustino asmens duomenys.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Prašantysis teismas turi pateikti apklaustino asmens duomenis. Duodamas priesaiką, apklaustinas asmuo prisiekia Biblija ar Koranu, priklausomai nuo savo religijos, arba viešai pasižada sakyti tiesą teisme.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Ankstesnę negu apklausos data dieną užmezgamas bandomasis ryšys, kompetentingoms institucijoms (teismo kanceliarijos skyriams) iš anksto tai suderinus tarpusavyje.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Papildomos informacijos nereikia.

Paskutinis naujinimas: 19/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Latvija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Teisėjas tinkamu laiku iki vaizdo konferencijos, asmeniškai susisiekdamas su pareiškėju, nusprendžia dėl antrosios valstybės atstovų dalyvavimo vaizdo konferencijoje.

Teisėjas visus klausimus sprendžia pagal Civilinio proceso kodeksą (lat. *Civilprocesa likums*).

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal Civilinio proceso kodekso 122 straipsnio 1 dalį ekspertas taip pat gali būti apklausiamas vaizdo konferencijos būdu.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Tai sprendžia teismas.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Kiekvienas klausimas, kiekvienas teisinės pagalbos prašymas nagrinėjamas individualiai, įvertinant visus aspektus.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Pagal Civilinio proceso kodekso 152 straipsnio 3 dalį fotografuoti, filmuoti ar daryti vaizdo įrašą teismo posėdyje leidžiama tik gavus teismo leidimą.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Teismo posėdis vyksta oficialiąja kalba – latvių. Vaizdo konferencijos prašanti valstybė parūpina latvių kalbos vertėją žodžiu.

b) Jeigu įrodymai renkami tiesiogiai, tada tai daroma abipusiu šalių sutikimu.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Vertėją žodžiu parūpina vaizdo konferencijos prašanti šalis. Vertėjas žodžiu turi būti teismo salėje.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Teisinės pagalbos prašymas turi būti pateiktas laiku, likus bent 60 dienų iki planuojamos vaizdo konferencijos.

Iki planuojamos vaizdo konferencijos turėtų būti numatytas tam tikras laikas ryšiui išbandyti.

Teikiant prašymą surengti vaizdo konferenciją, nurodomi techniniai parametrai.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal Civilinio proceso kodekso 716 straipsnį patirtos išlaidos padengiamos iš valstybės biudžeto lėšų.

Užsienio valstybės prašymą surinkti įrodymus vykdančias teismas nurodo Teisingumo ministerijai toliau išvardytas minėto prašymo vykdymo išlaidas: ekspertams ir vertėjams žodžiu mokėtinas sumas;

išlaidas, patirtas teisės aktuose numatytais atvejais vykdančiam užsienio valstybės prašymą surinkti įrodymus pagal užsienio valstybės procesinę tvarką;

išlaidas, patirtas, jeigu užsienio valstybės prašymas surinkti įrodymus užsienio valstybės kompetentingos institucijos prašymu buvo įvykdytas naudojantis techninėmis priemonėmis.

(3) Teisingumo ministerija gali paprašyti užsienio valstybės kompetentingos institucijos padengti šio skirsnio antroje dalyje nurodytas išlaidas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Užsienio valstybė parengia atitinkamą informaciją apie asmens informavimą.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Teismas patikrina asmens tapatybę pagal Civilinio proceso kodekso nuostatas.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Civilinio proceso kodekse tokia procedūra nenumatyta. Tačiau užsienio valstybė gali prašyti teismo nuspręsti dėl priesaikos.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Iki vaizdo konferencijos dienos ir iki vaizdo konferencijos bandymų dienos susijusios šalys apskiečia savo techniniais parametrais ir savo kontaktinių asmenų (teisme esančio asmens ir techninę pagalbą teikiančioje institucijoje esančio asmens) duomenimis.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Reikia pateikti techninę informaciją ir techninių specifikacijų duomenis.

Paskutinis naujinimas: 16/04/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Lietuva

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferencijų įrangą tiek dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, tiek juos gali rinkti pačios valstybės narės (šiuo atveju Lietuvos) teismas.

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Civilinio proceso kodeksas) 1752 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įrodymams rinkti gali būti naudojamos informacinės ir elektroninių ryšių technologijos (vaizdo konferencijos, telekonferencijos ir kita). Civilinio proceso kodekso 802 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad užsienio valstybės teismo ar kitos institucijos prašymą suteikti teisinę pagalbą vykdo Lietuvos Respublikos teismai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teise. Vaizdo konferencijos Lietuvos teismuose vyksta laikantis nurodytų bei kitų Civilinio proceso kodekso reikalavimų ir vadovaujantis Teisėjų tarybos 2014 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 13P-156-(7.1.2) „Dėl vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo proceso metu tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Vaizdo konferencijų įrangos naudojimo teismo proceso metu tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nustatyta tvarka.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal Civilinio proceso kodekso 1752 straipsnio 1 dalį proceso dalyvių dalyvavimas teismo posėdžiuose ir liudytojo apklausa jo buvimo vietoje gali būti užtikrinami naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip). Taigi vaizdo konferencijų būdu gali būti apklausiamos bylos šalys, liudytojai. Atsižvelgiant į Aprašo 10.2 papunkčio, 13 punkto bei Civilinio proceso kodekso 217 straipsnio nuostatas, vaizdo konferencijų būdu taip pat galėtų būti apklausiami ir ekspertai.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Aiškaus teisės aktuose įtvirtinto draudimo rinkti tam tikrus įrodymus vaizdo konferencijų būdu Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato. Tačiau, atsižvelgus į nacionalinės teisės normas, vaizdo konferencijų būdu negalėtų būti renkami Civilinio proceso kodekso 204 ir 210 straipsniuose numatyti įrodymai (daiktiniai įrodymai bei daiktinių ir rašytinių įrodymų apžiūra jų buvimo vietoje arba vietos apžiūra) bei kiti įrodymai, kurių rinkimas galėtų būti susijęs su būtinybe išvykti iš teismo patalpos, nuvykti į tam tikrą konkrečią vietą ar atlikti kitus fizinius įrodymų surinkimo veiksmus.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Pagal Civilinio proceso kodekso 803 straipsnio 1 dalį su prašymu suteikti teisinę pagalbą užsienyje Lietuvos Respublikos teismai gali kreiptis į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes, konsulatus, užsienio teismus ar kitas valstybės institucijas. Aprašo 2.3 papunktis taip pat numato, kad prašomoji institucija, į kurią kreipiasi prašantysis teismas su prašymu organizuoti vaizdo konferenciją teismo proceso metu, gali būti ne tik teismas, bet ir prokuratūra, Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldi įstaiga.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Aprašo 16 punktas nustato, kad teisės aktų nustatytais atvejais arba bylą nagrinėjancio teismo posėdžio pirmininko nuožiūra gali būti daromas apklausos vaizdo konferencijų būdu įrašas. Įranga, leidžianti daryti apklausos vaizdo konferencijos įrašą, Lietuvos Respublikos teismuose yra.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 11 straipsniu teismo procesas Lietuvoje vyksta valstybine – lietuvių – kalba. Asmenims, nemokantiems valstybinės kalbos, garantuojama teisė naudotis vertėjo paslaugomis. Už vertėjo paslaugas teismo posėdžio metu atlyginama iš valstybės biudžeto. Tais atvejais, kai prašymai pateikiami pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (toliau – Reglamentas) 10–12 straipsnius ir prašymą vykdo Lietuvos Respublikos teismas, o procese dalyvauja lietuvių kalbos nemokantis asmuo, Lietuvos teismas užtikrina vertėjo dalyvavimą. Jeigu įrodymai renkami tiesiogiai prašančiojo teismo pagal Reglamento 17 straipsnį, prašymas vykdomas pagal prašančiojo teismo teisę (Reglamento 17 str. 6 d.) ir tokia kalba, kokia nustatyta prašančiojo teismo procesą reglamentuojančiose normose. Jeigu Lietuvos Respublikos teismas, kaip prašantysis teismas, kreipiasi į kitą valstybę narę pagal 17 straipsnio nuostatas, procesas turi vykti lietuvių kalba, ir tokio vertėjo dalyvavimą užtikrina Lietuvos teismas.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Žr. atsakymą į ankstesnį klausimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Vadovaujantis Reglamento 10 str. 1 d. prašomasis teismas prašymą vykdo nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 90 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Pagal Civilinio proceso kodekso 133 straipsnį dalyvaujantiems byloje asmenims, taip pat liudytojams, ekspertams apie teismo posėdžio ar atskirų procesinių veiksmų atlikimo laiką ir vietą pranešama teismo šaukimais ar pranešimais. Dalyvaujantiems byloje asmenims šaukimas ar pranešimas turi būti įteiktas tokiais terminais, kad jie turėtų pakankamai laiko nustatyti laiku atvykti į teismą ir pasirėngti bylai. Konkretus laikas, prieš kiek turi būti išsiųstas teismo šaukimas ar pranešimas, teisės aktuose nėra numatytas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Įvertinus teisinį reguliavimą bei susiklosčiusią praktiką, išlaidos dėl vaizdo konferencijų organizavimo nėra patiriamos.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Lietuvos Respublikos nacionalinėje teisėje nėra nustatyti atskiri reikalavimai, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, jog apklausa vykdoma savanoriškai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Aprašo 13 punkte įtvirtinta, kad, nustatant į teismo posėdį atvykusių asmenų tapatybę, vaizdo konferencijos būdu apklausiamas asmuo pristato ir parodo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą taip, kad būtų nagrinėjantis teismas galėtų įsitikinti asmens tapatybe. Prašančiojo teismo sprendimu vaizdo konferencijos būdu apklausiamo asmens tapatybė gali būti nustatoma ir kitais būdais.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Aprašo 10 punktą prašomosios institucijos paskirti asmenys arba kiti prašomosios institucijos atstovai, be kita ko, turi pareigą sudaryti sąlygas asmeniui, kuris bus apklausiamas, prisiekti (pasižadėti) teismui ir priesaikos (pasižadėjimo) tekstą pasirašyti. Lietuvos Respublikos teisme duodamos priesaikos tekstas nustatytas Civilinio proceso kodekso 186 straipsnio 6 dalyje. Pasibaigus apklausai vaizdo konferencijos būdu, prašomosios institucijos atstovas, dalyvavęs apklausoje vaizdo konferencijos būdu, surašo apklausos patvirtinimą, kuris kartu su apklausto asmens pasirašytu priesaikos, pasižadėjimo tekstu (kai apklausiamas asmuo privalo prisiekti ar pasirašyti pasižadėjimą), perduotais įrodymais pateikiamas prašančiajam teismui (Aprašo 14 punktas). Tiesiogiai renkant įrodymus pagal Reglamento 17 straipsnį prašantysis teismas turėtų pateikti priesaikos, kurią turi pasirašyti apklausiamas asmuo, tekstą.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Lietuvos Respublikos teismuose ir kitose institucijose, kuriose yra įrengta vaizdo konferencijų įranga, yra paskirti atsakingi už įrangos naudojimą, priežiūrą, eksploatavimą asmenys. Pagal Aprašo 6 punktą prašomųjų institucijų paskirtų asmenų, atsakingų už vaizdo konferencijų įrangos naudojimą, jos priežiūrą ir vaizdo konferencijų organizavimą, sąrašą su kontaktiniais jų duomenimis (institucija, telefono numeris, elektroninio pašto adresas) skelbia Nacionalinė teismų administracija teismų sistemos intranete.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašantysis teismas turi pateikti Reglamento 4 straipsnyje nurodytą informaciją. Jeigu ši informacija nepateikiama ar pateikiama netinkamai ir dėl to prašymas negali būti įvykdytas, vadovaujamas Reglamento 8 straipsnyje numatyta procedūra. Kitos informacijos, kurią privalomai turėtų pateikti prašantysis teismas, teisės aktai nenumato.

Paskutinis naujinimas: 23/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Liuksemburgas

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, gali būti taikomi abu metodai. Didžiąją dalį Liuksemburgiui pateiktų prašymų pateikia kitos valstybės narės teismas, kuris siekia apklausti liudytoją vaizdo konferencijos būdu.

Konkrečių teisės nuostatų dėl vaizdo konferencijos nėra, todėl taikomi naujo Civilinio proceso kodekso straipsniai, susiję su liudytojų apklausa, teisei atliekama asmenine patikra ir šalių atvykimu į teismą. Šiuo metu vaizdo konferencija nėra apibrėžiama teismo praktikoje.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencijos būdu surengtose apklausose gali dalyvauti liudytojai, o kai kuriais atvejais – ir šalys bei teismo ekspertai. Iki šiol pateikti prašymai buvo susiję tik su liudytojų apklausomis.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Vienintelis apribojimas, apie kurį reikia žinoti, yra tai, kad liudytojų apklausa yra atliekama savanoriškai. Jeigu liudytojas atsisako dalyvauti apklausoje, Liuksemburgo valdžios institucijos netaiko jokios priemonės, kad įpareigotų jį tai daryti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Tai turėtų būti įrodymai, kuriuos galima gauti teismo patalpose, kuriose yra visa reikiama techninė įranga.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Jeigu prašanti valstybė narė pageidauja įrašyti vaizdo konferenciją, ji privalo gauti Liuksemburge apklausiamo liudytojo sutikimą. Liuksemburgas, kaip valstybė, į kurią kreipiamasi, neįrašo vaizdo konferencijos, nes pagal Liuksemburge galiojančius įstatymus ją įrašyti draudžiama.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

- a) prancūzų, vokiečių kalbomis,
- b) bet kokia kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Liuksemburgo, kaip valstybės, į kurią kreipiamasi, teismas įsipareigoja surasti vertėją žodžiu kiekvieną kartą, kai vertėjas bus reikalingas, kad padėtų veiksmingai bendrauti su prašančia valstybe arba apklausiamu asmeniu.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Liuksemburgo valdžios institucijos, konkrečiai – teismas, kuris atsako už tyrimo priemones, kreipiasi į prašančią valstybę, kad susitartų, kurią dieną ir valandą įvyks vaizdo konferencija. Šaukimas turi būti įteiktas likus ne mažiau nei 15 dienų iki apklausos. Liuksemburgo valdžios institucijos įsipareigoja pakviesti reikiamus asmenis.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Vadovaujantis reglamentu, valstybė, į kurią kreipiamasi, suteikia leidimą surengti vaizdo konferenciją, o prašanti valstybė atsako už visus formalius, organizacinius ir techninius klausimus, įskaitant susijusių asmenų informavimą.

Atsakomybę padengti vaizdo konferencijos organizavimo ir liudytojo išlaidas prisiima Liuksemburgo vyriausybė. Vertėjo žodžiu išlaidas padengia prašanti valstybė.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmuo apie tai bus informuotas šaukime ir jį apie tai informuos teisėjas arba teismo kancleris prieš įvykstant vaizdo konferencijai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Liuksemburgo, t. y. valstybės, į kurią kreipiamasi, teismas nustato asmens tapatybę apklausos pradžioje patikrindamas tapatybės dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Liudytojai ir teismo ekspertai privalo prisiekti, kad sakys tik tiesą. Jiems paaiškinama, kad už melagingus parodymus gali būti skiriama bauda arba laisvės atėmimo bausmė.

Asmenys prisiekia prašančiajame teisme.

17 straipsnyje numatyta atveju prašanti valstybė taiko savo sąlygas. Vaizdo konferencijoje dalyvaujantis Liuksemburgo, kaip valstybės, į kurią kreipiamasi, teismo teisėjas įsiterpia tik kilus problemų.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Nustatytą dieną ir valandą vaizdo konferencijoje dalyvauja teisėjas, teismo kancleris, technikas ir, jei reikia, vertėjas žodžiu.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prieš įvykstant vaizdo konferencijai turi būti išspręsti tam tikri techniniai klausimai. Kad vaizdo konferencijos būdu rengiama apklausa pavyktų, būtina iš anksto gerai pasiruošti ir užtikrinti veiksmingą asmenų ryšiams bendradarbiavimą.

Paskutinis naujinimas: 10/01/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Vengrija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX dėl Civilinio proceso kodekso (toliau – 2016 m. Įstatymas Nr. CXXX) numatyta galimybė teismui šalies pasiūlymu arba savo iniciatyva apklausti šalį, kitus teismo proceso dalyvius, liudytoją arba ekspertą ir, jeigu sutinka apžiūrimo daikto savininkas, atlikti apžiūrą naudojant elektroninių ryšių tinklą. Posėdį gali būti nurodyta surengti naudojantis elektroninių ryšių tinklu, jeigu tai yra praktiška, pavyzdžiui, siekiant pagreitinti procesą, arba jeigu posėdį būtų sunku arba neproporcingai brangu suorganizuoti bylos nagrinėjimo vietoje, arba jeigu tai būtina dėl liudytojo apsaugos.

Apklausų vykdymo naudojantis elektroninių ryšių tinklu taisyklės nustatytos 2016 m. Įstatyme Nr. CXXX ir 2017 m. gruodžio 21 d. Teisingumo ministro dekretu 19/2017 dėl elektroninių ryšių tinklų naudojimo civilinių bylų posėdžiuose ir apklausose (gruodžio 21 d. Teisingumo ministro dekretas 19/2017).

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Asmenų, kuriuos galima apklausti naudojantis elektroninių ryšių tinklu, atžvilgiu apribojimų nėra. Šį metodą galima naudoti siekiant apklausti šalis ir kitus teismo proceso dalyvius, liudytojus, ekspertus ir daiktų, kurių apžiūra turi būti atliekama, savininkus.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Per teismo posėdį, apklausą arba apžiūrą naudojantis elektroninių ryšių tinklais gali būti apklausiamos šalys, liudytojai ir ekspertai arba atliekama apžiūra.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausos naudojantis elektroninių ryšių tinklu gali būti atliekamos teismo ar kitos įstaigos patalpose, atskiruose vaizdo konferencijoms skirtuose kabinetuose, jeigu yra sudarytos elektroninių ryšių tinklui veikti reikalingos sąlygos.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX teismo bylos nagrinėjimo etapu teismas šalies prašymu arba savo iniciatyva gali nurodyti, kad naudojantis elektroninių ryšių tinklu vykdomų posėdžių, apklausų ar apžiūrų protokolai būtų parengti naudojant ištisinius, sinchroninius vaizdo ir garso įrašus.

Jeigu protokolai tokiu būdu nerengiami, bylą nagrinėjantis teisėjas gali nurodyti daryti teismo posėdžio vietoje vykstančių įvykių, o naudojantis elektroninių ryšių tinklu atliekamos apklausos arba apžiūros metu – ir atskirose patalpose vykstančių įvykių vaizdo ir garso įrašus.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Kai prašymai pateikiami pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 10–12 straipsnius, pagal 10 straipsnio 2 dalį turi būti taikomos 2016 m. Įstatymo Nr. CXXX nuostatos. Pagal 2016 m. Įstatymą Nr. CXXX teismo procesas vykdomas vengrų kalba, tačiau asmuo negali atsidurti nepalankioje padėtyje dėl to, kad stokoja vengrų kalbos žinių. Per teismo procesą kiekvienas turi teisę vartoti savo gimtąją kalbą arba regiono ar mažumos kalbą, kai tai numatyta tarptautinėse konvencijose. Prireikus teismas privalo naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas rengia posėdį pagal 17 straipsnio 6 dalį remdamasis savo valstybės narės teisės aktais.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir būtina užtikrinti gimtosios kalbos, regiono ar mažumos kalbos vartojimą, prašomasis teismas privalo naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis.

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX nėra konkrečių nuostatų, kur vertėjas žodžiu turėtų būti, kai teismo posėdis vykdomas naudojantis elektroninių ryšių tinklu.

Tačiau tuo įstatymu užtikrinama, kad vertėjai žodžiu būtų tokiems posėdžiams įrengtuose kabinetuose. Remiantis 2017 m. gruodžio 21 d. Teisingumo ministro dekretu 19/2017, vertėjas žodžiu turi būti parodomas perduodamame įrašė.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, taikomos 17 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Nutartis dėl teismo posėdžio organizavimo naudojantis elektroninių ryšių tinklu į teismą šaukiamiems asmenims įteikiama tuo pačiu metu kaip ir šaukimas į teismo posėdį, apklausą ar apžiūrą. Nutartį dėl teismo posėdžio organizavimo naudojantis elektroninių ryšių tinklu teismas nedelsdamas išsiunčia teismui ar kitai įstaigai, suteikiantiems specialias patalpas teismo posėdžiui naudojantis elektroninių ryšių tinklu surengti.

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX nėra specialios nuostatos dėl šaukimo į posėdžius, rengiamus naudojantis elektroninių ryšių tinklu. Šaukimas į teismo posėdį turi būti siunčiamas taip, kad pažyma, kuria patvirtinama, kad šaukimas įteiktas pagal teisės aktus, būtų grąžinta teismui iki posėdžio.

Pirmasis posėdis turi būti suplanuotas siekiant užtikrinti, kad šaukimas būtų įteiktas šalims, paprastai likus bent penkiolikai dienų iki posėdžio datos. Skubiais atvejais teismas tą laikotarpį gali sutrumpinti.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, taikomos 17 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatos.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos skiriasi, jas apmoka prašantysis teismas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal 17 straipsnio 2 dalį prašantysis teismas turi pranešti atitinkamam asmeniui, kad dalyvavimas posėdyje yra savanoriškas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Asmens, kurį numatoma apklausti naudojantis elektroninių ryšių tinklu, tapatybė tikrinama pagal:

– atitinkamo asmens pateiktą informaciją, skirtą jo tapatybei ir adresui patikrinti, ir
– naudojantis teisės aktuose nustatyta technine įranga pateiktą oficialų tapatybės dokumentą arba gyvenamosios vietos patvirtinimo dokumentą.
Jeigu teismas nurodė liudytojo duomenis tvarkyti konfidencialiai, per liudytojo oficialaus tapatybės dokumento arba gyvenamosios vietos patvirtinimo dokumento pateikimą naudojantis teisės aktais nustatyta technine įranga turi būti užtikrinta, kad šį dokumentą galėtų matyti tik pirmininkaujantis teisėjas (arba teismo kancleris, jeigu apklausą arba apžiūrą atlieka teismo kancleris).
Teismas taip pat naudoja elektronines priemones arba tiesiogines užklausas duomenų bazėse siekdamas patvirtinti, kad:
– informacija, pateikta asmens, apklausiamo naudojant elektroninių ryšių tinklą, siekiant patikrinti jo tapatybę ir adresą, atitinka registruotus duomenis, ir
– oficialus dokumentas ir gyvenamosios vietos patvirtinimo dokumentas, kurį asmuo pateikė kaip tapatybės įrodymą, yra galiojantis ir atitinka registro duomenis.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX priesaikos teismo procesuose nenumatytos.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

2016 m. Įstatyme Nr. CXXX numatyta, kad specialiose patalpose turi būti asmuo, privalantis užtikrinti reikiamos techninės įrangos, skirtos posėdžiams naudojantis elektroninių ryšių tinklu rengti, veikimą ir naudojimą.

Operatorius turi iki posėdžio pradžios užtikrinti, kad posėdžiui skirta techninė įranga visapusiškai veiktų. Jeigu įprastam techninės įrangos veikimui kyla kliūčių, operatorius nedelsdamas apie gedimą praneša posėdžio patalpose esančiam teisėjui ir užtikrina, kad problema būtų pašalinta. Tada apie techninę problemą ir priemones, kurių buvo imtasi, raštu pranešama tiesioginiam operatoriaus viršininkui. Posėdžio naudojantis elektroninių ryšių tinklu negalima pradėti ar tęsti, kol problema pašalinama. Procesinis veiksmas, kuris buvo vykdomas tuo metu, kai kilo problema arba atsirado posėdžiui, rengiamam naudojantis elektroninių ryšių tinklu, naudojamos techninės įrangos gedimas, prireikus turi būti kartojamas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Apskritai nereikalaujama jokios kitos informacijos.

Paskutinis naujinimas: 26/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Malta

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Jeigu Malta yra prašančioji valstybė, vaizdo konferencija naudojama kaip krašutinė priemonė.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Ne, apklausiamų asmenų tipai neapriboti. Gali būti apklausiami liudytojai, ekspertai ir šalis.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Teismas sprendžia, kokie įrodymai yra priimtini.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jeigu Malta yra prašomoji valstybė, asmuo turi būti apklausiamas teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, leidžiama įrašyti vaizdo konferencijos būdu vykdomą bylos nagrinėjimą ir yra tam reikalinga įranga.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Jeigu Malta yra prašomoji valstybė, pagal 10–12 straipsnius prašymai nagrinėjami maltiečių arba anglų kalba.

b) Jeigu Malta yra prašančioji valstybė, pagal 17 straipsnį prašymai teikiami maltiečių arba anglų kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu Malta yra prašomoji valstybė ir todėl turi išklausti parodymus, taikoma Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 596 straipsnio 1 dalis (Maltos teisės aktų rinkinio 12 skyrius), kurioje numatyta, kad „Jeigu teismas nesupranta kalbos, kuria teikiami parodymai, jis paskiria kvalifikuotą vertėją, už kurio paslaugas iš anksto sumoka liudytoją iškvietusi šalis“. Šiuo atveju vertėjas turi būti toje vietoje, kur yra liudytojas.

Jeigu Malta yra prašančioji valstybė pagal 17 straipsnį ir jeigu yra parodymai imami tiesiogiai, vertėjo buvimo vieta priklauso nuo bylos aplinkybių.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Jei parodymai imami pagal 10 ir 12 straipsnius ir Malta yra prašomoji valstybė, taikoma Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 568 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, kad „Liudytojai į posėdį kviečiami teismo šaukimu, kuris parengiamas suinteresuotosios šalies prašymu“. Tarp posėdžių turėtų būti vieno mėnesio laikotarpis, kad pakaktų laiko įteikti šaukimą liudytojui.

Pagal 17 straipsnį, kai Malta yra prašančioji valstybė, teismas turi nuspręstikokiomis priemonėmis pranešti apklausiamam asmeniui apie posėdžio laiką ir vietą. Tarp posėdžių turėtų būti vieno mėnesio laikotarpis, kad pakaktų laiko įteikti šaukimą liudytojui.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Mokestis už pirmas dvi konferencijos valandas yra 100 EUR.

Mokestis už kiekvieną tolesnę valandą yra 50 EUR.

Taip pat taikomas valandinis techninio darbuotojo mokestis, 58 EUR.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prieš liudytojui duodant parodymus, teismas jį įspėja liudytoją, kad, jeigu jis nesijaučia pasirengęs duoti parodymus, jis turėtų apie tai informuoti prašantįjį teismą.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš duodant parodymus teismas gali paprašyti apklausiamojo asmens parodyti savo pasą arba asmens tapatybės kortelę. Prieš teismo posėdį liudytojui pranešama, kad jis turi turėti šiuos dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 111 straipsnį „Liudytojas, išpažįstantis Romos katalikų tikėjimą, bus prisaikdinamas pagal šio tikėjimo asmenų praktiką, o liudytojas, neišpažįstantis to tikėjimo, bus prisaikdintas tokiu būdu, kurį jis laiko labiausiai įpareigojančiu jo sąžinę“.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kontaktiniai asmenys:

Charles Calleja, vyresnysis vaizdo ir garso techninės tarnybos specialistas

Šis asmuo yra atsakingas už sujungimą, išbandymą ir techninę pagalbą vaizdo konferencijos metu.

Telefonas +356 25902375, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ charles-george.calleja@gov.mt

Maria Ruth Ciantar, galimybės surengti vaizdo konferenciją nustatymas

Kontaktinis telefonas +356 25902391, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ maria.a.ciantar@gov.mt

Alan J. Darmanin, sekretorius

Telefonas +356 2590221, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ alan.a.darmanin@gov.mt

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prieš bylos nagrinėjimo posėdžio prašančiojo teismo prašoma nurodyti:

- laiko juostą
- išbandymo datą ir laiką
- suteiktą IP
- už techninius klausimus atsakingo asmens duomenis ryšiams.

Paskutinis naujinimas: 09/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Nyderlandai

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nyderlandų civilinio proceso teisėje bendrųjų nuostatų šia tema nėra. Tačiau naudotis vaizdo konferencijomis nedraudžiama, taigi šiais atvejais pagal teisės aktus tai įmanoma.

Civilinėje teisėje vaizdo konferencijomis nuolat naudojamos kaip alternatyva teismo pavedimams.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Jeigu asmenį galima apklausti pagal civilinio proceso teisę, tai iš esmės įmanoma padaryti ir rengiant vaizdo konferencijas. Civilinio proceso teisėje specialiųjų nuostatų nėra.

mės įmanoma padaryti ir rengiant vaizdo konferencijas. Civilinio proceso teisėje specialiųjų nuostatų nėra.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Taisyklių dėl konkrečių apribojimų nėra. Taikomos nacionalinės civilinio proceso taisyklės.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausiai, vykdomai surengus vaizdo konferenciją, konkrečios taisyklės netaikomos. Taikomos nacionalinės civilinio proceso taisyklės. Taikoma taisyklė, kad asmenys turi būti apklausiami teisme. Išimties gali būti daromos, jeigu liudytojas serga arba dėl kitų priežasčių negali atvykti į teismą (Civilinio proceso kodekso (Rv) 175 straipsnis (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)).

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Nyderlandų teismo vykdoma liudytojo apklausa surengus vaizdo konferenciją laikoma lygiaverte tiesioginei įprasto posėdžio transliacijai. Pagal teisės aktus, tiriančio teisėjo atliekama liudytojo apklausa užfiksuojama teismo stenogramoje. Tos pačios taisyklės taikomos posėdžiams, kurie vyksta kaip vaizdo konferencija, todėl šie posėdžiai taip pat turi būti įrašomi teismo stenogramoje. Teisės aktais nedraudžiama kartu su teismo stenograma daryti ir vaizdo bei garso įrašo, tačiau šis įrašas neprilyginamas teismo stenogramai.

Pagal būsimus teisės aktus teisėjas gali nuspręsti žodinio posėdžio vaizdo ar garso įrašu pakeisti popierinę teismo stenogramą. Atsižvelgiant į tai, prireikus taip pat gali būti daromas liudytojo apklausos teismo stenogramos įrašas.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu prašomasis teismas yra Nyderlanduose, posėdis vyksta nyderlandų kalba. Šiuo klausimu netaikomos jokios specialios taisyklės. Įgyvendinamuosiuose Nyderlandų teisės aktuose kompetentingai institucijai leidžiama nustatyti sąlygas kaip tiesiogiai rinkti įrodymus, kuriuos ji laiko naudingais arba reikalingais tinkamam procesui užtikrinti.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Nyderlandų civilinio proceso teisėje nėra nuostatų dėl specialios tvarkos vertėjams žodžiu. Nyderlanduose nagrinėjamos civilinėse bylose proceso šalys iš esmės turi pačios pasirūpinti vertėjais žodžiu.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal įgyvendinamuosius Nyderlandų teisės aktus prašomasis teismas gali nustatyti, kuri iš proceso šalių yra atsakinga už šaukimą, skelbiamą gavus prašymą surinkti įrodymus.

Vienos iš proceso šalių nepristatytą šaukimą perima prašomojo teismo sekretorius. Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę liudytojai turi būti šaukiami likus bent savaitei (pagal būsimus teisės aktus – likus bent 10 dienų) iki posėdžio.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Su specialia forma ir ryšių technologijomis susijusių išlaidų proceso šalys neturi padengti. Šios išlaidos pagal Nyderlandų teisę neperkeliamos. Jas padengia valstybė, iš kurios gali būti pareikalauta kompensuoti išlaidas pagal Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 18 straipsnio 2 dalį ir 10 straipsnio 4 dalį.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnio 2 dalį, jeigu tiesioginis įrodymų rinkimas reiškia, kad asmuo išklausomas, prašantysis teismas tą asmenį informuoja, kad šis veiksmas atliekamas savanoriškai. Daugiau reikalavimų netaikoma.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę tapatybę tikrina teisėjas (Civilinio proceso kodekso 177 straipsnis).

Teisėjas paprašo liudytojų nurodyti savo pavardę, vardą, amžių, profesiją ir gyvenamąją vietą. Jų taip pat paklausiama apie galimus santykius su proceso šalimis (kraujo giminytė ar svainystė, darbo santykiai).

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę prieš posėdį teisėjui duodama priesaika arba garbės žodis. Liudytojas pareiškia, kad liudys tiesą ir nieko daugiau, išskyrus tiesą. Liudytojai, kurie tyčia nesako tiesos, priesaiką sulaužo. Tiesioginis įrodymų rinkimas atliekamas pagal prašančiosios valstybės teisę.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Tarptautinis teisinės pagalbos prašymas, kurio tikslais naudojamos vaizdo konferencijos, vykdomas dalyvaujant Nyderlandų teismų pagalbiniais informacinių ir ryšių technologijų (IRT) darbuotojams (SPIRIT). Jie pasirūpina techniniais ir logistiniais klausimais.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Kompetentinga institucija turi galimybę prašyti šios informacijos.

Paskutinis naujinimas: 02/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Austrija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Austrijoje galimi ir leidžiami abu įrodymų rinkimo naudojant vaizdo konferenciją būdai. Austrijos civilinio proceso teisė reglamentuojama Austrijos civilinio proceso kodeksu (toliau – ZPO (*Zivilprozessordnung*), skirtu ginčo teisenai, ir Neginčo teisenos įstatymu (toliau – AußStrG, (*Außerstreitgesetz*), skirtu neginčo teisenai. Nuostatos, susijusios su įrodymų rinkimu, pateikiamos ZPO (266–389 straipsniai) ir AußStrG (16, 20 ir 31–35 straipsniai, iš dalies pateikiant nuorodą į ZPO), taip pat atskirose nuostatose, kuriomis reglamentuojami konkrečios rūšies procesai, pavyzdžiui, 85 straipsnyje dėl pareigos dalyvauti byloje dėl tėvystės nustatymo. Atitinkamos nacionalinės proceso ir teisės normos išsamiai apibūdintos atsakymuose į toliau nurodytus klausimus ir informacijos suvestinėje „Įrodymų rinkimas. Austrija“.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal ZPO 277 straipsnį (ginčo teisenai) ir AußStrG 35 straipsnį kartu su ZPO 277 straipsniu (neginčo teisenai) vaizdo konferencijos gali būti naudojamos įrodymams rinkti, taigi šalių ir liudytojų apklausoms, taip pat kai ekspertai duoda parodymus.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Pagal ZPO 277 straipsnį (ginčo teisenai) ir AußStrG 35 straipsnį kartu su ZPO 277 straipsniu (neginčo teisenai) vaizdo konferencijos gali būti naudojamos įrodymams rinkti. Tačiau tam gali sutrukdyti faktinės kliūtys, pavyzdžiui, jeigu renkant įrodymus reikia naudoti pažymą ar apžiūrą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Bet kuris asmuo gali būti pakviestas į vietos teismą ir apklaustas per vaizdo konferenciją. Visuose Austrijos teismuose, prokuratūrose ir kalėjimuose yra įrengta bent viena vaizdo konferencijos sistema. Austrijos teisėje nėra taisyklės, pagal kurią vaizdo konferencija įrodymams rinkti leidžiama tik teismo pastatuose.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Austrijos teisėje apklausų įrašymui per vaizdo konferenciją civilinėse bylose netaikomos jokios bendrosios duomenų apsaugos nuostatos. Todėl įrašymui būtinas visų vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų sutikimas. Tai taikoma netiesioginiam įrodymų rinkimui, kuris pagal Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose (toliau – Reglamentas) 10 straipsnio 2 dalį turi būti atliekamas pagal prašomosios valstybės teisę.

Tačiau prašymas tiesiogiai rinkti įrodymus pateikiamas pagal prašančiosios valstybės teisę (Reglamento 17 straipsnio 6 dalis). Jeigu pagal minėtą teisę būtų numatyta, kad vaizdo konferencijas galima įrašinėti be atitinkamų asmenų sutikimo, Austrijai tai yra priimtina.

Iš esmės apklausos naudojant vaizdo konferenciją gali būti įrašomos visose vaizdo konferencijų sistemose. Tose vietose, kur teismo procesas paprastai įrašomas (daugumoje baudžiamųjų bylų teismų) apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti gali būti naudojama esama techninė įranga. Apklausa galima įrašyti bet kurioje kitoje vietoje tiesiog įdiegiant atitinkamą saugojimo laikmeną.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Pagal Reglamento 10 straipsnio 2 dalį įrodymai turi būti renkami pagal prašomosios valstybės teisę. Todėl apklausa turi vykti vokiečių kalba (kai kuriuose Austrijos teismuose taip pat leidžiama vartoti kroatų, slovėnų arba vengrų kalbą). Prašantysis teismas taikant specialią tvarką, kai yra vykdomas jo prašymas rinkti įrodymus, gali prašyti vartoti jo oficialiąją kalbą (arba bet kurią kitą kalbą). Tačiau prašomasis teismas gali atsakyti tai daryti, jeigu tai neįmanoma dėl didelių praktinių sunkumų (Reglamento 10 straipsnio 3 dalis).

b) Pagal Reglamento 17 straipsnio 6 dalį prašomasis teismas turi rinkti įrodymus tiesiogiai pagal savo valstybės narės teisę, taigi viena iš oficialiųjų kalbų, kuri yra leidžiama pagal šią teisę. Tačiau kaip prašomoji valstybė narė Austrija pagal 17 straipsnio 4 dalį turi teisę reikalauti, kad renkant įrodymus būtų vartojama jos kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kalbant apie netiesioginį įrodymų rinkimą, neatsižvelgiant į kompensaciją pagal Reglamento 18 straipsnio 2 dalį, už vertėjų žodžiu dalyvavimą pirmiausia yra atsakingas prašomasis teismas. Tačiau dalyvaujantys teismai turėtų bendradarbiauti konstruktyviai (taip pat ir kitose srityse).

Kalbant apie tiesioginį įrodymų rinkimą, pagal Reglamento 17 straipsnį atsakomybė už vertėjų žodžiu dalyvavimą pirmiausia tenka prašančiajam teismui.

Pagal 17 straipsnį nereikalaujama, kad prašomoji valstybė narė suteiktų pagalbą šiuo klausimu, tačiau tokia pagalba nedraudžiama. Pagal Teismų jurisdikcijos įstatymą – (JN, *Jurisdiktionsnorm*) 39a straipsnio 4 dalį reikalaujama, kad teismine pagalba teikiantis teismas praktiškai padėtų rinkti įrodymus užsienio teismo prašymu. Pavyzdžiui, tokia pagalba apimtų tinkamo vertėjo žodžiu suradimą.

Sprendimas dėl valstybės, kurios vertėjai žodžiu turi dalyvauti, turi būti priimtas atsižvelgiant į tai, kas konkrečiu atveju yra tinkama.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Asmuo, kurį numatoma apklausti, apklausai per vaizdo konferenciją Austrijoje šaukiamas taip pat ir taikant tuos pačius pranešimo laikotarpius, kurie būtų taikomi, jeigu asmuo būtų šaukiamas į bylos nagrinėjimą teismo posėdyje.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu vaizdo konferencija rengiama naudojant interneto protokolą (IP), jokie skambučių mokesčiai netaikomi. Jeigu vaizdo konferencija rengiama per ISDN, skambintojams teks mokėti tiek pat kiek ir už telefono skambučių. Šios išlaidos skiriamos atsižvelgiant į įrenginio, į kurį skambinama, buvimo vietą.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Už tai pirmiausia atsako prašantysis teismas, kuriam yra privaloma Reglamento 17 straipsnio 2 dalis ir kuris paprastai pats kviečia atitinkamus asmenis dalyvauti vaizdo konferencijoje. Jeigu Austrijos centrinė įstaiga arba Austrijos teismas pastebi, kad rengiantis tiesioginiam įrodymų rinkimui arba juos tiesiogiai renkant galėjo būti pažeista Reglamento 17 straipsnio 2 dalis, centrinė įstaiga arba Austrijos teismas, bendradarbiaudami su prašančiuoju teismu, turi užtikrinti, kad šios nuostatos būtų tinkamai laikomasi. Austrijos teismo darbuotojai apmokomi taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1206/2001, be to, Teisingumo ministerijos intranete jiems pateikiamas Vaizdo konferencijų tarptautinėse bylose vadovas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Asmens tapatybei patikrinti naudojami asmens tapatybės dokumentai su nuotrauka. Asmens tapatybė taip pat tikrinama atliekant apklausą (ZPO 340 straipsnio 1 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Nuostatos, susijusios su šalių priešaiškos davimu, pateikiamos ZPO 377 ir 379 straipsniuose, o skirtos liudytojams – ZPO 336–338 straipsniuose.

Priesaišką privalo duoti ir šalys, ir liudytojai. Nors šalys negali būti teisiškai verčiamos duoti priesaišką, liudytojai gali būti baudžiami už neteisėtą atsisakymą prisiekti (ZPO 325 ir 326 straipsniai; bausmės yra tokios pat kaip ir už atsisakymą duoti parodymus ir apima baudas arba laisvės atėmimą iki 6 savaičių).

Pagal Baudžiamojo kodekso (StGB – *Strafgesetzbuch*) 288 straipsnio 2 dalį už melagingų parodymų davimą arba patvirtinimą davus priesaišką arba kitokį melagingą teisės aktuose numatytos priešaiškos davimą baudžiama laisvės atėmimu nuo 6 mėnesių iki 5 metų.

Jeigu bylos šalis davė melagingus parodymus prieš tai neprisiekusi, tai nelaikoma nusikaltimu, už kurį baudžiama. Tačiau jeigu liudytojas neprisiekė, tačiau davė melagingus parodymus, gali būti nuteistas iki 3 metų laisvės atėmimo bausme (StGB 288 straipsnio 1 dalis).

Pagal įvadinio įstatymo dėl Civilinio proceso kodekso (EGZPO – *Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung*) XL straipsnį būtina laikytis 1868 m. gegužės 3 d. įstatymo, Imperijos teisės leidinys (RGL.) Nr. 33 (Priesaiškos tekstas ir kiti formalumai) nuostatų (žr. <http://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=0000067>).

Pagal ZPO 336 straipsnio 1 dalį ir 377 straipsnio 1 dalį asmenys, anksčiau teisti už melagingus parodymus arba asmenys, kuriems dar nėra 14 metų, arba asmenys, kurie nepakankamai supranta priešaiškos pobūdį ir reikšmę dėl to, kad dar nėra subrendę ar dėl psichinės negalios, negali duoti priešaiškos, todėl negali būti prisaikdinami.

Minėtos nuostatos, susijusios su priešaišką davusio liudytojo ar šalies apklausa, negali būti taikomos Neginčo teisenos įstatyme numatytais atvejais (AußStrG 35 straipsnis).

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visur, kur yra Teisingumo ministerijai priklausanti vaizdo konferencijos įranga, vienas darbuotojas yra atsakingas už vaizdo konferencijos įrangos priežiūrą. Šis asmuo gali valdyti vaizdo konferencijos įrangą ir keisti smulkius nustatymus. Visa vaizdo konferencijų įranga yra susieta su centriniu Federalinės teisingumo ministerijos (BMJ – *Bundesministerium für Justiz*) IT departamento skyriumi. Iš ten IT administratoriai gali valdyti visas Austrijoje esančias vaizdo konferencijos sistemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašantysis teismas turi pateikti tokią informaciją:

IP adresą ir (arba) ISDN numerį su skambinimo kodu;

prašančiojo teismo darbuotojo, atsakingo už techninius nuotolinės įrangos aspektus, vardą, pavardę, telefono numerį ir e. pašto adresą.

Paskutinis naujinimas: 11/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Lenkija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Lenkijoje įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose 10–12 straipsnius ir 17 straipsnį, taip pat pagal 1970 m. kovo 18 d. Hagos konvenciją dėl įrodymų civilinėse arba komercinėse bylose paėmimo užsienyje (2000 m. teisės aktų leidinys *Dziennik Ustaw* Nr. 50, 582 punktą), taikomą kitoms valstybėms (kurioms reglamentai netaikomas).

Vaizdo konferencijos reglamentuojamos Civilinio proceso kodekso 235 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 2010 m. vasario 24 d. Teisingumo ministro potvarkiu dėl techninės įrangos ir išteklių, kuriuos naudojant įrodymus civilinėse bylose galima rinkti nuotoliniu būdu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal Lenkijos teisę šio pobūdžio apribojimai netaikomi: ekspertai, šalys ir liudytojai gali būti apklausiami per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Lenkijos teisėje nenustatyta jokių ypatingų apribojimų įrodymų, kurie gali būti renkami per vaizdo konferenciją, rūšiai.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Lenkijos teisėje nenumatyta jokių ypatingų apribojimų dėl vietos, kurioje asmenys turi būti apklausiami per vaizdo konferenciją. Paprastai asmenys apklausiami teisme pagal Reglamento Nr. 1206/2001 17 straipsnį, pagal kurį sprendimą dėl apklausos vietos priima prašantysis teismas.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Lenkijos teisėje nėra jokių išsamių nuostatų dėl naudojant vaizdo konferenciją rengiamų posėdžių įrašymo; įrodymus renkantis teisėjas sprendžia, ar įrašyti vaizdo konferencijos posėdį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Paprastai apklausa vykdoma lenkų kalba. Jeigu apklausiamas asmuo nesupranta lenkiškai, turi dalyvauti vertėjas žodžiu.

Dėl apklausos pagal 17 straipsnį specialių nuostatų nėra, tačiau jeigu centrinė įstaiga sutinka tiesiogiai rinkti įrodymus, ji gali reikalauti prašančiojo teismo vertėjo žodžiu.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Iš esmės apklausose pagal 10–12 straipsnius prašomasis teismas turi pasirūpinti vertėjo žodžiu dalyvavimu (paprastai iš prisiekusiųjų vertėjų žodžiu sąrašo). Tačiau išimtiniais atvejais teismas gali sutikti su šalies siūlomu vertėju žodžiu.

Posėdžiuose pagal 17 straipsnį, jeigu centrinė įstaiga reikalauja, kad prašantysis teismas suteiktų vertėją žodžiu, prašomasis teismas užtikrina vertėjo žodžiu dalyvavimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Rengiant apklausas pagal 10–12 straipsnius prašomasis teismas praneša liudytojui ir (arba) šaliai apie posėdžio laiką ir vietą likus bent 7 dienoms iki posėdžio dienos. Išimtinėmis aplinkybėmis prašomasis teismas praneša liudytojui ir (arba) šaliai apie posėdžio laiką ir vietą likus 3 dienoms iki posėdžio dienos.

Jeigu posėdžiai rengiami pagal 17 straipsnį, centrinė įstaiga praneša liudytojui ir (arba) šaliai, kad sutiko su apklausa ir kad apklausa gali vykti tik savanoriškai, netaikant prievartos priemonių. Prašantysis teismas turi pranešti apie posėdžio laiką ir vietą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu prašomasis teismas patirtų išlaidų dėl įrodymų rinkimo naudojant šiuolaikines technologijas, teismas taiko Civilinio proceso kodekso 11351 straipsnio 3 dalį, kurioje numatyta, kad jeigu siekiant įvykdyti užsienio šalies teismo ar kitos valdžios institucijos prašymą gali būti patirtos išlaidos, susijusios su kito būdo nei numatytasis Lenkijos teisėje naudojimu, teismas nevykdo prašymo, kol užsienio valstybės teismas ar kita valdžios institucija per nustatytą terminą neatliks atitinkamo išankstinio mokėjimo.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Centrinė įstaiga praneša liudytojui ir (arba) šaliai, kad sutinka su apklausa ir kad apklausa gali vykti tik savanoriškai, netaikant prievartos priemonių.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Teismas patikrina asmens tapatybę, prašydamas jo pateikti atitinkamą dokumentą, pavyzdžiui, asmens tapatybės kortelę, pasą arba vairuotojo pažymėjimą.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Jeigu apklausos rengiamos pagal 17 straipsnį ir prašantysis teismas praneša centrinei įstaigai, kad ketina išklausti liudytojo, kuriam reikės prisiekti, parodymus, centrinė įstaiga gali paprašyti priešais teksto. Jeigu priešais prieštarauja pagrindiniams prašomosios valstybės teisės principams, centrinė įstaiga turi teisę atsisakyti sutikti su apklausa arba prašyti, kad būtų naudojamas Lenkijos teisėje numatytas priešais tekstas.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Paprastai kiekvienas teismas turi darbuotoją, kuris rūpinasi technine įranga, kuris rūpinasi technine įranga, kuris rūpinasi technine įranga. Kilus sunkumų galima susisiekti su Lenkijos ETT kontaktiniu asmeniu.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Apskritai pagal Lenkijos teisę jokios papildomos informacijos nereikalaujama. Tačiau tam tikrais atvejais jos gali reikėti.

Paskutinis naujinimas: 14/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([pt](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Portugalija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Pagal Portugalijos teisę prašančiojo teismo teisėjas turi tiesiogiai apklausti per vaizdo konferenciją išklausomus asmenis, nedalyvaujant prašomojo teismo teisėjui. Ši taisyklė galioja vidaus byloms, kai apklausama per vaizdo konferenciją. Ta pati tvarka taikoma tarpvalstybinėms byloms, kai prašančiosios valstybės narės teismas prašo surengti apklausą per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį. Alternatyviai tarpvalstybinėse bylose prašančiosios valstybės narės teismas gali prašyti surengti apklausą per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 10–12 straipsnius.

Toliau išdėstytos svarbiausios nacionalinės proceso taisyklės, kuriomis reglamentuojamas įrodymų rinkimas per vaizdo konferenciją, kai parodymus duoda ekspertai, liudytojai ir šalys.

Ekspertai

Civilinio proceso kodekso (Código de Processo Civil) 486 straipsnis

Ekspertų dalyvavimas baigiamajame posėdyje

1. Jeigu to prašo viena iš šalių arba įpareigoja teisėjas, ekspertai dalyvauja baigiamajame posėdyje ir davę priešais pateikia visus prašomus paaiškinimus.
2. Įstaigų, laboratorijų ar oficialių tarnybų ekspertai išklaunami per vaizdo konferenciją jų darbo vietoje.

Liudytojai

Civilinio proceso kodekso 502 straipsnis

Apklausa naudojant technologines priemones

1. **Liudytojus**, gyvenančius ne apylinkėje, kurioje yra teismas arba kolegija, šalys pristato pagal 507 straipsnio 2 dalį, jeigu šie asmenys šiuo tikslu padarė pareiškimą, siūlydamiesi būti liudytojais, arba naudojant technologines garso ir vaizdo ryšio priemones jie išklaunami tikruoju laiku iš teismo, kolegijos ar registruoto savivaldybės ar apylinkės patalpų ar kito visuomeninio pastato, esančio jų gyvenamojoje vietoje.
2. Savivaldybės ar apylinkės patalpos, kuriose gali vykti apklausa naudojant technologines priemones, turėtų būti nurodytos teisingumo ministro ir atitinkamos vietos institucijos pasirašytame protokole.
3. Bylą nagrinėjantis teismas nustato posėdžio datą pasitaręs su teismu, kolegija ar subjektu, valdančiu visuomeninį pastatą, kuriame liudytojas turi duoti parodymus, ir siunčia liudytojui šaukimą į posėdį.

4. Apklauso dieną liudytojai patvirtina savo tapatybę teismo, kuriame duodami parodymai, pareigūnui arba pastato, kuriame duodami parodymai, valstybės tarnautojui, tačiau nuo šiol apklausą naudojant technologinę įrangą, kuria galima palaikyti garso ir vaizdo ryšį tikruoju laiku, vykdo bylą nagrinėjantis teisėjas ir šalių atstovai, nesant reikalo dalyvauti parodymų davimo vietos teismo teisėjui.

5. Nedarant poveikio tarptautinių ir Europos dokumentų nuostatomis, užsienyje gyvenantys liudytojai apklausiami naudojant technologinę įrangą, kuria galima palaikyti garso ir vaizdo ryšį tikruoju laiku, jeigu jų gyvenamojoje vietoje yra prieinamos būtinos technologinės priemonės.

6. Jeigu bylos nagrinėjamos Lisabonos ir Porto miestų regionuose, apklausos naudojant technologinę įrangą, kuria galima palaikyti garso ir vaizdo ryšį tikruoju laiku, nerengiamos, jeigu liudytojas yra atitinkamo miesto regiono gyventojas, išskyrus 520 straipsnyje numatytus atvejus.

Civilinio proceso kodekso 520 straipsnis

Tiesioginis teismo ir parodymus duodančio asmens bendravimas

1. Jeigu asmeniui, kuris turi duoti parodymus, neįmanoma arba nepaprastai sunku laiku atvykti į teismą, teisėjas, pasitaręs su šalimis, gali nustatyti, kad visa informacija, kurią reikia išsiaiškinti siekiant priimti tinkamą sprendimą byloje, būtų pateikiama telefonu arba kitomis tiesioginio ryšio tarp teismo ir liudytojo priemonėmis, jeigu faktinių aplinkybių, kurios turi būti tiriamos ar išsiaiškintos, pobūdis yra suderinamas su vykstančiu procesu.

2. Teismas privalo turimomis priemonėmis užtikrinti, kad parodymai būtų duodami teisingai ir laisvai, visų pirma nustatyti, kad liudytoją jam duodant parodymus lydėtų teismo pareigūnas ir kad parodymų turinys ir jų davimo aplinkybės būtų užprotokuluotos.

3. 513 straipsnio nuostatos (priesaika ir pirminė teisėjo apklausa) ir ankstesnio straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą (teisėjas gali įpareigoti dar kartą duoti parodymus asmeniškai teisėjo akivaizdoje) taikomos byloms, kurioms taikomas šis straipsnis.

Šalys

Civilinio proceso kodekso 456 straipsnis

Parodymų davimo laikas ir vieta

1. Paprastai parodymai turi būti duodami baigiamajame posėdyje, nebent tai skubu arba liudytojas negali atvykti į teismą.

2. 502 straipsnio taisyklės dėl parodymų davimo per telekonferenciją taikomos **šalims**, gyvenančioms ne rajono teritorijoje, o jeigu tai yra autonominis regionas – ne atitinkamoje saloje.

3. Parodymai taip pat gali būti duodami parengiamajame posėdyje ir tokiu atveju taikomos ankstesnės pastraipos nuostatos mutatis mutandis.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nenustatyta jokių konkrečių apribojimų. Pagal Portugalijos teisę liudytojus, šalis ir ekspertus leidžiama išklausti per vaizdo konferenciją pirmiau nurodytose taisyklėse nustatyta tvarka.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Žr. atsakymą į pirmesnę klausimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai per vaizdo konferenciją asmuo turi būti apklausiamas teisme. Tačiau oficialiųjų tarnybų ekspertai per vaizdo konferenciją gali būti apklausiami savo darbo vietoje. Išimtiniais atvejais, Civilinio proceso kodekso 520 straipsnyje (cituotas atsakant į 1 klausimą) numatytomis aplinkybėmis teismas gali išklausti asmenį per vaizdo konferenciją ir ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, apklausos per vaizdo konferenciją visada įrašomos turima teismų garso įrašymo sistema kaip numatyta Portugalijos civilinio proceso kodekso 155 straipsnyje.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei Portugalija yra prašomoji valstybė narė, posėdžio kalba gali priklausyti nuo aplinkybių:

a) jeigu prašymai pateikiami pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 10–12 straipsnius, vartojama portugalų kalba. Jeigu reikia išklausti užsienio piliečius, jie gali kalbėti ir kita kalba, jeigu nekalba portugalų kalba. Tokiu atveju prašantysis teismas turi apie tai pranešti prašomajam teismui, kad šis galėtų į prašomąjį teismą pasikviesti vertėją žodžiu;

b) jeigu prašymai pateikiami pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, vartojama prašančiojo teismo valstybės narės nacionalinės teisės aktuose numatyta kalba. Jeigu reikia išklausti asmenis, kurie nemoka tos kalbos, prašantysis teismas pagal savo nacionalinės teisės aktus gali pakviesti vertėją žodžiu atvykti į prašantįjį teismą. Alternatyviai prašantysis teismas gali prašyti (prašomojo) Portugalijos teismo pakviesti vertėją žodžiu atvykti į prašomąjį teismą.

Bet kuriuo iš a ir b punktuose numatytų atvejų, kai į prašomosios valstybės narės teismą reikia pakviesti vertėją žodžiu, prašomasis teismas prašo prašančiosios valstybės narės teismo sumokėti vertėjui žodžiu priklausantį atlyginimą, kaip tai numatyta pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 18 straipsnio 2 dalį.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Ši informacija jau pateikta atsakant į 6 klausimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Portugalijos teisėje apklausos ir asmens šaukimo į teismą procedūra iš esmės reglamentuojama Portugalijos civilinio proceso kodekso 7 straipsnio 3 dalyje, 172 straipsnio 5 ir 6 dalyse, 220 straipsnyje, 247 straipsnio 2 dalyje, 251 straipsnio 1 dalyje, 417, 507, 508 ir 603 straipsniuose.

Apskritai teismo kanceliarija turi savo iniciatyva pranešti liudytojams, ekspertams, šalims ir jų atstovams, kada jiems reikia atvykti į bylos nagrinėjimą teisme pagal teismo nurodymą. Jeigu šalis prašo apklausti liudytoją per vaizdo konferenciją, už liudytojo šaukimą į teismą atsako teismo kanceliarija.

Pranešimai, skirti pakviesti liudytojus, ekspertus ir kitus šalutinius asmenis (pavyzdžiui, vertėją žodžiu ar techninį konsultantą) į teismą siunčiami registruotu paštu, nurodant dalyvavimo teisme datą, vietą ir tikslą. Pranešimai laikomi įteiktais net jeigu gavėjas atsisako priimti pranešimą; pašto paslaugų teikėjas privalo registruoti šią informaciją.

Šaliai skirti šaukimai į teismą dalyvauti teismo posėdyje arba duoti parodymus siunčiami registruotu paštu ir adresuojami atitinkamai šaliai, nurodant dalyvavimo teisme datą, laiką ir tikslą. Tokiu atveju, jeigu šalis paskyrė advokatą arba vienu metu yra atstovaujama ir advokato, ir jo padėjėjo, apie tai būtina pranešti ir advokatui, ir jo padėjėjui.

Šalių atstovams pranešama elektroninėmis priemonėmis pagal 2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinamojo įsakymo (*Portaria*) Nr. 280/2013 25 straipsnį. IT sistema patvirtinama pranešimo pateikimo data.

Teisės aktuose aiškiai nenustatyta, kiek dienų prieš teismo posėdį turi būti įteikiamas pranešimas. Visais pirmiau nurodytais atvejais pranešimas laikomas įteiktu trečią dieną po registracijos arba pateikimo elektroninėmis priemonėmis. Jeigu trečia diena yra ne darbo diena, pranešimas laikomas įteiktu kitą po jos einančią darbo dieną. Todėl praktiniais sumetimais būtina laikytis bent šio pranešimo termino teismo posėdžio dienos atžvilgiu, kad pranešimas galėtų būti laikomas įteiktu tinkamai.

Skubiais atvejais liudytojai, ekspertai, kiti šalutiniai asmenys, šalys ar jų atstovai gali būti šaukiami į teismą (arba jų šaukimas atšaukiamas) telegrama, telefonu arba kitomis panašiomis telekomunikacijų priemonėmis. Pokalbis telefonu visada protokoluojamas bylos protokole ir vėliau turi būti pateikiamas tam tikras rašytinis šio pokalbio patvirtinimas.

Jeigu asmuo, kuris turėjo dalyvauti, neatvyksta, jis privalo pateisinti savo neatvykimą per patį posėdį arba per penkias dienas (kalendorines dienas, tačiau jeigu paskutinė diena yra ne darbo diena, terminas pratęsiamas iki kitos darbo dienos).

Portugalijos teisėje numatytos toliau nurodytos prievartos priemonės, taikomos nedalyvavimo atveju. Jeigu neatvyksta liudytojas, nors jam buvo tinkamai pranešta, ir jeigu jis per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, jam skiriama bauda ir teisėjas gali įpareigoti atvesdinti liudytoją į teismą. Šios sankcijos netaikomos, jeigu bylos nagrinėjimas atidedamas dėl kitų priežasčių nei liudytojo neatvykimas. Jeigu neatvyksta ekspertas ar kitas šalutinis asmuo, nors jam buvo tinkamai pranešta, ir jeigu jis per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, jam skiriama bauda. Jeigu neatvyksta viena iš šalių, nors jai buvo tinkamai pranešta, ir jeigu ji per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, šaliai skiriama bauda ir vertindamas įrodymus teismas gali vertinti šalies neatvykimą savo nuožiūra. Be to, jeigu teismas mano, kad šaliai atsisakius atvykti į teismą neįmanoma įvykdyti įrodinėjimo pareigos, jis gali perkelti įrodinėjimo pareigą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Už vaizdo konferencijos naudojimą netaikomi jokie mokesčiai.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Jeigu Portugalijos teismas yra prašančioji šalis, pateikianti prašymą pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, jis siunčia šaukimą numatomam apklausti asmeniui atvykti į nurodytą kitos (prašomosios) valstybės narės teismą paštu, naudodamas vieną iš būdų, nurodytų atsakant į 8 klausimą, atsižvelgiant į atvejį. Ši pranešimo paštu galimybė numatyta 2007 m. lapkričio 13 d. Reglamento (EB) Nr. 1393/2007 14 straipsnyje. Asmuo, kurį reikia išklausti, pranešime informuojamas, kad jo dalyvavimas yra savanoriškas.

Jeigu prašomoji šalis yra Portugalijos teismas, prašantysis teismas turi informuoti asmenis, kuriuos numatoma išklausti, ir pranešti jiems, kad dalyvavimas yra savanoriškas.

Prašančiajam ir prašomajam teismui susitarus tarpusavyje, asmeniui, kurį reikia išklausti, pranešimą gali siųsti ir informaciją, kad jo dalyvavimas yra savanoriškas, gali įteikti prašomosios valstybės narės teismas. Taip gali būti, neatsižvelgiant į tai, ar Portugalijos teismas yra prašančioji, ar prašomoji šalis.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Apklausiai paskirtu laiku teismo pareigūnas patikrina, ar apklausti numatytas asmuo dalyvauja ir praneša teisėjui, kuris atliks apklausą, arba prašančiajam teismui, jeigu šis tiesiogiai atlieka apklausą.

Jeigu apklausą atlieka Portugalijos teisėjas, prasidėjus bylos nagrinėjimui ir prieš asmeniui pradėdant duoti parodymus imamasi tokių veiksmų: i) parodymus duodantis asmuo, liudytojas ar ekspertas prisiekia teisėjo akivaizdoje; ii) teisėjas užduoda pirminius klausimus, kad nustatytų išklausomo asmens tapatybę. Teisėjas sprendžia, ar atlikti pirminę apklausą siekiant nustatyti išklausomo asmens tapatybę, klausdamas jo vardo, pavardės, profesijos, adreso, šeiminės padėties ir kitų duomenų, kurių, teisėjo nuomone, reikia asmens tapatybės nustatymo tikslais.

Teisėjas, siekdamas įvertinti parodymų patikimumą, taip pat klausia išklausomo asmens, ar jis yra kurios nors iš šalių giminaitis, draugas ar priešas, ir ar jis yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuotas byla.

Jeigu per pirminę apklausą teisėjas nustato, kad liudytojas netinka liudyti arba nėra tas asmuo, kurį reikia apklausti, jis neleidžia tokiam liudytojui duoti parodymų. Liudytojas netinka duoti parodymų, jeigu, nors ir neturi psichologinių nukrypimų, jis natūraliai negeba (fiziniai ar psichiniai gebėjimai) duoti parodymų.

Per pirminę apklausą teisėjas taip pat gali patikrinti, ar pagal Portugalijos civilinio proceso kodeksą liudytojai ar šalys gali atsisakyti duoti parodymus.

Toliau nurodyti asmenys gali atsisakyti duoti parodymus kaip liudytojai (išskyrus atvejus, kai reikia nustatyti vaiko gimimą ar mirtį):

tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai bylose, susijusiose su jų palikuonimis, ir įtėviai bylose, susijusiose su jų įsivaikintais vaikais, ir atvirkščiai;

uošvis arba uošvienė byloje, susijusioje su jų žentu arba marčia ir atvirkščiai;

sutuoktiniai arba buvę sutuoktiniai bylose, susijusiose su kitu sutuoktiniu arba buvusiu sutuoktiniu;

bet kuris asmuo, kuris gyvena ar gyvena kartu su kita bylos šalimi panašiai kaip susituokusi pora.

Teisėjas privalo informuoti pirmiau išvardytus asmenis, kad jie turi teisę atsisakyti duoti parodymus.

Asmenys, kurie yra saistomi profesinės paslapties, tarnybos arba valstybės paslapties kaip valstybės pareigūnai, atleidžiami nuo pareigos duoti parodymus dėl faktinių aplinkybių, kurioms taikoma ši paslaptis. Tokiais atvejais teisėjas patikrina atsisakymo teisėtumą ir prireikus netaiko jų pareigos saugoti paslaptį.

Šalys gali duoti parodymus tik dėl asmeninių faktinių aplinkybių. Civilinėje byloje neleidžiama, kad šalies įrodymai būtų daugiausia susiję su nusikalstamais ar neteisėtais veiksmais, dėl kurių šalis yra atsakovė baudžiamojoje byloje.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Portugalijos teisę:

prieš renkant įrodymus teisėjas įspėja apklausiamą asmenį apie priesaikos, kurią šis asmuo turės duoti, moralinę reikšmę, primena pareigą sakyti tiesą ir sankcijas už melagingus parodymus.

Tada teisėjas paprašo liudytojo duoti tokią priesaiką: „*Prisiekiu savo garbe, kad kalbėsiu visą tiesą ir tik tiesą.*“

Atsisakymas duoti priesaiką prilygsta atsisakymui duoti parodymus; abiem atvejais, nesant pateisinimo, baudžiama kaip už nepagarbą teismui, jeigu teisėjas atitinkamai apkaltintų asmenį.

Jeigu kitos valstybės narės teismas renka įrodymus tiesiogiai iš Portugalijos per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, prašančiosios valstybės narės teismas turi pateikti (prašomajam) Portugalijos teismui toliau nurodytus parodymus duosiančio asmens identifikacinius duomenis: vardas, pavardė, profesija, adresas, šeiminė padėtis ir kita informacija, kurią jis laiko būtina tapatybės nustatymo tikslais, kokio statuso būdamas asmuo bus išklaustas (pvz., šalis, liudytojas, ekspertas, patarėjas techniniais klausimais), kalba, kuria asmuo kalba ir ar būtina į prašomąjį teismą kviesti vertėjų žodžiu.

Šie duomenys yra būtini, kad (prašomasis) Portugalijos teismas galėtų, viena vertus, imtis veiksmų ir pakviesti vertėjų žodžiu ir, kita vertus, patikrinti numatomo apklausti asmens dalyvavimą vaizdo konferencijai paskirtu laiku.

Tačiau, kadangi Portugalijos teisėjas byloje nedalyvauja, priesaika per vaizdo konferenciją duodama prašančiosios valstybės narės teismo teisėjo akivaizdoje. Tas pats taikoma pirminei apklausai, jeigu ji rengiama, taip pat klausimams, susijusiems su tinkamumu arba atsisakymu duoti parodymus arba liudytojų atleidimu nuo pareigos duoti parodymus, nes juos sprendžia prašančiojo teismo teisėjas pagal prašančiosios valstybės narės civilinio proceso teisę, kaip numatyta 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnio 6 dalyje.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Prašantysis teismas ir prašomasis teismas (kai tik centrinė įstaiga jį nustatė) turėtų užmegzti tiesioginį tarpusavio ryšį, kad suplanuotų vaizdo konferenciją ir susitartų dėl išankstinės bandomosios vaizdo konferencijos datos.

Dėl praktinių priežasčių, jeigu tai įmanoma, bandomąsias vaizdo konferencijas geriau rengti prieš informuojant liudytoją; šiuo tikslu bandomosios vaizdo konferencijos data turi būti numatoma pakankamai anksti, kad būtų galima laiku informuoti liudytoją.

Bandomosios vaizdo konferencijos dieną ir vaizdo konferencijos posėdžio dieną kiekviename teisme turėtų dalyvauti IT technikos specialistas, telekomunikacijų technikos specialistas arba atitinkamų žinių turintis teismo pareigūnas.

Portugalijoje teismuose vykstančias vaizdo konferencijas aptarnauja Finansų valdymo ir teisingumo infrastruktūros instituto (*Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça* arba IGFEJ) specialieji darbuotojai.

Taip IGFEJ gali patikrinti, ar yra tenkinamos būtinos vaizdo konferencijos rengimo techninės sąlygos, iš karto imtis veiksmų, jeigu teismams kiltų tarpusavio ryšio nesklandumų, ir stebėti bandomąsias vaizdo konferencijas. (Prašantysis) Portugalijos teismas pirmiausia turi prašyti IGFEJ sudaryti būtinas technines sąlygas vaizdo konferencijai, įsikišti ir pašalinti kilusias teismų tarpusavio ryšio kliūtis ir stebėti bandomąsias vaizdo konferencijas.

Vaizdo konferencijos planavimas kitoje valstybėje narėje Portugalijos teismo prašymu

(Prašantysis) Portugalijos teismas pirmiausia turi prašyti IGFEJ sudaryti būtinas technines sąlygas vaizdo konferencijai, įsikišti ir pašalinti kilusias teismų tarpusavio ryšio kliūtis ir stebėti bandomąsias vaizdo konferencijas.

Siekdamas pašalinti techninius nesklandumus, Portugalijos teismas prašomosios valstybės narės teismo prašo paskirti atsakingą vaizdo konferencijų aptarnavimo darbuotoją, kuris stebėtų bandomąją vaizdo konferenciją ir (arba) teiktų būtiną techninę pagalbą, bendradarbiaudamas su Portugalijos technikos specialistais.

Jeigu prašančioji šalis yra Portugalijos teismas, paprastai jis prašo EJM-civil (Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose) informacijos centro Portugalijoje pagalbos, ir šis centras tiesiogiai kreipiasi į prašomuosius teismus, kad nustatytų bandomosios ir tikrosios vaizdo konferencijos datą. Jeigu informacijos centras sužino apie techninius nesklandumus, jis tiesiogiai susisieks su kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės darbuotojais, atsakingais už vaizdo konferencijas, prašo būtinų jungčių, informacijos ar techninių pakeitimų ir atitinkamai informuoja dalyvaujančius teismus. Taip galima įveikti kalbos barjerą ir sėkmingai surengti vaizdo konferenciją.

Vaizdo konferencijos planavimas Portugalijos teisme kitos valstybės narės prašymu

Portugalijoje centrinė įstaiga, atsakinga už kitos valstybės narės prašymų gavimą ir priėmimą pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį yra Teisingumo administravimo generalinis direktoratas (*Direcção-Geral da Administração da Justiça* arba DGAJ). Priėmus prašymą, DGAJ prašančiosios valstybės narės teismui nurodo (prašomąjį) Portugalijos teismą, kuriame bus rengiama vaizdo konferencija. Po to prašantysis ir prašomasis teismas turi tiesiogiai susitarti tarpusavyje dėl to, kada pirmiausia bus rengiama bandomoji konferencija ir kada – vaizdo konferencijos posėdis. DGAJ kaip centrinė įstaiga padeda prašančiajam ir prašomajam teismui tiesiogiai palaikyti ryšius, taip pat ryšius su IGFEJ vaizdo konferencijos darbuotojų komanda, kad būtų pašalinti visi techniniai nesklandumai. Be to, EJM-civil informacijos centras Portugalijoje paprašytas gali padėti palaikyti reikalingus ryšius. Palaikydami tiesioginį ryšį, teismai rezervuoja vaizdo konferencijų kambarį ir paskiria darbuotojus, kurie nustatytų technines jungtis ir stebėtų vaizdo konferencijas atitinkamai prašančiame ir prašomajame teisme. Portugalijoje paprastai pasirenkamas atitinkamų žinių turintis teismo pareigūnas, pageidautina kartu su Portugalijos teismo IT technikos specialistu.

Jeigu vaizdo konferencija rengiama naudojant IP, tai būtina turi būti daroma iš Portugalijos. Šiuo tikslu Portugalijos teismas iš anksto prašo IGFEJ užtikrinti išorinę jungtį.

Jeigu vaizdo konferencijos rengiamos per telefono liniją (ISDN), su Portugalijos teismais galima susijungti iš kitų valstybių narių teismų.

Jeigu kyla techninių nesklandumų, reikiamą pagalbą gali suteikti Portugalijos teismo arba IGFEJ IT technikos specialistas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Pateikiant prašymą surengti vaizdo konferenciją į 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento Nr. 1206/2001 priedo I formos 12 laukelį turi būti įrašoma toliau nurodyta informacija.

1. Prašančiojo teismo naudojamos vaizdo konferencijos įrangos techninė informacija, būtent:

naudojamas ryšio protokolas (pvz., H.323, H.320);

vaizdo protokolai (pvz., H.261, H.263 ir H.264);

garso protokolai (pvz., G.711a, G.711u, G.722, G.729);

jei reikia, turinio dalijimosi protokolas (pvz., H.239 arba BFCP (SIP));

saugumas: H.235 ir atitinkamas palaikomas šifravimas;

maksimalus palaikomas dažnių juostos plotis;

atskirai MCU arba tinklų sietuvo įranga;

jeigu tai yra MCU arba tinklų sietuvas, ar yra IVR.

2. Teismo ISDN ir (arba) viešo IP ryšio informacija.

Vaizdo konferencijos techniniai duomenys:

naudojamas ryšių protokolas: H.323;

saugumas: H.235 AES;

maksimalus palaikomas dažnių juostos plotis: 256kbps;

3. Prašymas prieš duodant parodymus numatyti bandomosios vaizdo konferencijos datą.

4. Asmens, teikiančio pagalbą vaizdo konferencijos metu (pageidautina, kad tai būtų teismo pareigūnas kartu su IT ar telekomunikacijų technikos specialistu, padedančiu teismui), vardas, pavardė ir tiesioginiai kontaktiniai duomenys (telefono, fakso numeris ir e. pašto adresas).

5. Vaizdo konferencijų ryšiui palaikyti gali būti naudojamos tokios platformos kaip *Webex*, *Zoom*, *Teams* arba *Skype*, kuriomis – kaip alternatyva ISDN ir IP ryšiui bei siekiant išvengti ryšio ribojimų dėl tinklo ir ugniasienės nustatymų – galima naudotis pasitelkiant teismuose įdiegtą įrangą.

Tokiu atveju vaizdo konferencijoje dalyvaujantys teismai turėtų iš anksto susitarti dėl planuojamos naudoti platformos, nes Portugalijos teismo pareigūnas turės paprašyti, kad vietos IT technikos specialistas įdiegtų reikiamą programinę įrangą į vaizdo konferencijos įrangą.

Bet kuriuo atveju, siekiant nustatyti, ar reikės techninės pagalbos, visada iš anksto turėtų būti reikalaujama atlikti ryšio bandymą.

Pastaba:

Šioje informacijos suvestinėje pateikta informacija nėra privaloma EJM-civil informacijos centrui, teismams ar kitiems subjektams ir institucijoms. Taip pat vis dar reikia susipažinti su galiojančiais teisės aktais. Teisės aktai turi būti nuolat atnaujinami ir juos taikant reikia atsižvelgti į aiškinimo teismų praktikoje raidą.

Paskutinis naujinimas: 30/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Rumunija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip. Šiuo atveju taikytinas Įstatymas Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, konkrečiau jo 25 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 35 straipsnio 3 dalis.

Nurodyta Rumunijos teisminei institucijai gali nuspręsti taikyti specialią procedūrą, jeigu to prašo prašančioji teisminei institucijai, tik jeigu tai neprieštarauja Rumunijos teisei. Rumunijos teismas praneša prašančiajai teisminei institucijai apie teismo pavedimų procedūros datą ir vietą, be to, jis gali leisti dalyvauti užsienio teismų teisėjams. Pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 3 straipsnio 3 dalį Teisingumo ministerija vykdo pareigas, susijusias su sprendimais dėl prašymų, pateiktų pagal šio reglamento 17 straipsnį.

Vaizdo konferencija turėtų vykti dalyvaujant apylinkės teismo, turinčio jurisdikciją įrodymų rinkimo vietoje, teisėjui, prireikus padedamam vertėjo žodžiu. Šis teisėjas turi patikrinti numatomo apklausti asmens tapatybę ir užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių Rumunijos teisės principų.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Ne. Pagal teismo pavedimų procedūrą gali būti išklausomi liudytojai ar kiti asmenys (Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 17 straipsnis).

Vis dėlto pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 26 straipsnio 2 dalį teismo pavedimų procedūrą galima atsisakyti vykdyti, jeigu asmuo, kurį numatoma apklausti, negali liudyti dėl tam tikrų Rumunijos teisėje nustatytų draudimų arba jeigu dokumentai, kuriuos reikia perduoti ar tirti, negali būti platinami.

Be to, pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 315, 316 ir 317 straipsnius kaip liudytojai negali būti apklausiami: giminaičiai arba sutuoktinio giminaičiai iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniai, buvę sutuoktiniai, sužadėtiniai ar sugyventiniai, asmenys, kurių santykiai priešiški ar kurie yra konkrečiai suinteresuoti vienos iš šalių atžvilgiu, asmenys, paskelbti neveiksniūs, ir asmenys, nuteisti už melagingus parodymus. Tačiau šalys gali aiškiai arba numanomai susitarti, kad kaip liudytojai taip pat gali būti apklausiami: giminės ir sutuoktinio giminės iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniai, buvę sutuoktiniai, sužadėtiniai ar sugyventiniai, asmenys, kurių santykiai priešiški ar kurie yra konkrečiai suinteresuoti vienos iš šalių atžvilgiu.

Teismo bylose dėl tėvystės nustatymo, santuokos nutraukimo ir kitų šeimos santykių gali būti apklausiami giminės ir sutuoktinio giminės iki trečiojo laipsnio (įskaitytinai), išskyrus palikuonis.

Nuo pareigos duoti parodymus atleidžiami šie asmenys:

- 1) dvasininkai, gydytojai, vaistinininkai, advokatai, notarai, antstoliai, tarpininkai, akušerės ir slaugės, taip pat visi kiti specialistai, kurie pagal teisės aktus privalo užtikrinti konfidencialumą arba saugoti profesinę paslaptį, susijusią su faktinėmis aplinkybėmis, kurias jie sužinojo darbe arba versdamiesi savo profesine veikla, net jeigu ją jau nutraukė;
- 2) teisėjai, prokurorai ir valstybės pareigūnai, net jeigu jie jau nebeeina pareigų, dėl slaptų aplinkybių, apie kurias jie sužinojo eidami pareigas;
- 3) asmenys, kuriems ar kurių giminaičiams ar jų sutuoktinio giminaičiams iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniams, buvusiems sutuoktiniams, sužadėtiniams ar sugyventiniams gali kilti baudžiamosios sankcijos ar viešo pasmerkimo grėsmė.

Šie asmenys, išskyrus dvasininkus, vis dėlto gali duoti parodymus, jeigu šalis, suinteresuota šios paslapties išsaugojimu, atleidžia juos nuo konfidencialumo ar profesinės paslapties pareigos, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose numatyta kitaip. Teisėjai, prokurorai ir valstybės pareigūnai taip pat gali duoti parodymus, jeigu institucija, kuriai jie dirba ar dirbo, dėl to duoda sutikimą.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jokių apribojimų nėra. Pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 17 straipsnį per teismo pavedimų procedūrą galima išklausti liudytojus ar kitus dalyvaujančius asmenis, gauti dokumentus, parengti eksperto išvadą, taip pat atlikti tyrimą ar gauti kitus būtinus dokumentus ar informaciją konkrečiai bylai išspręsti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jokių apribojimų nėra. Vis dėlto pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 16 straipsnį, 261 straipsnio 1 dalį ir 314 straipsnį įrodymus gauna bylą nagrinėjantis teismas. Jeigu dėl objektyvių priežasčių įrodymus galima gauti tik už teismo buveinės vietos ribų, taikant teismo pavedimų procedūrą įrodymus gali rinkti to paties ar net žemesnio lygmens teismas, jeigu toje vietovėje nėra to paties lygmens teismo. Teismas, kuriam tai patikėta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba netgi joms nedalyvaujant, jeigu jos buvo teisėtai pašauktos į teismą, ir kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, jis atlieka tokias pat pareigas kaip ir besikreipiantis teismas. Jeigu liudytojas dėl ligos ar kitos rimtos klūtys negali dalyvauti teisme, jis gali būti išklaustas savo buvimo vietoje, tačiau būtina taikyti šalių šaukimo į teismą procedūrą.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, tai yra leidžiama pagal Įstatymo Nr. 304/2004 dėl teismų veiklos organizavimo (nauja redakcija) 13 straipsnį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) rumunų kalba;

b) rumunų kalba, nes prašomasis Rumunijos teismas turėtų surašyti apklausos protokolą, kuriame nurodoma apklausos data ir apklausos vieta, apklausto asmens tapatybė, informacija apie priesaikos davimą, apklausos techninės sąlygos ir kt.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Prašantysis teismas yra atsakingas už vertėjų žodžiu suteikimą pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 27 straipsnį. Prireikus prašomasis Rumunijos teismas gali padėti surasti vertėją žodžiu iš Rumunijos, pateikdamas prašančiajam teismui vertėjų žodžiu sąrašą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Bent vienas mėnuo ir ne ilgiau kaip trys mėnesiai.

Šiuo atveju taikytinas Įstatymas Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, konkrečiai jo 25 straipsnio 3 dalis.

Rumunijos teismas praneša prašančiajai teisminei institucijai apie teismo pavedimų procedūros datą ir laiką. Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 261 straipsnio 4 dalį teismas, kuriam tai patikėta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba net joms nedalyvaujant, jeigu jos teisėtai pašauktos į teismą, ir, kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, turi tas pačias pareigas kaip ir besikreipiantis teismas.

Tačiau kadangi santykiuose su užsienio įstaigomis yra taikomos dvi procedūros (pranešimo procedūra renkant įrodymus), manome, kad praktiškai laikotarpis turėtų būti bent vienas mėnuo ir ne ilgiau kaip 3 mėnesiai, laikantis esamų nuostatų dėl:

– 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančiame Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 numatyto prašymo įteikti dokumentus vykdymo, t. y. reikėtų numatyti bent 1 mėnesio terminą, kuris yra būtinas siekiant faktiškai įvykdyti prašymą įteikti dokumentus paštu kartu su gavimo patvirtinimu;

– prašančiojo teismo pareigų tenkinti prašomojo teismo prašymus dėl papildomos informacijos teikimo arba išankstinio mokėjimo ar užstato sumokėjimo ir pan., kaip nurodyta 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.

Priežastys būtų susijusios su laiku, skirtu korespondencijos su prašančiuoju teismu ar liudytoju vertimui, ir laiku, skirtu laiškamams siųsti į užsienį, dideliu darbo krūviu, o ne vien su vaizdo konferencijos grafiku.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidų neįmanoma apskaičiuoti, nes jos skiriasi atsižvelgiant į laiką ir valstybę. Jos turėtų būti sumokamos banko pavedimu į apeliacinio teismo kaip antrinės leidimą suteikiančios įstaigos sąskaitą arba į apylinkės teismo kaip trečiosios leidimą suteikiančios įstaigos sąskaitą. Prašomojo Rumunijos teismo išlaidas, patirtas dėl vaizdo ryšio, jo užtikrinimo prašančiojoje valstybėje, užmokesčio vertėjams žodžiu ir išmokų liudytojams bei ekspertams, taip pat išlaidų, patirtų dėl kelionės į prašomąją valstybę, kompensuoja prašantysis užsienio valstybės teismas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmuo, kuris turi būti apklaustas, taip pat turėtų būti šaukiamas į teismą pagal naujojo Rumunijos civilinio proceso kodekso nuostatas. Šiam asmeniui prašomojo Rumunijos teismo siunčiamame šaukime reikėtų pranešti, kad dalyvavimas teismo posėdyje yra savanoriškas, priimant sprendimą, kuriuo prašantysis teismas patvirtina įrodymų rinkimą, ar bet kuriuo kitu dokumentu.

Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 261 straipsnio 4 dalį teismas, kuriam tai yra pavesta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba joms net nedalyvaujant, jeigu jos yra teisėtai pašauktos į teismą, ir kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, jam tenka tos pačios pareigos kaip ir besikreipiančiam teismui.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 318 straipsnį, prieš išklausydamas parodymus, pirmininkas paprašo liudytojo nurodyti savo vardą, pavardę, profesiją, nuolatinę gyvenamąją vietą ir amžių, ar jis yra vienas iš šalių ar jos sutuoktinio giminaitis ir kokio laipsnio giminystės ryšiai juos sieja, ir ar jis nėra priklausomas nuo vienos iš šalių. Tada pirmininkas atkreipia liudytojų dėmesį į pareigą duoti priesaiką ir jos reikšmę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal naujojo Rumunijos civilinio proceso kodekso 319 ir 320 straipsnius prieš išklausant liudytoją jis duoda tokią priesaiką: „Prisiekiu sakyti tiesą ir nieko nenutylėti. Tepadede man Dievas!“.

Liudytojas duoda šią priesaiką uždėjęs ranką ant kryžiaus arba Biblijos. Kalbant apie Dievo paminėjimą priesaikos tekste, ši dalis gali būti keičiama atsižvelgiant į liudytojo religinius įsitikinimus. Minėtos nuostatos netaikomos liudytojui, kurio religija nėra krikščionybė.

Jokio tikėjimo neišpažįstantis liudytojas duoda tokią priesaiką: „Savo garbe ir sąžine prisiekiu sakyti tiesą ir nieko nenutylėti“.

Liudytojai, kurie dėl sąžinės ar tikėjimo neduoda priesaikos, ištaria teismui tokius žodžius: „Isipareigoju sakyti tiesą ir nieko nenutylėti“.

Nebyliai ir kurtieji duoda priesaiką transkribuodami priesaikos tekstą ir pasirašydami jį, klausos negalia turintys asmenys ištaria priesaiką, o kurčnebyliai duoda priesaiką gestų kalba, padedami vertėjo.

Po to, kai liudytojas duoda priesaiką, pirmininkas atkreipia jo dėmesį į tai, kad, nesakydamas tiesos, jis daro nusikaltimą – duoda melagingus parodymus. Visa tai pažymima rašytiniame pareiškime.

Vaikai iki 14 metų, negebantys teismo posėdžio metu priimti sprendimų, gali būti išklaustyti neprisiekę ir dėl to jiems nedraudžiama būti išklaustytiems, tačiau teismas atkreipia jų dėmesį į tai, kad jie turėtų sakyti tiesą, ir vertindamas jų parodymus atsižvelgia į ypatingą jų padėtį.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kontaktiniai asmenys gali būti apeliacinių teismų IT specialistai, teismo raštinės darbuotojas arba teisėjas. Maždaug 144 iš 244 teismų yra vaizdo konferencijos įranga. Kiekviename iš šių 144 teismų yra 2 vaizdo konferencijos įrangos komplektai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Paskutinis naujinimas: 09/03/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Slovėnija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymus galima rinkti per vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, arba šios valstybės narės teismas gali tai daryti tiesiogiai. Visose civilinėse ir komercinėse bylose taikomas Civilinio proceso kodekso (*Zakon o pravdnem postopku*, toliau – ZPP) 114a straipsnis, kuriame numatyta, kad jeigu šalys sutinka, teismas gali leisti šalims ir jų teisiniam atstovams per posėdį būti skirtingose vietose ir atlikti procesinius veiksmus toje vietoje tik jeigu iš teismo posėdžio rengimo vietos iki šalių ir atstovų buvimo vietos ar vietų, ir atvirkščiai, įmanomas vaizdo ir garso perdavimas (vaizdo konferencija). Laikantis šių sąlygų teismas taip pat gali nuspręsti rinkti įrodymus apklausdamas šalis ir liudytojus, taip pat apklausdamas ekspertus.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencija gali būti naudojama šalims ir liudytojams apklausti, taip pat ekspertui apklausti. Šalys ir atstovai (pavyzdžiui, advokatai) visus procesinius veiksmus gali atlikti per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Paprastai šalys ir teisiniai atstovai visus procesinius veiksmus gali atlikti iš atokios vietos. Pagal ZPP per vaizdo konferenciją galima rinkti tik išsamiai išvardytus įrodymus (šalių ir liudytojų apklausa, eksperto apklausa). Todėl vaizdo konferencijos negalima naudoti renkant įrodymus, kai reikia patikrinti vietą arba ištirti dokumentus.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai šalys ir teisiniai atstovai visus procesinius veiksmus gali atlikti iš atokios vietos. Netaikomi jokie apribojimai dėl buvimo vietos, jeigu šalis yra ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

ZPP 125a straipsnyje numatytas garso ir vaizdo įrašymo per teismo posėdį teisinis pagrindas. Pagal šią nuostatą senato pirmininkas gali įpareigoti įrašinėti teismo posėdžio vaizdą ir garsą. Tai reiškia, kad senato pirmininkas, kuris nagrinėja bylą, turi diskreciją nuspręsti, ar bus įrašomas posėdžio garsas ir vaizdas. Pagal 114a straipsnį šalis neturi teisės reikalauti, kad teismas leistų rengti vaizdo konferenciją. Teismas taip pat gali inicijuoti prašymą surengti vaizdo konferenciją, tačiau tokiu atveju reikalingas šalių sutikimas. Sprendimas, kuriuo teismas įpareigoja rengti vaizdo konferenciją, turi būti priimtas likus pakankamai laiko iki numatomo teismo posėdžio, atsižvelgiant į laiką, reikalingą techniškai pasiruošti, ir šalims turi būti pakankamai anksti pranešta apie tai, ar jos turi atvykti į teismą.

Nuo 2011 m. bent vienoje kiekvieno Slovėnijos apylinkės teismo (11 vietovių) patalpoje įrengta visa vaizdo konferencijai ir tokiam ryšiui įrašyti būtina įranga. Galima įrašyti tik garsą ar vaizdą arba ir garsą, ir vaizdą. Teismai taip pat gali naudotis trim mobiliosios vaizdo konferencijos įrangos rinkiniais vietos arba kituose teismuose. Kadangi vaizdo konferencija rengiama centralizuotai, teisėjui įpareigojus, kiekviena vaizdo konferencija gali būti įrašoma.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Pagal reglamento 10–12 straipsnius apklausas gali atlikti prašomasis teismas šio teismo oficialiaja kalba (slovėnų ir nacionalinių bendruomenių kalbomis, kurias oficialiai vartoja šių bendruomenių vietos teismai, t. y. italų arba vengrų), ir prireikus verčiant į šaliai ar kitam bylos dalyviui suprantamą kalbą, jeigu jie to prašo, arba jeigu teismas nustato, kad šalis ar kitas bylos dalyvis nesupranta slovėnų kalbos.

Pagal reglamento 17 straipsnį apklausą tiesiogiai atlieka prašantysis teismas. Tokiu atveju apklausa gali būti atliekama užsienio kalba, jeigu yra užtikrinamas tinkamas vertimas į šaliai ar kitam bylos dalyviui suprantamą kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu yra pasitelkiami teismo vertėjai, vertėją gali pasikviesti prašomasis arba prašantysis teismas (atsižvelgiant į teismų tarpusavio susitarimą). Be to, teismo vertėjai žodžiu gali būti prašomojo arba prašančiojo teismo ar dar kitoje buvimo vietoje.

Praktiškai teismo vertėjai žodžiu būna asmens, kuriam reikalingas vertimas, buvimo vietoje, t. y. prašomojo teismo vietoje, jeigu apklausos prašantis teismas rengia ją savo kalba pagal reglamento 17 straipsnį arba prašančiojo teismo buvimo vietoje, jeigu apklausą pagal reglamento 10–12 straipsnius rengia prašomasis teismas.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Asmuo, kurį numatoma apklausti, turi būti šaukiamas į teismą asmeniškai ir raštu. Šaukime į teismą, be kita ko, nurodomas asmens apklausos laikas ir vieta. Kai kurie liudytojai dėl senyvo amžiaus, ligos ar sunkios fizinės negalios gali būti apklausiami namuose. Civilinio proceso įstatyme nenurodyta, prieš kiek laiko liudytojams reikia įteikti šaukimą į teismą; tačiau šalims turi būti palikta pakankamai laiko pasirengti teismo posėdžiui – bent 15 dienų nuo šaukimo į teismą įteikimo dienos. Šis terminas netaikomas, jeigu asmuo šaukiamas atvykti į teismą kaip liudytojas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal ZPP 153 straipsnį rinkti įrodymus prašanti šalis turi sumokėti užstatą renkant įrodymus patirtoms išlaidoms padengti. Jeigu įrodymus, kuriuos numatoma rinkti, siūlo abi šalys, teismas gali nuspręsti, kad abi šalys turi įmokėti sumą lygiomis dalimis. Išlaidos kompensuojamos pagal bylos baigtį. Slovėnijos Respublikoje vaizdo konferencijos yra nemokamos.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

ZPP papildomų sąlygų nenustatyta.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš apklausiant liudytojus jie turi nurodyti savo vardą ir pavardę, tėvavardį, profesiją, adresą, gimimo vietą, amžių ir santykį su šalimis (ZPP 238 straipsnio 3 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

ZPP priešais davimas nenumatytas. Pagal 238 straipsnį teismas prieš prasidedant apklausai įspėja liudytojus, kad jie turi sakyti tiesą ir nieko neslėpti, o po to įspėja juos apie melagingų parodymų davimo pasekmes.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

ZPP tokios nuostatos nėra.

Praktiškai likus bent savaitei iki vaizdo konferencijos ryšys išbandomas siekiant patikrinti, ar jis veikia ir yra tinkamos kokybės, taip pat ištaisomi visi trūkumai. Taip užtikrinama, kad per posėdį dalyvaujantis technikos specialistas galėtų nesunkiai valdyti vaizdo konferencijos įrangą, nes bandymus reikia atlikti iš anksto. Teismai pateikdami prašymą arba vėliau apsieičia asmenų, kurie bus atsakingi už techninius vaizdo konferencijos aspektus, kontaktiniais duomenimis.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

ZPP tokios nuostatos nėra.

Praktiškai prašantysis teismas kartu su prašymu siunčia prašomajam teismui formą su visa technine informacija apie vaizdo konferencijos sistemą ir ekspertą, kuris bus atsakingas už vaizdo konferencijos techninius aspektus, kontaktinius duomenis. Abiem teismams reikalinga informacija apie vaizdo konferencijų sistemas, ryšio tipą (ISDN, IP), ryšio greitį, adresą (telefono numeris), bandomosios vaizdo konferencijos kalbą, datą ir laiką, laiko skirtumą, jei jis yra, ir technikos specialisto, atsakingo už techninius klausimus, kontaktiniai duomenys.

Paskutinis naujinimas: 16/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Slovakija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nors Slovakijos teisėje nėra konkrečių taisyklių, pagal kurias įrodymus būtų galima rinkti dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, nėra ir tai draudžiančių nuostatų. Pagal proceso taisyklės teismas renka įrodymus teismo posėdyje, taip pat, jei tai praktiškai įmanoma, ne teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso (*Občianský súdny poriadok*) 122 straipsnis). Gavęs šalių sutikimą, teismas gali surengti žodinį bylos nagrinėjimą per vaizdo konferenciją arba naudodamas kitą ryšių technologiją (Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalis). Iš esmės šalys turi teisę dalyvauti renkant įrodymus.

Įrodymų rinkimui per vaizdo konferenciją speciali tvarka nenustatyta (išskyrus tai, kas nurodyta pirmiau). Todėl taikomas tik įrodymų rinkimo potvarkis (*Nariadenie o výkone dôkazu*), Civilinio proceso kodeksas ir Teismų administracinės ir kanceliarijos taisyklės (*Spravovac a kancelársky poriadok pre súdy*)

(2015 m. – 2005 m. lapkričio 11 d. Slovakijos teisingumo ministro dekretas Nr. 543 dėl apylinkių teismų (*okresné súdy*), apygardų teismų (*krajské súdy*), specializuotųjų teismų (*Špeciálny súd*) ir karo teismų (*vojenské súdy*) administracinių ir kanceliarijos taisyklių).

Visi kiti klausimai sprendžiami teismų tarpusavio susitarimu, padedant EJN.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Slovakijos teisėje netaikomi jokie apribojimai dėl to, koks asmuo gali būti apklausiamas per vaizdo konferenciją. Pagal Civilinio proceso kodekso 125 straipsnį renkant įrodymus gali būti naudojamos visos priemonės, kurios gali būti naudojamos bylos faktinėms aplinkybėms nustatyti. Visų pirma gali būti apklausiamos šalys, liudytojai ir ekspertai.

Pagal Civilinio proceso kodekso 124 straipsnį renkant įrodymus turi būti laikomasi pareigos užtikrinti įslaptintos informacijos konfidencialumą.

Pagal 100 straipsnio 3 dalį, jeigu teismas nusprendžia atsižvelgti į nepilnamečio nuomonę, ši nuomonė sužinoma per vaiko atstovą arba atitinkamą instituciją, atsakingą už vaiku gerovę, teisinę apsaugą ir socialinę rūpybą, arba apklausiant nepilnamečių net nedalyvaujant vaiko tėvams. Aišku, konkretūs apribojimai priklausytų nuo vaiko amžiaus ir teismo pasirinkto apklausos būdo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jokių, išskyrus apribojimus, susijusius su pačiu vaizdo konferencijos pobūdžiu (tai, kad per vaizdo konferenciją neįmanoma apieškoti patalpų ir pan.).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai įrodymai renkami teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o posėdžiai paprastai rengiami teismo pastate (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 25 straipsnis kartu su 35 straipsniu). Dėl techninių priežasčių būtų sunku apklausą surengti kur nors kitur.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Naudojant vaizdo konferencijų įrangą vaizdo konferenciją taip pat galima įrašyti. Vis dėlto pagal Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalį žodinis bylos nagrinėjimas per vaizdo konferenciją gali būti rengiamas tik gavus šalių sutikimą. Be šalių sutikimo taikomos bendrosios Civilinio proceso kodekso 44a straipsnio nuostatos, pagal kurias posėdis taip pat gali būti įrašomas naudojant garso įrašymo įrangą. Toks garso įrašas saugomas duomenų laikmenoje, kuri pridėjama prie bylos medžiagos.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Šis klausimas nėra konkrečiai susijęs su įrodymų rinkimu užsienyje arba per vaizdo konferenciją. Pagal bendrąsias taisykles Slovakijos teismų posėdžiai visada rengiami oficialiaja kalba, o prireikus kviečiami vertėjai žodžiu.

Jeigu renkant įrodymus dalyvauja teismas, reikėtų, kad prašymą gaunantis teismas surengtų teismo posėdį ir kad todėl įrodymai būtų renkami šio teismo kalba. Jeigu teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal 17 straipsnį, jis tai daro savo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Slovakijos teisėje šiuo klausimu nėra jokios nuostatos. Vertėjai žodžiu parūpinami *ad hoc*, atitinkamiems teismams susitarus tarpusavyje.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Slovakijos teisėje nėra jokių konkrečių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Taikomos bendros taisyklės dėl posėdžių rengimo ir liudytojų bei šalių šaukimo į teismą. Paprastai teismai įrodymus renka per posėdžius (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o šaukimas į teismą turi būti įteiktas pakankamai anksti, kad būtų paisoma teisės aktuose nustatyto pasirengimo teismo posėdžiui termino (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 46 straipsnio 3 dalis), kuris „paprastai yra 5 dienos iki numatytos teismo posėdžio datos“ (Civilinio proceso kodekso 115 straipsnio 2 dalis).

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Slovakijos teismai netaiko mokesčių už vaizdo konferencijas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Apskritai teismas posėdžio pradžioje turi pranešti asmeniui apie jo procesines teises ir pareigas. Tai netaikoma, jeigu šiems asmenims atstovauja advokatas (*advokát*). (Civilinio proceso kodekso 5 straipsnis).

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Dėl specialios procedūros sprendžiama atitinkamų teismų *ad hoc* sudaromu tarpusavio susitarimu. Taikomos bendrosios nuostatos dėl apklausiamo asmens tapatybės patikros. Šiose nuostatose nurodyta, kad teismo posėdžio pradžioje turi būti nustatoma liudytojo tapatybė ir visos aplinkybės, kurios galėtų paveikti liudytojo patikimumą (šeimos ryšiai ir pan., Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaiškoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Slovakijos teisėje yra specialiosios nuostatos, kuriomis šie klausimai reglamentuojami tik baudžiamosiose, o ne civilinėse bylose.

Tačiau pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalį teismai kiekvieno teismo posėdžio pradžioje informuoja liudytojus apie jų parodymų svarbą, liudytojų teises ir pareigas (sakyti tiesą ir nieko nenutylėti) ir baudžiamąsias melagingų parodymų pasekmes. Pažymėtina, kad ši teisės akto nuostata (dėl melagingų parodymų) netaikoma bylos šalims.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visi Slovakijos teismai turi administratorių, kurio galima prašyti suplanuoti išbandyti vaizdo ryšį, nustatyti posėdžio datą ir pan. Administratorius yra apmokytas dirbti su vaizdo konferencijos įranga. Kilus sunkumams administratorius gali susisiekti su teismo technikos specialistu ir pasirūpinti, kad šis specialistas atvyktų į teismo posėdžio dieną.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Būtina techninė informacija, kad būtų nustatytas ryšys su prašančiojo teismo įranga.

Paskutinis naujinimas: 16/02/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Suomija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Gali būti taikomos abi procedūros. Prašyme reikėtų aiškiai nurodyti, kurią procedūrą prašantysis teismas turi omenyje.

Jeigu prašymai pateikiami pagal reglamento 10–12 straipsnius, teismo posėdžiui taikomos Teismo proceso kodekso nuostatos, susijusios su įrodymų pateikimu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Civilinės ir komercinės teisės bylose tokių apribojimų nėra. Ekspertai ir šalis taip pat gali būti apklausiami per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nėra.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Ne.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Vaizdo konferencija rengiamų posėdžių nedraudžiama įrašinėti, tačiau ne visuose teismuose yra reikalinga įranga. Pateikiant prašymą šiuo tikslu reikėtų pateikti atskirą užklausą.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, posėdis rengiamas suomių arba švedų kalba. Jeigu pagal 17 straipsnį rengiamas tiesioginis posėdis, prašantysis teismas nusprendžia, kokią kalbą vartoti.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, dėl vertėjų dalyvavimo ir buvimo vietos susitaria prašantysis ir gaunantysis teismai. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas yra atsakingas už vertėjų dalyvavimą ir sprendimą dėl jų buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirėngimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, gaunantysis teismas siunčia asmeniui, kurį numatoma apklausti, rašytinį šaukimą į teismą. Geriausia būtų, jeigu tarp pranešimo įteikimo ir posėdžio dienos būtų bent dvi ar trys savaitės. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas yra atsakingas už pranešimo įteikimą ir būtiną pasirėngimą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu asmuo apklausiamas pagal reglamento 10–12 straipsnius teisme, kuriame yra vaizdo įranga, paprastai dėl vaizdo konferencijos įrangos naudojimo papildomų išlaidų nepatiriama. Jeigu pagal 17 straipsnį asmuo apklausiamas ne teisme, prašantysis teismas atsako už vaizdo konferencijos išlaidas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašymą pagal reglamento 17 straipsnio 2 dalį pateikęs teismas privalo atitinkamiems asmenims pranešti, kad įrodymai renkami savanoriškai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, gaunantysis teismas nustato asmens, kurį numatoma apklausti, tapatybę ir prireikus patikrina ją pagal šio asmens tapatybės kortelę arba pasą. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas privalo patikrinti asmens, kurį numatoma apklausti, tapatybę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį priešaiškų davimui netaikomi jokie ypatingi reikalavimai. Priesaika duodama pagal teisės aktus, taikomus liudytojų apklausiančiam teismui.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Gaunantysis teismas nurodo tokio kontaktinio asmens vardą ir pavardę.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

– Būtų geriausia, jeigu prašantysis teismas nurodytų kontaktinius asmenis, kurie yra atsakingi už techninius klausimus ir su byla susijusius (teisinius) klausimus.

– Prašyme turėtų būti nurodyti kontaktinių asmenų kontaktiniai duomenys (e. pašto adresas ir (arba) telefono numeris), kad su jais būtų galima susisiekti ir per teismo posėdį, jeigu kiltų sunkumų dėl vaizdo ryšio ar panašių klausimų.

– Jeigu valstybės yra skirtingose laiko zonose, prašyme reikėtų nurodyti, ar paminėtas laikas yra prašančiosios, ar gaunančiosios valstybės laikas.

Paskutinis naujinimas: 09/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismų tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Švedija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymai gali būti renkami per vaizdo konferenciją dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui arba tiesiogiai šios valstybės narės teismo.

Pagal Įstatymo (2003:493) dėl EB Reglamento dėl įrodymų rinkimo civilinėse ir komercinėse bylose (toliau – Įrodymų rinkimo reglamentas) 5 straipsnį įrodymus renka apylinkių teismai (*tingsrätter*). Teismas taikys Teismo proceso kodekso (*rättegångsbalken*) 35 skyriaus 8–11 straipsniuose nustatytas taisykles dėl įrodymų rinkimo ne pagrindinio posėdžio metu, išskyrus kuomet reglamente nustatyta kitaip.

Reikėtų pažymėti, kad tais atvejais, kai Įrodymų rinkimo reglamentas netaikomas, taikomos kitų teisės aktų nuostatos, pavyzdžiui, Įstatymo (1946:816) dėl įrodymų rinkimo užsienio teisme nuostatos.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Per vaizdo konferenciją gali būti apklausiami bet kuri šalis, kurią reikia apklausti byloje.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nenustatyta jokių specialių apribojimų.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įrodymus renka apylinkių teismai. Kitu atveju nenustatyta jokių specialių apribojimų.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, tai leidžiama, yra prieinama įranga.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Posėdis turi vykti švedų kalba, tačiau teismas gali pakviesti vertėją žodžiu.

b) Tai priklauso nuo prašančiosios valstybės taisyklių.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu apklausa vykdoma Švedijoje, sprendimą dėl vertėjų žodžiu priima Švedijos teismas.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Prašomasis teismas išsiunčia šaukimą asmeniui, kurį reikia apklausti. Šaukime nurodomas laikas ir vieta. Teisės aktuose nenustatyta reikalavimų dėl to, kiek laiko turi būti skiriama sprendimui dėl teismo posėdžio datos priimti.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu to prašo Švedijos teismas, prašantysis teismas turi padengti ekspertų ir vertėjų žodžiu išlaidas, taip pat išlaidas, patirtas dėl vykdymo prašymo pagal specialią procedūrą, ir ryšių technologijų išlaidas, pavyzdžiui, vaizdo ir telekonferencijos išlaidas (žr. Įrodymų rinkimo reglamento 18 straipsnio 2 dalį ir 10 straipsnio 3 bei 4 dalis).

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašantysis teismas turi pranešti atitinkamam asmeniui, kad įrodymai pagal Įrodymų rinkimo reglamento 17 straipsnį renkami savanoriškai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Šiuo tikslu asmens tapatybės patikrai netaikoma jokia speciali tvarka.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Paprastai taikomos nacionalinės taisyklės dėl priesaikų, o 17 straipsnio taikymui nenustatyta jokių konkrečių sąlygų ar informavimo reikalavimų.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visuose teismuose yra darbuotojų, galinčių valdyti vaizdo konferencijų įrangą.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Paprastai papildomos informacijos nereikalaujama.

Paskutinis naujinimas: 02/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Anglija ir Velsas

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Anglijos ir Velso teismuose įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – įrodymai gali būti renkami dalyvaujant kitos valstybės narės teismui arba juos tiesiogiai renka tos valstybės narės teismas. Įrodymų rinkimo procedūros nustatytos [Civilinio proceso taisyklių 32 dalyje](#). 32.3 taisyklėje nustatyta, kad teismas gali leisti liudytojui teikti parodymus naudojantis vaizdo ryšiu arba kitomis priemonėmis. Daugiau informacijos galima rasti [Praktinių nurodymų Nr. 32 3 priede](#).

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių panašaus pobūdžio apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti, kai prašymai teikiami pagal 10–12 arba 17 straipsnius. Jeigu prašymas patenka į Reglamento Nr. 1206/2001 taikymo sritį ir yra suderinamas su Anglijos ir Velso teise, gali būti apklausiamas bet kuris reikiamas asmuo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jeigu prašymas pateikti įrodymus atitinka Anglijos ir Velso teisę ir įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferenciją, apribojimai dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti, pobūdžio netaikomi.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Kai prašymas pateiktas pagal 10–12 straipsnius, paprastai apklausa vyksta teisme, tačiau tai nėra privaloma. Vaizdo konferencija dėl pagal 17 straipsnį pateikto prašymo gali būti surengta bet kur, tačiau prašančiosios valstybės narės teismui bus siūloma rinktis liudytojams artimiausią teismą, kuriame yra reikiama įranga.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Šiuo metu Anglijoje ir Velse nėra įrangos apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti. Jeigu reikalingas įrašas, bylos šalis turi imtis priemonių, kad įrašas būtų padarytas parodymų davimo vietoje arba vietoje, kur tai stebima.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, apklausa turi vykti anglų kalba arba, jeigu apklausa vykdoma valų kalba, – valų kalba.

b) Apklausoms, kai įrodymai renkami tiesiogiai, kalbos reikalavimai nenustatyti, tačiau prašančioji valstybė narė turi užtikrinti, kad liudytojams, kurie nesupranta kalbos, kuria turi būti vykdoma apklausa, būtų teikiamos vertimo žodžiu paslaugos.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius ir liudytojui reikalingas vertėjas žodžiu, kad suprastų anglų kalbą, vertėją žodžiu parūpina Anglijos ir Velso teisminės institucijos. Jeigu liudytojui vertimas žodžiu nereikalingas, tačiau prašantysis teismas negali suprasti anglų kalbos, tas teismas turi pats pasirūpinti vertimo žodžiu paslaugomis. Tokiomis aplinkybėmis vertėjo žodžiu buvimo vietai netaikomi jokie apribojimai, tačiau dėl praktinių sumetimų vertėjui žodžiu veikiausiai būtų patogiau būti prašančiajame teisme.

Prašantysis teismas atsakingas, kad būtų pasirūpinta vertimu žodžiu, kai prašymai teikiami pagal 17 straipsnį. Šiuo atveju taip pat nėra jokių apribojimų dėl vertėjo žodžiu buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, viską organizuoja prašomasis teismas. Pagal 17 straipsnį, kai Anglijos ir Velso Centrinė įstaiga leido tiesiogiai rinkti įrodymus, šis teismas turėtų pranešti prašančiajam teismui, koks yra apklaustinam asmeniui artimiausias teismas, kuriame yra vaizdo konferencijų įrenginiai. Tada prašantysis teismas turi tiesiogiai susisiekti su siūlomu teismu, kad būtų imtasi reikiamų priemonių. Centrinė įstaiga teismui, kuriame yra vaizdo konferencijų įranga, praneša, kad su juo susisieks prašantysis teismas.

Prašantysis teismas turėtų išsiaiškinti, kada yra galimybė naudotis vaizdo konferencijų įranga, ir tada susisiekti su apklaustinu asmeniu, kad būtų sutartas abiem tinkamas laikas. Reikiamiems veiksams atlikti rekomenduojama skirti bent mėnesį.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos priklauso nuo tam tikrų aplinkybių, įskaitant vaizdo konferencijos vietą (t. y. priklausomai nuo to, ar tai teismas, ar kitokios patalpos), apklausos laiką (t. y. jeigu apklausa vykdoma ne teismo darbo valandomis, darbuotojai turės dirbti ilgiau), specialių procedūrų poreikį; išlaidas dėl įrenginių naudojimo. Prašomasis teismas pateikia informaciją prašančiajam teismui apie išlaidas. Mokėjimas turėtų būti atliekamas Jungtinės Karalystės svarais sterlingais grynaisiais pinigais, banko vekseliu arba elektroniniu būdu, kai yra tokia galimybė.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Kai prašymą įrodymus rinkti tiesiogiai pagal 17 straipsnį patenkina Anglijos ir Velso Centrinė įstaiga, duotame nurodyme bus nurodyta, kad prašantysis teismas privalo informuoti apklausiamą asmenį, kad jo dalyvavimas apklausoje yra savanoriškas ir kad jis gali nutraukti apklausą bet kuriuo proceso metu. Prašančiojo teismo prašoma nusiųsti šio nurodymo kopiją apklausiamam asmeniui, kai imamasi vaizdo konferencijos organizavimo veiksmų.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Kai asmenį apklausia Anglijos ir Velso teismas, dalyvaujant prašančiajam teismui, pagal 10–12 straipsnius, reikalaujama, kad tas asmuo prisiektų arba padarytų pareiškimą, kuriame jis turi patvirtinti savo tapatybę. Kai prašantysis teismas įrodymus renka tiesiogiai pagal 17 straipsnį, šis teismas turi imtis visų, jo nuomone, reikalingų priemonių, kad patikrintų apklausiamo asmens tapatybę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaisoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaisa?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, priešaisa duodama arba pareiškimas daromas pagal įprastines Anglijos ir Velso teismuose taikomas procesines taisykles. Kai prašymas pateikiamas pagal 17 straipsnį, teismas turėtų informuoti prašomąjį teismą apie reikalavimus dėl visų priešaisų, kad būtų pasirūpinta tinkamomis knygomis.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, reikalingus organizacinius veiksmus atlieka prašomasis teismas. Kai Anglijos ir Velso Centrinė įstaiga leidžia patenkinti pagal 17 straipsnį pateiktą prašymą, ji informuoja teismą, kuriame yra vaizdo konferencijų įranga, kad su juo susisieks prašantysis teismas ir kad su prašančiuoju teismu jis turėtų bendradarbiauti, kad būtų užtikrinta, jog per apklausą būtų asmuo, galintis valdyti vaizdo konferencijų įrangą ir spręsti visas technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Kai prašymas pateikiamas pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas turėtų informuoti prašomąjį teismą, jeigu apklausiamas asmuo turi kokių nors specialių reikalavimų, pavyzdžiui, reikalinga galimybė patekti su neįgaliojo vežimėliu arba naudotis indukcinės kilpos sistema, kai naudojami klausos aparatai.

Paskutinis naujinimas: 31/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Šiaurės Airija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Šiaurės Airijos teismuose įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – įrodymai gali būti renkami dalyvaujant kitos valstybės narės teismui arba juos tiesiogiai renka tos valstybės narės teismas. Įrodymų rinkimo procedūros nustatytos Aukščiausiojo Teismo procedūros reglamento 38 nuostatoje¹ (2005 m. Aukščiausiojo Teismo procedūros reglamentas (Šiaurės Airija) (Pakeitimas Nr. 2)).

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių panašaus pobūdžio apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti, kai prašymai teikiami pagal 10–12 arba 17 straipsnius; jeigu prašymai tinkamai patenka į Reglamento Nr. 1206/2001 taikymo sritį ir yra suderinami su Šiaurės Airijos teise, gali būti apklausiamas bet koks atitinkamas asmuo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jeigu prašymas pateikti įrodymus atitinka Šiaurės Airijos teisę ir įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferenciją, apribojimai dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti, pobūdžio netaikomi.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Kai prašymas pateiktas pagal 10–12 straipsnius, paprastai apklausa vyksta teisme, tačiau tai nėra privaloma. Vaizdo konferencija dėl pagal 17 straipsnį pateikto prašymo gali būti surengta bet kur, tačiau prašančiosios valstybės narės teismui bus siūloma rinkti liudytojams artimiausią teismą, kuriame yra reikiama įranga.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Daromi visų Aukštojo teismo posėdžių vaizdo konferencijų skaitmeniniai įrašai, nes tai yra įrašomi teismo posėdžiai.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, klausymas turi vykti anglų kalba.

b) Apklausoms, kai įrodymai renkami tiesiogiai, kalbos reikalavimai nenustatyti, tačiau prašančioji valstybė narė turi užtikrinti, kad liudytojams, kurie nesupranta kalbos, kuria turi būti vykdoma apklausa, būtų teikiamos vertimo žodžiu paslaugos.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius ir liudytoji reikalingas vertėjas žodžiu, kad suprastų anglų kalbą, vertėją žodžiu parūpina Šiaurės Airijos teisminės institucijos. Jeigu liudytoji vertimas žodžiu nereikalingas, tačiau prašantysis teismas negali suprasti anglų kalbos, tas teismas turi pats pasirūpinti vertimo žodžiu paslaugomis. Tokiomis aplinkybėmis vertėjo žodžiu buvimo vietai netaikomi jokie apribojimai, tačiau dėl praktinių sumetimų vertėjui žodžiu veikiausiai būtų patogiau būti prašančiajame teisme.

Prašantysis teismas atsakingas, kad būtų pasirūpinta vertimu žodžiu, kai prašymai teikiami pagal 17 straipsnį. Šiuo atveju taip pat nėra jokių apribojimų dėl vertėjo žodžiu buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, viską organizuoja prašomasis teismas. Pagal 17 straipsnį, kai Šiaurės Airijos Centrinė įstaiga leido tiesiogiai rinkti įrodymus, šis teismas turėtų pranešti prašančiajam teismui, koks yra apklaustinam asmeniui artimiausias teismas, kuriame yra vaizdo konferencijų įrenginiai. Tada prašantysis teismas turi tiesiogiai susisiekti su siūlomu teismu, kad būtų imtasi reikiamų priemonių. Centrinė įstaiga teismui, kuriame yra vaizdo konferencijų įranga, praneša, kad su juo susisieks prašantysis teismas.

Prašantysis teismas turėtų išsiaiškinti, kada yra galimybė naudotis vaizdo konferencijų įranga, ir tada susisiekti su apklaustinu asmeniu, kad būtų sutartas abiem tinkamas laikas. Reikiamiems veiksams atlikti rekomenduojama skirti bent mėnesį.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos patiriamos dėl įrenginių nuomos ir ryšio trukmės. Mokėjimas turėtų būti atliekamas Jungtinės Karalystės svarais sterlingais grynaisiais pinigais arba banko vekseliu.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Kai prašymą įrodymus rinkti tiesiogiai pagal 17 straipsnį patenkina Šiaurės Airijos Centrinė įstaiga, duotame nurodyme bus nurodyta, kad prašantysis teismas privalo informuoti apklausiamą asmenį, kad jo dalyvavimas apklausoje yra savanoriškas ir kad jis gali nutraukti apklausą bet kuriuo proceso momentu. Prašančiojo teismo prašoma nusiųsti šio nurodymo kopiją apklausiamam asmeniui, kai imamas vaizdo konferencijos organizavimo veiksmų.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Kai asmenį apklausia Šiaurės Airijos teismas, dalyvaujant prašančiajam teismui, pagal 10–12 straipsnius, reikalaujama, kad tas asmuo prisiektų arba padarytų pareiškimą, kuriame jis turi patvirtinti savo tapatybę. Kai prašantysis teismas įrodymus renka tiesiogiai pagal 17 straipsnį, šis teismas turi imtis visų, jo nuomone, reikalingų priemonių, kad patikrintų apklausiamo asmens tapatybę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, priešais duodama arba pareiškimas daromas pagal įprastines Šiaurės Airijos teismuose taikomas procesines taisykles. Kai prašymas pateikiamas pagal 17 straipsnį, teismas turėtų informuoti prašomąjį teismą apie reikalavimus dėl visų priešais, kad būtų pasirūpinta tinkamomis knygomis.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Šiaurės Airijos teismų tarnyba nurodo kontaktinį asmenį, kuris palaikys ryšį su prašančiuoju teismu ir bus laisvas apklausos dieną. Kelios dienos prieš apklausą bus atlikti tam tikri techniniai bandymai. Šie bandymai taip pat bus atlikti anksti ryte apklausos dieną. Apklausos dieną galės būti suteikta techninė pagalba.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Šiuo metu jokios papildomos informacijos nereikalaujama.

Paskutinis naujinimas: 31/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismų tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Škotija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip. Įranga aprūpinti 38 Škotijos teismai.

Visiems gautiems prašymams taikomi Reglamento Nr. 1206/2001 10–12 ir 17 straipsniai. Tokiais atvejais netaikomos jokios kitos vietinės reikšmės procedūros.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Įstatymuose apribojimų nenumatyta. Gali būti apribojimų dėl praktinių priežasčių (pavyzdžiui, kai kalbama apie fizinius objektus, kuriuos turi prašantysis teismas ir su kuriais liudytojas negali susipažinti).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įstatymuose apribojimų taip pat nenumatyta. Anksčiau naudotos teismo salės ir kitos salės. Tinkamas sąlygas nustato apygardos teisėjas (*Sheriff*) ir jo sekretorius teisme, kuriame prašymas gautas.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Apklausas galima įrašyti.

Bet kokių atveju, atsižvelgiant į tai, kad teismo posėdis gali būti įrašytas tiek vaizdo konferencijos įrašymo, tiek jos stebėjimo vietoje, gali būti tikslingiau prašančiajam teismui tiesiogiai įrašyti teismo posėdį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Abiem atvejais paprastai apklausa vykdoma anglų kalba.

Jeigu prašantysis teismas pageidauja, kad apklausa būtų vykdoma kita kalba, reikalingas vertėjas žodžiu, kad teismo posėdis būtų verčiamas į anglų kalbą toms bylos šalims, kurios nesupranta prašančiojo teismo kalbos.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Pagal Reglamento Nr. 1206/2001 18 straipsnį prašomasis teismas turėtų pasirūpinti, kad posėdyje dalyvautų vietinis vertėjas.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal Reglamento Nr. 1206/2001 11 straipsnio 4 dalį vietos teismas bylos šalims praneša atitinkamą informaciją. Paprastai pranešimas siunčiamas pirmos klasės registruotu laišku.

Apskritai taikomos esamos taisyklės dėl pranešimo, t. y. pranešti reikia ne mažiau kaip prieš 48 valandas. Vis dėlto praktikoje suteikiamas ilgesnis pranešimo laikotarpis, nes paprastai apklausų laikas nustatomas prieš kelias savaites.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Paprastai kitoms šalims neperkeliamos Škotijos teismų tarnybos išlaidos dėl vaizdo konferencijų įrenginių naudojimo.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašantysis teismas tinkamai apie tai praneša naudodamasis A forma. Šią informaciją būtų tikslinga nukopijuoti į F formą, kuri vėliau įteikiama liudytojui.

Jokių papildomų reikalavimų vietos teismas nenumato.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Tokia tvarka nenumatyta. Prašantysis teismas gali reikalauti pateikti tokius dokumentus, kaip pasas arba vairuotojo pažymėjimas, ir tokie reikalavimai taip pat būtų taikomi liudytojui. Visi dokumentiniai tapatybės įrodymai tikrinami apklausos dieną pagal prašančiojo teismo nustatytus reikalavimus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Jeigu prašantysis teismas reikalauja priešaiškos, vietos teismui reikia žinoti, kokios yra prašančiojo teismo taikomos procedūros (pavyzdžiui, reikia šventos knygos arba vartojamos tam tikros formulotės).

Gali būti, kad vietos teismas papildomai reikalaus Škotijoje duodamos priešaiškos, tačiau tai yra apygardos teismo pirmininko diskrecijai priskiriamas klausimas.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Atlikdamas parengiamuosius darbus vietos teismas susirenka prašančiojo teismo kontaktinę informaciją ir šią informaciją perduoda Škotijos teismų tarnybos Elektroninių paslaugų teikimo padaliniiui (ESDU).

Tada ESDU susisiekiama su prašančiojo teismo darbuotojais, siekdamas susitarti dėl įrenginių išbandymo laiko ir vietos. ESDU taip pat dalyvauja apklausoje ir valdo vietos įrenginius bei sprendžia kilusias technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Visi specialūs priegios reikalavimai arba informacija apie sveikatos būklę, kuri gali turėti įtakos pasirenkant apklausos vietą arba laiką.

Paskutinis naujinimas: 01/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Gibraltaras

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Gibraltaro Aukščiausiam Teismui įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – įrodymai gali būti renkami dalyvaujant kitos valstybės narės teismui arba juos tiesiogiai renka tos valstybės narės teismas. Įrodymų rinkimo procedūros nustatytos [Anglijos ir Velso Civilinio proceso taisyklių, kurios taikomos Gibraltarui, 32 dalyje](#). 32.3 taisyklėje nustatyta, kad teismas gali leisti liudytojui teikti parodymus naudojantis vaizdo ryšiu arba kitomis priemonėmis. Daugiau informacijos galima rasti [Praktinių nurodymų Nr. 32 3 priede](#).

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių panašaus pobūdžio apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti, kai prašymai teikiami pagal 10–12 arba 17 straipsnius. Jeigu prašymas patenka į Reglamento Nr. 1206/2001 taikymo sritį ir yra suderinamas su Gibraltaro teise, gali būti apklausiamas bet kuris reikiamas asmuo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jeigu prašymas pateikti įrodymus atitinka Gibraltaro teisę ir įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferenciją, apribojimai dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti, pobūdžio netaikomi.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Kai prašymas pateiktas pagal 10–12 straipsnius, paprastai apklausa vyksta teisme, tačiau tai nėra privaloma. Vaizdo konferencija dėl pagal 17 straipsnį pateikto prašymo gali būti surengta bet kur.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Šiuo metu Gibraltaro Aukščiausiam Teismui nėra įrangos apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti. Jeigu reikalingas įrašas, bylos šalys turi imtis priemonių, kad įrašas būtų padarytas parodymų davimo vietoje arba vietoje, kur tai stebima.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, apklausa turi vykti anglų kalba.

b) Apklausoms, kai įrodymai renkami tiesiogiai, kalbos reikalavimai nenumatyti, tačiau prašančioji valstybė narė turi užtikrinti, kad liudytojams, kurie nesupranta kalbos, kuria turi būti vykdoma apklausa, būtų teikiamos vertimo žodžiu paslaugos.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius ir liudytojui reikalingas vertėjas žodžiu, kad suprastų anglų kalbą, vertėjas žodžiu parūpina bylos šalys. Jeigu liudytojui vertimas žodžiu nereikalingas, tačiau prašantysis teismas negali suprasti anglų kalbos, tas teismas turi pats pasirūpinti vertimo žodžiu paslaugomis. Tokiomis aplinkybėmis vertėjo žodžiu buvimo vietai netaikomi jokie apribojimai, tačiau dėl praktinių sumetimų vertėjui žodžiu veikiausiai būtų patogiau būti prašančiąjame teisme.

Prašantysis teismas atsakingas, kad būtų pasirūpinta vertimu žodžiu, kai prašymai teikiami pagal 17 straipsnį. Šiuo atveju taip pat nėra jokių apribojimų dėl vertėjo žodžiu buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, viską organizuoja prašomasis teismas. Pagal 17 straipsnį, kai Gibraltaro Centrinė įstaiga leido tiesiogiai rinkti įrodymus, šis teismas turėtų pranešti prašančiąjam teismui apie priimtas priemones. Tada prašantysis teismas turi susisiekti su atitinkamu teismu, kad būtų imtasi reikiamų priemonių.

Prašantysis teismas turėtų susisiekti su apklaustinu asmeniu, kad būtų sutartas abiem tinkamas laikas. Reikiamiems veiksams atlikti rekomenduojama skirti bent mėnesį.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos priklauso nuo tam tikrų aplinkybių, įskaitant vaizdo konferencijos vietą (t. y. priklausomai nuo to, ar tai teismas, ar kitokios patalpos); apklausos laiką (t. y. jeigu apklausa vykdoma ne teismo darbo valandomis, darbuotojai turės dirbti ilgiau); specialių procedūrų poreikį; išlaidas dėl įrangos naudojimo.

Gibraltaro Teismų tarnyba pateikia informaciją prašančiąjam teismui apie išlaidas. Mokėjimas turėtų būti atliekamas Jungtinės Karalystės svarais sterlingais grynaisiais pinigais arba kortele, jeigu mokama atvykus į Aukščiausiojo Teismo kanceliariją arba elektroninėmis priemonėmis.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Kai prašymą įrodymus rinkti tiesiogiai pagal 17 straipsnį patenkina Centrinė įstaiga, duotame nurodyme bus nurodyta, kad prašantysis teismas privalo informuoti apklausiamą asmenį, kad jo dalyvavimas apklausoje yra savanoriškas ir kad jis gali nutraukti apklausą bet kuriuo proceso metu. Prašančiojo teismo prašoma nusiųsti šio nurodymo kopiją apklausiamam asmeniui, kai imamasi vaizdo konferencijos organizavimo veiksmų.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Kai asmenį apklausia Gibraltaro Aukščiausiasis Teismas, dalyvaujant prašančiajam teismui, pagal 10–12 straipsnius, reikalaujama, kad tas asmuo prisiektų arba padarytų pareiškimą, kuriame jis turi patvirtinti savo tapatybę. Kai prašantysis teismas įrodymus renka tiesiogiai pagal 17 straipsnį, šis teismas turi imtis visų, jo nuomone, reikalingų priemonių, kad patikrintų apklausiamo asmens tapatybę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, priesaika duodama arba pareiškimas daromas pagal įprastines Gibraltaro teismuose taikomas procesines taisykles. Kai prašymas pateikiamas pagal 17 straipsnį, teismas turėtų informuoti prašomąjį teismą apie reikalavimus dėl visų priesaikų, kad būtų pasirūpinta tinkamomis knygomis.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kai prašymas pateikiamas pagal 10–12 straipsnius, reikalingus organizacinius veiksmus atlieka prašomasis teismas. Kai Centrinė įstaiga leidžia patenkinti pagal 17 straipsnį pateiktą prašymą, ji informuoja Aukščiausiąjį Teismą, kad su juo susisieks prašantysis teismas, ir kad su prašančiuoju teismu jis turėtų bendradarbiauti, kad būtų užtikrinta, jog būtų asmuo, galintis valdyti vaizdo konferencijų įrenginius ir per apklausą spręsti visas technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Kai prašymas pateikiamas pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas turėtų informuoti prašomąjį teismą, jeigu apklausiamas asmuo turi kokių nors specialių reikalavimų, pavyzdžiui, reikalinga galimybė patekti su neįgaliojo vežimėliu arba naudotis indukcinės kilpos sistema, kai naudojami klausos aparatai.

Paskutinis naujinimas: 01/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.